૩૩૫૩

तुर्रा ख़यालात गुलसन.

કલગીવાલાઓના જવાબ.

એમાં ઇશ્ક માર્ફત, ઇશ્ક હકીકી, જોગીનામા, હરનીનો કીસ્સો,
શદાદનો બયાન, દાનલીલા ગુજરાતીમાં, ઔરતની એઇમા-
ની, પનીહારી, તુર્રાના નીસબત, સોહાસન નારીનું
બયાન, તથા કેટલાક તર્હાં તર્હાંની રંગ-
તોના રસીલા ખ્યાલો સહિત.

ગુલામ નબીખાં

એઓએ

બનાવી તઈઆર કીધાં.

તેઓના સાગીર્દ

નારાયણ આસા

તથા

મગન રામજી

એઓએ

મુંબઇમાં

ધી જનહિત-સ્ટૅાક પ્રિંટિંગ પ્રેસમાં છપાવી પ્રસિદ્ધ કીધાં.

સન ૧૮૮૮.

કીંમત બાર આના.

૩૩૬૩

तुर्रा-ख़यालात गुलसन.

કલગીવાળોકે જવાબ.

બહર લંગડી.

સખી.

કાયા માયા જુદી છે એ સત કરી જાનો તમે.
કામ ક્રોધમાં વસ થઈ તુ કેમ માયામાં રમે;
કર ગુરૂની ચાકરી જે કામ આવસે કોઈ સમે.
કર જીગરમાં ઘર હરીનું કદી નહીં ભુલ્યો ભમે.

ચૌંસ.

પ્રેમથી ભક્તી કર હરની = પ્રાર્થના થાય શંકરની.
પરાઈ આશા નહીં કરની = પ્રાક્રમ સીધે રસ્તે ધરની;
પ્રેમમાં પરશોત્તમ છે આપ = પાપથી ડર ન થાય સંતાપ.

રંગત લંગડી.—સલામ ગુજરાતી.

પ્રથમ નમુ નારાયન નીરાકાર ઈશ્વરને કરૂં સલામ,
તેની પાછલ= બ્રીહ્મા વીષ્ણુ શંકરને કરૂં સલામ. ટેક.

પારસનાથ જગદીસ હરીહર બલીવાનને કરૂં સલામ,
ગનપત ગુરૂને= અંજની સુત હનુમાનને કરૂં સલામ;
નારદ સારદ વીશ્વામિંત્ર વસુદેવ કાનને કરૂં સલામ,
નવ નાથને= સીદ્ધ ચૌરાસી જાનને કરૂં સલામ. (ચાલુ)

ગંગા જમના ત્રીએની સાતો સરવરને કરૂં સલામ, તેની પાછલ૦

૧

સાડાબાર છે પંથ વો હીન્દુ મુસલમાનને કરૂં સલામ,
મહંગકાલને= શ્રી ઉંકાર ધ્યાનને કરૂં સલામ;
જગદીસ ગોપાલ સાકી સઉ દેવસ્તાનને કરૂં સલામ,
ત્રન દેવોને= નવ ગ્રહના આસ્થાનને કરૂં સલામ. (મીલાન)

ચંદ્ર પ્રભુજી પુષ્પ દંતજી દેવ સગરને કરૂં સલામ, તેની પા૦

૨

સીતલ નાથજી ખાસ પુંજ માહારાજ ભાનને કરૂં સલામ
બીમલ નાથને= સર્વે મુનીજન જનાનને કરૂં સલામ;
અનંત નાથને ધર્મ નાથના પત્ર પાનને કરૂં સલામ,
સંત નાથને= વો કુંથા નાથ વાનને કરૂં સલામ. (મીલાન)

સર્વે ભક્ત જનને તલાવ તારે તરવરને કરૂં સલામ, તેની પાછલ૦

૩

સાલશેટ અને મોહરધ્વજ બાહુ બળવાનને કરૂં સલામ,
અમરશીંગ કહે= વીક્રમાજીત જનને કરૂં સલામ;
જમશેદજી ઉમેદ કહે ખરસત પૈલવાનને કરૂં સલામ,
મગન નરાયન= કહે ધરતી આસ્માનને કરૂં સલામ. (મીલાન)

કેહે છે નબીખાં દાસ હું તારો અજર અમરને કરૂં સલામ, તેની પા૦

૪

રંગત લંગડી—સલામ.

પંજતન પાક ઔર અલીકૂકો સીજદા સુરૂ એ મેરા કલામ હૈ,
રસુલે અહેમદ= કો મેરા બાદ જીનોકે સલામ હૈ. ટેક.

સુરૂ પેહાંપે બીસમીલ્લાહકા સખુન જબાપર લાતા હું,
બાદ બજ્મમે= આલીમોકો આદાબ બજાતા હું;
હસ્મિલે પાકે ખુદાકા જીસદમ ફડમે ચંગ કડકાતા હું,
નામ સનમકા= લેકે હક્કાની ખ્યાલકો ગાતા હું. (મીલાન)

ઉનકો મેરા સલામ કુરાને મજીદમે જીનકા નામ હૈ, રસુલે અહેમદ૦

૧

સરસ્વતી ગનેશ સારદા શીવકા ધ્યાન લગાઉં મૈં,
સંભુકી જય જય= બો પુંજન કરકે દરસન પાઉં મૈં;

બુજુર્ગ હૈં જીતને ઉનકા હર્ગીજ નહીં સરકો ઝુકાઉં મૈં,
સલામ કરકે= માનદે મહેફીલમે બીઠલાઉં મૈં. (મીલાન)
મુરસદ હમારા ખુદા હૈ જીસ્સે દીલ યે રહેતા મુલામ હૈ, રસુલે અહેમદ૦

૨

અકલમન્દકે બૈઠકે બસ નજદીક ખ્યાલકો ગાતે હમ,
મજમું આલા= બજમમે લીખકર રોજ સુનાતે હમ;
જોકે હૈં કમઅકલ ઉન્હે નજદીક બીઠા સમજાતે હમ,
જો કોઇ હમકો= કહે ગર બુરા ન ગુસ્સા ખાતે હમ. (મીલાન)
મુસલમાનકો સલામ હીન્દુકો મેરા રામી રામ હૈ, રસુલે અહેમદ૦

૩

જો કોઇ ખુદાકી કરે બંદગી ઉસીપે ઉસકી સાયા હૈ,
ઇસ મતલબકો= કીસી બીરલે સાએરને પાયા હૈ;
સમ્બુલાલ અન્તોન રામા રોસનને ખ્યાલ સુનાયા હૈ,
નબીખાનને= સોચ પુર મજમું છંદ બનાયા હૈ. (મીલાન)
ખરશેદજી નારાયન મગન કહે સુનકર હૈ વો ગુલામ હૈ, રસુલે અહે૦

૪

રંગત લંગડી.–ઇસ્ક મસ્તાના.

જોકે હૈ આસક સાદક ઉસને તો દાર અખત્યાર કીયા,
સરકો કટાયા= વલે દીલબરકો તો દીલદાર કીયા. ટેક.

ઉસકે નુરકે સીવા કીસીપે ઔર એ ઐસા નુરભી હૈ,
ઉસકે સાની= જહામે કીસકા કહો સઉરભી હૈ;
વો જૈસા રનસુર હૈ વૈસા જહામે કોઇ રનસુરભી હૈ,
સીવાય ઉસકે= જલા સક્તા કહો કોઇ કોહતુરભી હૈ. (મીલાન)
ઉસને લીયે ઉમતકે કીતાબે જહામે રોસન ચાર કીયા, સરકો કટાયા૦

૧

હૈ કુલ્લે સયઉન કદીર આયત હીસાબમે સુનો કલામ,
જીનો મલક સબ= ફરીસ્તે ખીદમતમે રહે ખડે ગુલામ;
સમ્સકમરમે નુર હૈ જીસકા રોસન હદીસોં મે હૈ નામ,
સીફ્ત ઉસીકી= કરેં હર પીર વલી તુમ સુનો મુદામ. (મીલાન)
જીસને ઉસકો સમજ્ન ઉસકા ઉસીને બરહક કાર કીયા, સરકો કટાયા૦

૨

હમ્દમે ઉસ જાનાકે હમેશા રહે આસક સાદક હરબાર,
ઇસ્કમે ઉસકે= દીદ ખાતીર આસકને પાયા દાર;
જીલાકે મુર્દા સગ્નકો પાયા આસક સમ્સતબેરજ નેહાર,
સરમદને સર= દે દીયા જરા નહીં કીના ઇનકાર. (મીલાન)

ઇસ્કમે ઉસ દીલબરકે જીસ્મ આસકોને ખસ્તા ખ્વાર કીયા, સરકો૦

૩

જો આસક સાદક હૈ ઉસકે રહે વો તાબેદારીમે,
યાદ સનમકી= કીયા કરતે હૈં બડી હુશારીમે;
સમ્ભુલાલ બાબુ રોસન રામા કહે ખલકત સારીમે,
નબીખાન કહે= યાદ કર ઉસકી ઐસ બીમારીમે. (મીલાન)

હરી પાસકોલ મગન નારાયન દુસમનકો ફીનાર કીયા, સરકો કટવા૦

૪

રંગત લંગડી.

વલી પીર પૈગમ્બર યાદ ઉસકો સબ સાદત મન્દ કરેં,
સુકકા સીજદા= બગ્ન લાવે ન હર્ગીજ ફન્દ કરેં. ટેક૦

લા સરીકકો કીસીને દેખા નહીં તુ ક્યા ઇજીહાર કીયા,
કહાંપે પાયા= જોકે દીલબરકો તુ દીલદાર કીયા;
જુઠ બાત કર કરકે તુને આપની મટ્ટી ખ્વાર કીયા,
રંજ ઉઠાયા= ન પાયા દીદ તુ કૈસા યાર કીયા. (મીલાન)

તુમ સરકે બેવકૂફ જો હૈં જહરકી મીસરી કન્દ કરેં, સુકકા સીજદા૦

૧

જોકે હૈં જાહર દુનીયામે સમ્સકમરકો દેખ રહે,
જહાન યહાં હૈ= કૌન ઉસ જલવેગરકો દેખ રહે;
વોતો નહીં મીલનેકા સમઝો તુમ પથ્થરકો દેખ રહે,
જીનબી મુસકીલ= દેખ પાવેગે બસરકો દેખ રહે. (મીલાન)

તુ જૈસા કહેતા હૈ સુખન નહીં ઐસા અકીલ મન્દ કરેં, સુકકા સી૦

૨

હુવા હમે માલુમ કે તુ દીલબરસે હો બૈમાન ગયા,
ધુલ ન પાયા= કદમકી ખાક ક્યા તુ પૈચાન ગયા;
ફરીસ્તોંકી નહીં તાબ જાન ક્યાં ઉસે તુ અબ સૈતાન ગયા,

હૈરતમે દીલ= પરેસાં હુવા તુ હો નાદાન ગયા. (મીલાન)
અક્લમન્દ કહેતે હૈં નહીં નાદાની સખુન આજન્દ કરેં, સુકકા રીઝ

૩

અજબ તુ અન્ધા હુવા તુ લેતા પીકે જહરકી પ્યાલીકો,
સબકે રૂબરૂ= નસેમે બકે બાત મતવાલીકો;
આમ લગાતા હૈ મુરખ કીસ તરેહ નીમકી ડાલીકો.
નખીખાં રામા= કહે રોસન ઓ અમરશીંગ પ્યાલીકો. (મીલાન)
અન્તુન પાસકોસ ઉમેદશીંગ કહે બજમુમે તુજકો બન્દ કરે, સુકકા રીઝ

૪

રંગત સંગડી.

દીવાને દુનીયામે આનકે જોગ જુક્ત નહીં જાની હૈ,
ભાવ ભક્તકો= જો જાને વો નીર્ભય નીરબાની હૈ. ટેક.

જોગી બન કહેલાયે સંત દુનીયામે ભરમકી ભર બટ્ટી.
માયા જાલમે= ફસેકી પાપકી ગઠડી યે ખટ્ટી;
દુનયામે બસકે વો દુનીયા બનાઈ ધોખેકી ટટ્ટી.
ફેર કેઉ નાહીં તુમને= રમાઈ તનપે ખાક ઉજલી મટ્ટી.

શેર.

જુઠ દુનીયા જર બના બાતોંકા એસા ચાટ હૈ.
સચ કહો ફેર કેઉં તજા નહીં તુમને રાજ પાટ હૈ;
સંત વો પુરે હતેલીપર રખે સર કાટ હૈ,
છોડ બસ્તી દેખતે જંગલકી બારે બાટ હૈ. (મીલાન)
કામ ક્રોધ મદ લોભ મોહ જો તજેસો ગ્યાની ધ્યાની હૈ, ભાવ ભ૦

૧

મનમે તો માયા રાગી ઔર કહેલાતે હો સંત બડે,
જક્તકો જુઠે= બનાતે આપ ચલાતે પંત બડે;
જૈસે ઉજલા દીયેકા ઉપર નીચે અંધેરા તુરત પડે,
દંત કથાસે= ઉડાતે હો જૈસે ગજ દંત બડે.

શેર.

કીસ તરેહ જુઠ બનાતે જગકા રસ ઔર ભોગ હૈ,
ઔરકો ઉપદેસ દે આપી કરેં સનજોગ હૈ;
આસક તરબુણાકો ન મારે ઔર ન મારે સોગ હૈ.
હુવા ક્યા ખુબ સાદા તુમને જુઠ જોગ હૈ. (મીલાન)

જો હરકે લૌં લીન ઉનોને તજી જાન જીન્દગાની હૈ, ભાવ ભક્તકો૦

૨

ઔર બનાયે જુટે તુમને ખટરસ ભોજન ઔર જલકો,
ફેર કેઉં નહીં ખાતે= બૃક્ષકી પત્તી બનમે બન ફુલકો;
જોગ જુક્ત કુછ ઔરઈ હૈ તુમ ક્યા જાનો ઈસકે બલકો,
સંતવો પુરે= સુમરની સુરતકી ફેરે પલ પલકો.

શેર.

બનમે આસન માર બૈઠે છોડકર સનસારકો,
કર લીયા બાસા ઉને બ્રહ્મન્ડમે ચેકી બારકો;
જીત કર જમકો દીયા પહોંચાવો પલે પારકો,
ધ્યાન જીસને કર લીયા કર યાદ અપને યારકો. (મીલાન)

જોગ બીયોગ ઈસિકો કહેતે હૈ સમઝે બેદકી બાની હૈ, ભાવ ભક્તકો.

૩

બસતર પહેન ભોજન પા નેકી બદીકા કીયા ઈરાદા હૈ,
સચ બતલાવો= આપને જોગ કૌનસા સાદા હૈ;
સમ્ભુલાલ ઉસતાદ નરાયન મગનકા સકુન જીયાદા હૈ,
યે અન્તુનસે= જવાબ સુનકર ચકરાયા આદા હૈ.

શેર.

ધ્યાન ધર સમઝો તુમારે હાલ ઔર અહેવાલકો,
જબ કહેવો જોગ તુમ છોડો સકલ જનજાલકો;
ફેર કભી ગાના નહીં દંગલમે તુટે ખ્યાલકો,
પ્રેમ પ્રભુસે લગાકર યાદ દીનદયાલકો.

ખ્યાલકે ઉપર ખ્યાલ નબીખાં રામાં કહે જબાની હૈ, ભાવ ભક્તકો૦

૪

રંગત લંગડી.—સરાપા દન્દાકા.

ચમક સમ્સસે દુની તેરે દન્દાકી હસી હસાનેસે,
રદ સીતારે=બર્ક માયલ હૈ નજર મીલાનેસે. ટેક.

એક નયા અફસોસ હુવા હૈ સનમ પાનકે ખાનેસે,
લાલ ઓર મોતી,= પીદા હૈ લબપે સુર્ખ દુરદાનેસે;
હુઈ સફક કુરબાન તેરે લબ લાલકી સુરખી પાનેસે,
અનાર દાને, ન લાયે તાબ રહે બે દાનેસે. (મીલાન)

ખુબ રૈસનીસે હોગય હૈ બહેરે સુનો ઠીકાનેસે, રદ સીતારે૦

૧

ગુમ ગસ્તા જાહીર હૈ જવાહીર નજરમે રહે એ ગાનેસે,
નજર દાંતપર= કરે ક્યા કોઇ જાને એ જાનેસે;
ચાહ સમુનદરમે ડુબે ન નીકલે હૈં ઘબરાનેસે,
કોઈ નહીં જો= જાના જાના જાયે પૈચાનેસે. (મીલાન)
લોહૈ દીલપર હો જન્નત એ દાંત તેરે દીખલાનેસે. રદ સીતારે૦

૨

જવાહર સદકે હુવે તસદદુક આન બાન મન માનેસે,
પન્ના મોતી= ઔર તન જવાહીર સભી જમાનેસે;
દેખ મુરસ્સા ગર સબ ભુલે કારીગરી ઇતરાનેસે,
યે હૈ નગીને= જડ દીએ રબને બને બનાનેસે. (મીલાન)
માહતાબમે ચમક સમાઈ તેરે દાંત દીખલાનેસે, રદ સીતારે૦

૩

યાકુત હો રેજા રેજા દાંતોકી નીસબત પાનેસે,
બેલા ચમેલી= મોગરા બોલે સખુન લહેરાનેસે;
મીલી બુઝુરગી પાનકો યે બીડીકે યાર ચબાનેસે,
રામનારાયન= ગીરકે ખુસી હે મજલસ ગાનેસે. (મીલાન)
નબીખાનતો કરે મૂલાહજા મુલાં મૌલબી શાનેસે, રદ સીતારે૦

૪

રંગત લંગડી.—જનજા.

દેખ તેરે મરનેકો હર બસરકો ગમ તાજા હોને લગા,
હર આસકકે= જબાપે યેહી તકાજા હોને લગા. ટેક.
ભલા કહો કીસકે લાસેપર આયે ફરીસ્તે હૈ દો ચાર,
હમે બતાદે= ન કર દંગલમે તુ ઝુઠી તકરાર;
કરનેકો રૂહ કબ્જ વો મલકૂલ મૌત આઈ હૈ સુન એકબાર,
ખીંચકે રૂહકો= ગઈ કર નીકલ વો તેરી મટ્ટી ખ્વાર.

શેર.

વો લેકે મોત રૂહ તેરી ગઈ જબકે નીકલ ઘરસે,
પડા તુ રહે ગયા મૂર્દા ન ઉઠને પાયા બીસ્તરસે;
બીરાદર ઔર સબ ફરજન્દ ગયે હૈ ભાગકે ડરસે,

જો કુછ થા માલ તેરા ખીંચ લીના તેરે કમરસે. (મીલાન)
જમા હુવે દો ચાર સખ્સ તૈયાર જનાજા હોને લગા, હર આસકકે૦

૧

જબકે તુ મર ગયા તો ગમ આલમકે નહીં દીલપર આયા.
લાસ તેરીકો દેકે ગુસલ સબોને નહે લાયા;
કીરીને પુછા કહો સખ્સ એ મૌત ભલા કેકર પાયા.
હમે બતાવો કૈસી બીમારીથી યેહ ફરમાયા.

શેર.

કોઈ કહેતા થસે અફસોસ કસી માયાકા એક ગમ થા,
કસીકા હરક ઓ નાપાકમે આલુદા એ દમ થા;
સુના જબ હાલ રંજ અફસોસમે સારાહી આલમ થા,
કોઇ હસતા રહા કીસકા હી સર સીજદે મને ખમ થા. (મીલાન)
ગલી ગલી કૂચેં કૂંચેમે યેહી અવાજ હોને લગા, હર આસકકે૦

૨

કોઇ કહેતા હે રાહે અદમકો ચલા હાય અબ યાર મેરે.
કબ્રકે અન્દર હોયગા દોસ્ત આજ લાચાર મેરે;
કલમા જબાંસે નહીં ભુલના મરીજ તુ બીમાર મેરે.
યાદ ખુદાકી છોડ મત જરા દીલસે દીલદાર મેરે.

શેર.

લીયે ઉંમતકે સાહકી દોસતો કૈસી સહાદતથી.
સીવા અલ્લાહકે ઉનકો નહીં કીસકી હીમાયતથી;
દીયે સર વાસતે ઉમતકે યેહ ઉનકી હીકાયતથી,
બસ હૈ અફસોસ સદ અફસોસ કૈસી ઉનપે આફતથી. (મીલાન)
હર આલમકે જબાનપર યેહી ગમ તાજા હોને લગા, હર આસકકે૦

૩

દેખકે તેરે મરનેકો તો હર આસકને દર્દ કીયા,
કબ્રકે અન્દર ફરીસ્તા આકે તુઝે દમ સર્દ કીયા;
કભીતો ચેહરા શાહ કીયા ઔર કભી તેરા રંગ જર્દ કીયા,
બાદ તેરા ગંમ મકાપર આ કરકે હર મર્દ કીયા.

શેર.

તીજા વો ચેહલમ કર દીયે દીન તેરા સબ આલા હુવા,
લાલ સમ્બુ દરજા શામાકા બહોત બાલા હુવા;

નબીખાંકે દીલમે એક ઉસ રબકા ઉજયાલા હુવા,
મંગલ મગન અન્તોન રૈસન તો તુરેવાલા હુવા. (મીલાન)
જમશેદજી નારાયનકા કદમે ખમ્માજા હોને લગા, હર આસકકે૦

❀ ૪ ❀

રંગત લંગડી.—સુરાપ્રા.

કદસે તેરે સરે હુવે ઈસ જહાંકે અંદર રોસન,
નુર હુસ્નસે= પાકે હોગય નુરાની મરદો જન. ટેક.

માંગને દીલકો માંગ લીયા જૂલમાતકી જા ગા હૈ વો કુલ,
ગયા જો રાહસે= ફસા જૂલમાતમે વો જાકે બીલકુલ;
કૈસ કુન્ત ને ખમ ખાયા અબરૂકો દેખ કાબા રહે તુલ,
રૂખ અનવરકો,= દેખકે બાગમે સબ સરમાયે ગુલ. (મીલાન)
જુલ્ફસે જીસકે માર હજારો હુવે હૈં ઐસે મુસ્ક ખુતન, નુર હુસ્નસે૦

૧

મીઝકે જીસપે તીર ચલે તો ઉસકી હોય કયામત હૈ,
દીદસે નરગીસ= ને પાયા રૂતબાં નેક હીકાયત હૈ;
કાન દેખ હૈરાન ફરીસ્તે હુવે વો પાય સફાઅત હૈ,
પેસાનીસે= સમ્સ સરમાયા નુર નીયામત હૈ. (મીલાન)
નાકસે લીખું અલીફ સખુન કુરઆન દેખકે ગુન્ચા દહન, નુર હુસ્ન૦

૨

ગોહર સરમાં ગયે રૂબરૂ દન્દા ઈસ રૌસનાઈકે,
ગલા દેખકે= ગલા દીલ ટુકડે હુવે સુરાઈકે;
સીના સાફ આઈના દેખ દીલ ફૂટે મસ્ત સૌદાઈકે,
ઔર પીસ્તાસે= બને આનાર બડે ગોલાઈકે. (મીલાન)
સીકમ મૂલાયમ મખમલ ચીતા કમરપે વારા હૈ તનમન, નુર હુસ્નસે૦

૩

રાન દેખ હેરાન હોકે ગીર પડે મલક બેતાબ હુવે,
પંજે મરજા= દેખકે હર મરજા બે આબ હવે;
નાખુંસે હીરોને આબ પાયે વો ખુસી સીતાબ હુવે,
રામાજીકે= દુસમાન સુનકે બહોત ખરાબ હુવે. (મીલાન)
નબીખાન ઉમેદશીંગ સંગ ગાતે હૈં ડટ અન્તોન મગન, નુર હુસ્નસે૦

❀ ૪ ❀

રંગત લંગડી.-ગમ બયાન.

બાલી સકીના કહે વો કાસમ તેગે જફાસે હુવે સહીદ,
હુસૈન કહેતે= સીર બીન અસગર પ્યાસે હુવે સહીદ. ટેક.

પીલાને પ્યાસોકે પાની ગય દરયાપે અબ્બાસ અલી,
મસ્ક વો લેકે= ગયે સુયે દરયાપે બાત ચલી;
લગા સીમ્રકા લશ્કર કહેને રોકો મતદો છોડ ગલી,
મસ્ક વો ભરકે= લૌટ આવે જબ હોગી બાત ભલી.

શેર.

સબ રહે ખામોંસ વ્હાં કૂછ ન જરા ગલબા કીયે,
સુયે દરયાપે દીલાવરકો સહી જાને દીયે;
નામે વર અબ્બાસ જા દરયાપે જબ કહેને લગે,
ભરકે ચલના મસ્ક હૈ પાની વો પ્યાસોંકે લીયે. (મીલાન)

સીજદેમે સર ઝૂકાકે સબ વ્હાં રાજી રજાસે હુવે સહીદ, હુસૈન કહેતે૦

૧

લગે કહેને ઘોડેસે તીસ્નગીસે તુભી કૂછ પીલે આબ,
અસ્કકો ભરકે= ચસ્મમે રોકર ઘોડા દીયા જવાબ;
મૈં પાની પી જાબાં કરૂં તર મરે વહાં પ્યાસે માહાતાબ,
જીક યે સુનકે= અલી અબ્બાસ હુવે ઉસદમ બેતાબ.

શેર.

ફેંકકે અનજૂલસે પાની આહ ભર જાને લગે,
તો સભી કાફીર ઉનીપર તીર બરસાને લગે;
સીધા બાજૂ કટ ગયા ડાંવેપે રખ્ખે મસ્કકો,
વોભી બાજૂ કટ ગીરા અબ્બાસ ઘબરાને લગે. (મીલાન)

દાંતમે લેકર ચલે હુવા જબ હુકમ ખુદાસે હુવે સહીદ, હુસૈન કહેતે૦

૨

મસકી જેપે= જબકે તીર કાફીરોંને હાય ચલાયા હૈ,
મસ્કભી ફોડી= મસ્કસે પાની સભી બહાયા હૈ;
ગીરી લાસ રેતીપે અલી અબ્બાસકા દમ ઘબરાયા હૈ,
લઈને ઉસદમ= ફતેહકા ડંકા તુરત બજાયા હૈ.

શેર.

હુસૈનસે દુખ્તર કહે અમૂ મેરે આયે નહીં,

ક્યા સબબ હુઈ દેર અબ તક મસ્ક ભર લાયે નહીં ;
ક્યા હુવા સક્કા મેરા ક્યા કૂફરને મારા ઉન્હેં,
ક્યા મેરે અમુને લેને આબ વ્હાં પાયે નહીં. (મીલાન)

હુવા મુઝે માલુમ ચચાતો જાય ખૂલાસે હુવે સહીદ, હુસૈન કહેતે૦

૩

સાયદ મેરે અમૂંકે ઉપર સીમ્ર લઇને જોર કીયા,
ઇસી સબબસે= બહોત કુફ્ફાર લઇને સોર કીયા;
હુસૈન સુન બેટીકે સખુને સહી બહોત કૂછ ગોર કીયા,
યકીન બેટી= કુફ્રને વાર સહી બીલ ફોર કીયા.

શેર.

લાલ સખુ કહે લીયે ઉમતકે સહે દરદો અલમ,
કથ નબીખાં ગમે ઉનકે હો રહા હૈ ચસ્મ નમ;
રામા મગન કહે અમરશીંગ અફ્સોસ કૈસા જુલ્મ હૈ,
દામા હરી પાસકોલ અન્તુનને કીયા છંદકો ખતમ. (મીલાન)

ઉમેદશીંગ નારાયન કહે સાહ સીદકો સફાસે હુવે સહીદ, હુસૈન કહેતે૦

૪

રંગત લંગડી.—ગમ બયાન.

દરદો ગમ ઔર રંજ અલમકી ઘટાયે દીલપર છાઈ હૈ,
સહીદ હોગયા= હાય કરબલમે હસનકા ભાઇ હૈ. ટેક.

જબકે અલી અબ્બાસ નામેપર ચલનેકી ઠેરાયે હૈં,
અલમ હાથમે= ઉઠા કાંદેપે મસ્ક લગાયે હૈં;
પાની લેનેકે ખાતીર ખીમેસે કદમ ઉઠાયે હૈં,
ચલે બહાદર= સોર કાફીરોને ખૂબ મચાયે હૈં.

શેર.

દેખકે અબ્બાસકો હર તર્ફ ગુલ હોને લગા,
ઔર અલી અસગરભી રોરો જાનકો ખોને લગા;
કાફીરા કરને લગે સલાકે ના છેડો ઉસે,
સુનકે ઐસે હાલકો હરએક બસર રોને લગા. (મીલાન)

ઉમતકે ખાતીર ગરદન સીજદેમે જાય કટાઈ હૈ, સહીદ હોગયા૦

પહોંચે દરયાપે અલી અબ્બાસ બહાદર નુરાની,
ભર અનજુલમે= આબકો સોચ. લગે કરને આની;
ઘોડેસે જબ કહે તુ પી દો ઘુંટ મેરે પ્યારે પાની,
સુનકે ઉનકો= હુઈ ઘોડેકો બહોત પરેસાની.

શેર.

મૈં પાઉં પાની યેહાં કીસ તૌર તુમ કહેતે ભલા,
માસુમ તો પ્યાસે હૈં સબ કેકિંકર કરૂં મૈંતર ગલા;
કહેને લગા ઘોડા પાઉંગા મૈં ન પાની ઇસિ ઘડી.
ચાહે ઇસિ દરયાહીપે હો જાય મેરી કરબલા. (મીલાન)
વો તો પ્યાસે રહે તર ગલા મૈં કરેલૂ ન ભલાઈ હૈ, સહીદ હોગયા૦

૨

સુનકે અલી અબ્બાસને પાની અનજુલસે ફેંકે ઉસદમ,
ભરકે મસ્કકો= ચલે દરયાસે કર અપને ચસમ નમ;
લેકે મસ્ક કાંદેપે ચલે જબ ઉઠાકે અપના આપ કદમ.
સીમ્રકા લસ્કર= લગા બરસાને તીર ઉનપર બાહમ.

શેર.

કટ ગયા બાજુ વો સીધા તો ચલે ડાબેપે ધર,
વાભી બાજુ કટ ગયા તો દાંતમે ધર સેર નર;
ચલ દીયે વો મસ્ક લેકર એ તરેહ તીરે ચલે,
મસ્કભી ફુટી બહા પાની ગીરે શાહ આહકર. (મીલાન)
ઉમતપે કુરબાં હોકે જબ સાહને જાન ગમાઈ હૈ, સહીદ હોગયા.

૩

ગીરે અલી અબ્બાસ હાય રેતીકે ઉપર સેરે નર,
સીમ્રકા લશ્કર= ખૂસી હોગયા વો બરસા તીર અગર;
કહે ભતીજી આહ મેરા સક્કા વ્હાં ગયા નહીં પડે નજર,
સમ્બૂલાલજી= ઉનોકે ગમે. રહેતે ચસમે તર.

શેર:

રામાજી મંગલ કહે દંગલમને લલકાર હૈ,
હરી નારાયન કહે જગ જીનકા તાબેદાર હૈ;
સુનકે યે મજમું મગનકા આદા સરમીન્દે હુવે,
નબીખાંકે મદતપે વો સઇયદે સાલાર હૈ. (મીલાન)
બાબુલાલ અન્તોનકી દેખો દંગલમે ચતરાઈ હૈ, સહીદ હોગયા૦

૪

રંગત લંગડી.

ખુદાકો સીજદા અહમદકો બન્દગી બજા લાના હોગા,
દરૂદ કલમા= પઢકે સીજદેમે સર ઝુકાના હોગા. ટેક.

એક રોજ તેરે ઉપર ઉસ મૌતકા બસ આના હોગા,
રગ રગ તેરી= કે ઉપર ઉસીકા એક દાના હોગા;
અદલ કરે જીસ વક્ત નહીં કોઇ અપના બેગાના હોગા,
જાંકા બેકલી= હોગી ઔર દીલકા ઘબરાના હોગા. (મીલાન)
ખુસી હોંયગે લોગ તેરા ચેહલમકા જબ ખાના હોગા, દરૂદ કલમા૦

૧

પહેલી મંજલ રાહે અદમ બસ તુજકો પૌંચાના હોગા,
સખ્ત હૈ મન્ઝીલ= તુઝે વહાં હાલભી બતલાના હોગા;
નહીં તેરા સાકી હોગા ન મૈં ન પેમાના હોગા,
નહીં બીરાદર= નહીં ફરજંદ તેરા નાના હોગા. (મીલાન)
નહીં પૈરમે મોજે ના તેરે હાથમે દસ્તાના હોગા, દરૂદ કલમા૦

૨

તેરે લાસકો દેખ કહે સબ ઇસીકો દફનાના હોગા,
ગુસુલકો કરકે= કફની આખરીકા પહેનાના હોગા;
સીવા ચાર કલમેકે તેરા નહીં કોસીસે ચારાના હોગા,
ખાકકા બીસ્તર= મીલેગા સંગકા સીરયાના હોગા. (મીલાન)
મારેંગે જબ ગુર્જ ફરીસ્તે તેરા ચીલ્લાના હોગા, દરૂદ કલમા૦

૩

તુ હો ઉસપર આસક જૈસે શમાપે પરવાના હોગા,
રોજ હસ્રમે= નબીકો ઉમત બકસાના હોગા;
રામા મંગલ કહે બડી મુસકીલસે દાદ પાના હોગા,
નબીખાનકે= રૂબરૂ લીખકે ખ્યાલ ગાના હોગા. (મીલાન)
નારાયન ખુસરૂસે નહીં તકરીરકા ફૈલાના હોગા, દરૂર કલમા૦

૪

રંગત લંગડી.

કરકે ઇસ્ક માબુદકા અપને જીસ્મપે ખાક રમાઇ હૈ,
દીવાને હૈં= મસ્ત અલમસ્ત ન કરેં ગદાઇ હૈ. ટેક.

ફખ્રકે ફાંકે કરેં ન બીસમીલ રહે વો તેગે બૂરાંકે,
કલામ કલમા= પઢે મૂસ્તાક ના અબરૂં મીજગાંકે;
નહીં જુલ્ફકે હૈં આશક બાસીન્દે રહે ગુલીસ્તાંકે,
ઔર ન કીસકે= ફક્ત સાગીર્દ બને ઉસ સુખદાંકે. (મીલાન)
હમ ઉસામે વો હમ્મે હૈ ફેર કેઉંકર હુઈ જુદાઈ હૈ, દીવાને હૈ૦

૧

નહીં કીસીકા ડર રખતે એક ખૌફ ખુદાસે ચમકતે હૈં,
વીરાનેમે= રોજ હમ બર્કકે તૌર દમકતે હૈં;
દેખ હમારી મસ્તીકો મસ્તાને સભી લલકતે હૈં.
આદમે ઉસકે= મીસલે મહેતાબસે મસ્ત ઝલકતે હૈં. (મીલાન)
ચસ્મને મેરે આબ દાર મોતીકી ઝડી બરસાઈ હૈં, દીવાને હૈં૦

૨

આપકા ક્યા સારે જહાંનકા હૈ વીરાંમે ઘર બાબા,
તુમને બતાયા= કહીંપે નહીં કહો કેઉંકર બાબા;
કબ્ર હોગા ઘર સબકા સમઝો એ દીલકે અંદર બાબા,
હીસાબ હોગા= સબોંકા સમઝો રોજ મહાંસર બાબા. (મીલાન)
બનાવટકી બાતેં કર કરકે તુમને બાત ગમાઈ હૈ, દીવાને હૈં૦

૩

તાલીબ હૈં હમ ઉસીકે મુરસદ મેરા રબ્બે બારી હૈ,
ઉસીસે બર હક= એ તબીયત લગ રહી યાર હમારી હૈ;
સંભુલાલ રામા ખુસરૂને ઐસી અર્જ ગુજારી હૈ,
નબીખાનપર= મહેર રખો યા નબી તુમારી હૈ. (મીલાન)
મગન નારાયન અન્તુાને રંગત યે ખુબ સુનાઇ હૈ, દીવાની હૈં૦

૪

રંગત લંગડી.

સમ્સ કમર સરમાય દેખકે દીલબરકા નુરાની તન,
કદમ દેખકે= ઉડે મુર્દે કબરોંસે ફાડ કફન. ટેક.

દેખ નુર દીલબરકા મલાયક હુર કરેં ગર્દનકો ખમ,
પીર પૈગમ્બર= ખુસી હો કરકે ઉસકે ચુમે કદમ;
ચાર પીર બાઇસ ખ્વાજે ઉસ દીલબરકા ભરતે હૈં દમ,
સમ્સ કમરભી= દેખકે કહે તુ હૈ શાહે આલમ. (મીલાન)
અખતરભી સરમાય ઝલકકો દેખકે યારો બાકી ધરન, કદમ દેખકે૦

૧

કાફ નુકે કહેતે જીસને રૌસન કીયા જમી અસ્માન.
ખતમૂલ મૂરસલીં= કે ખાતીર પૈદા જીસને કીયા જહાન;
કુરાં પાકમે વોહી તજલ્લી ઇસ્મિ પાક જીસકે દરમ્યાન,
કલમા જીસકા= રાત દીન પઢા કરેં નીસદીન ઇન્સાન. (મીલાન)
ઉસી નુરસે નુરાના હો રહા જહામે બન ગુલસન, કદમ દેખકે૦

૨

લા સરીક નહીં સરીક ઉસકા બના વોહી એક લાસાની,
સીવાય અહમદ= દુસરા નહીં કોઇ ઉસકે સાની;
રખા હે અપના દોસ્ત બના ઉસકો તો આપી રબ્બાની,
હર સૈ અન્દર= રૌસની ઉસીકી હૈ સમજો બાની. (મીલાન)
સીજદેમે રહે પડે મસ્ત અલમસ્ત દીવાને મર્દો જન, કદમ દેખકે૦

૩

ગલકે પાની હુવા દેખકે સંગ ઉસકે ચેહરેકા રંગ,
જૈસે શમાપર= હોકે આસક જલતા હર રોજ પતંગ;
સમ્ભુલાલ રામાજી મંગલ બજા રહે દંગલમે ચંગ.
ખુસરૂ નરાયન= સે આદા હો બૈઠે ફડમે ચીતભંગ. (મીલાન)
નબીખાન હૈ ગુલામ ઉસકા ઉસકે સીફતકી કરે કથન, કદમ દેખકે૦

૪

રંગત લંગડી.

કીયા ઇશ્ક ગલતાન હમે જબસે હમ મારે ફીરતે હૈં,
દીખાદે જલવા= દીદકે લીયે તુહ્મારે ફીરતે હૈં. ટેક.
યાદ ઉસી દીલબરકી યારો હમતો સુબે ઔર શામ કરેં,
ચસ્મ લડાવેં= એક લહજાભી નહીં આરામ કરેં;
ના કીસકી લેં રામ રામ ના કીસીકો જાય સલામ કરેં.
ન બસ્તીમે= નહીં દુનીયાંમે હમ બીસરામ કરેં.

શેર.

ઢુંડતે ફીરતે હૈં હમ હરરોજ અપને યારકો,
કાસી ગયા મૈં ઢુંડતા પહોચા તુરત હર દુવારકો;
યારકે બદલેમે દેખે હમ શ્રી ઉંકારકો,
દેખતા ફીરતા હું મૈં અપને વો સીરજન હારકો. (મીલાન)
વો હૈ હમારા દોસ્ત ઔર હમ ઉસીકે પ્યારે ફીરતે હૈં, દીખાદે જલવા૦

૧

દેખ પરેશાં હાલ મેરા ગમ ગરતાં હોગયે શાહ વજીર,
ગયા મદીને= દેખા મક્કેમે મીલે કેઈ પીર ફકીર;
મૈં ઉનસે જાય લગા પુછને વો મુજસે બોલે દે ધીર,
હમભી યાદમે= ઉસી દીલબરકે હાલ કર લીયે હકીર.

શેર.

દુર ગીલમાભી મીલે સબ વ્હાં મીલે જીનો બસર.
પર મેરા નહીં યાર ઉસમે કુછ મેરે આયા નજર;
ઉજુ કર નીયતકો અપના ધર દીયા સીજદેમે સર.
ફેર વ્હાંસે ચલ દીયા ઇસિ દીલને મેરે આહ કર. (મીલાન)
ઉસકે યાદમે બુઢે જવાં નાદાન કુંવારે ફીરતે હૈં, દીખાદે જલવા૦

૨

ગય દુવારકા શ્રી કૃષ્ણકે ગેહાં બહોતસી થી ઝન્ડી,
હર સાધુસે= ભરી હુઈ જહાંકી થી હરએક મન્ડી;
ખા ખા છાપે ગયે વ્હાંસે તો નેક ઓ બદ સબ પાંખન્ડી,
સરનમે જીનકે= ખડી જોગની ઔર દેવી ચન્ડી.

શેર.

દરયાફ્ત મૈં કરતાથા સબસે કોઇ નહીં કરતાથા ચીં,
પર નજર મુજકોભી આયા યાર ઓ મેરા નહીં;
પર સભી કહતેહી ફીરતે હુંતે હમ ઓ નગીં,
કોઈ નહીં કહેતા કીધર હૈ કાસ તરહેં લાવેં એકીં. (મીલાન)
બદ્રીનાથ ચકલન્જી હમ હર શહેર કીનારે ફીરતે હૈં, દીખાદે જલવા૦

૩

કોઈ કહેતાકે ઉસકે યાદમે નહીં હમને પાયા બીસરામ,
કોઈ કહેતા હૈ= નજર નહીં પડા હુંડ મારે સબ ધામ;
યાદમે ઉસ જાનાકે દીને મીલા ખાકમે જીસ્મ મુલામ,
ઉમ્ર ગુજર ગઈ= કીસીસે સુના નહીં દીલબરકા નામ.

શેર.

કોઈ દેતા હમેથા ગુલતો ઉસ ગુલમે નહીં બુ હૈં,
ન પાયા દીદ દીલબરકા મૈં ઢુડા જાકે હર સુ હૈ;
એ બન્દા હૈ તેરા આજીજ કેઉં અબ છીપ રહા તુ હૈ,
સજર ઔર સાખ ગુંચોમે જહાં દેખા તેરી લુ હૈં. (મીલાન)
હમતો ક્યા ના ચીજ હુંડતે કેઈ વીચારે ફીરતે હૈં, દીખાદે જલવા૦

૪

તુમ કહેતે હો મીલે સાહેબે કમાલ યેહે ગસ્ત મીસાલ,
વલી ન દેખે= સકલ લાસરીકકી હૈ કીધર ખયાલ;
ફરીસ્તોંકી નહીં તાબ લામકાં તક પહોચે કેઉં કરતે જાલ,
હસીસે દર દર= આપ ફીરતે મારે મારે કંગાલ.

શેર.

બાત પરદેસે કીયા અહેમદસે થા શાહે જહાં,
ઔર ન દેખા હૈ કીસીને ખોલ મત અપની જબાં;
લાલા સંભુ રામાંજી અન્તોન કહે હૈ લકાં,
કહે રાહા ખુસરૂ વો શાપુરજી મગન પસકોલ હાં. (મીલાન)

નબીખાન કહે યાદમે ઉસકે ચર્ખ સીતારે ફીરતે હૈં, દીખાદે જલવા૦

૫

લંગડી રંગત.—દાન લીલા.

ચલી ગુજરી ધર શીર મટકી કરને લગી લચારીજી,
મુઝે ન છેડો= સાસ દેગી ગાલી ગીરધારીજી. ટેક.

લે ગૌરસકી મટકી ચલદી મથરાસે રાહામે અટકી,
બન્સીવાલા= લગા કરને જીસ્સે ઝટકા પટકી,
ગેલ હમારી છોડ કનઇયા તુ અબ યે જમના ટટકી,
ધર હૈ જાના= એ કાના મત ફોડે દદકી મટકી.

દોહા.

દદ ઐચનકો જાંય હમ= છરી રહસે ટેલ,
છોડ હમારી ગેલદે= ના કર હમસે જેલ.

ઝુલને.

નાકર હમસે જેલ કન્સ રાજાસે કોઇ ફરમાવેગા,
તો તુભી નંદ જસોદા ધર એક ધડી ન રહેને પાવેગા;
માતાકો પકડ બુલાવેગા વો તુજકો માર ખીલાવેગા,
તુ રોવેગા ચીલાવેગા દદ માખન કહાંસે ખાવેગા. (મીલાન)

ચરાવો ગઇયાં જાય ગેલ મત રોકો શામ હમારીજી, મુઝે ન છેડો૦

૧

સગે કૃષ્ણજી કહેને ગુજરી હમ આવે માખન ખાને,
બ્રીહ્મા બીષ્ણુ= હમે સુર નર મુન સારે પૈચાને;
મહેશ સનકાદીક નારદ સારદ દેવત હમકો માને,
કૃષ્ણ હમારા= નામ હૈ ક્યા તુ ગુજરી નહીં જાને,

દોહા.

પર ઉપકારનકે લીયે= લીના હું અવતાર,
રાવન રાક્ષસ લંકકે= ગયે હૈં હમસે હાર.

ઝુલને.

ગયે હૈ હમસે હાર તુ કેઉંકર હમકો આજ ડરાતી હૈ,
ક્યા કન્સ કરે મેરા તું અબ યહાં ઉસકા નામ બતાતી હૈ;
દુષ્ટોંકા નાસ કરૂંગા પલ ભર મે તુ ક્યા સમઝાતી હૈ,
તુ નહીં જાનતી હમે ગુજરી બાતોંમે બહેલાતી હૈ. (મીલાન)
દેદે દાન જબ છુટકા હોગા નહીં કરૂંગા ખ્વારીજી, મુઝે ન છેડો૦

૨

ખડી ગુજરી રહી શામ હોગઇ બડી લાચાર હુઈ,
છોડો નાથજી= તુમ્હારો જીત હમારી હાર હુઇ;
શામને જો કૂછ કહા હાલ જીસપર ગુજરી તૈયાર હુઇ,
ચરન શામકે= લગી ગુજરી ભવસાગર પાર હુઇ.

દોહા.

મટ્ટીકા કંચન ભયા= કાગ હંસ એક સંગ,
ગુજરી ચરીત્ર દેખકે= મનમે હોગઇ દંગ

ઝુલને.

મનમે હોગઇ દંગ બાત ગુજરીને સોંચલી ખાસીજી,
હર બાર વો ધન ધન કહત લગી હું શામ તુમારી દાસીજી;
તુમી સંતમે સંત તુમી અબન્યાસીમે અબન્યાસીજી,
સચ તુમીમે ચૌસટ તીરથ હૈ તુમહીમે દુવારકા કાસીજી. (મીલાન)
ઉભારદી ગુજરીકો ગુજરી ભજે વો કૃષ્ણ મુરારીજી, મુઝે ન છેડો૰

૩

સાધુ સંત સન્યાસી કૃષ્ણુસે ખુસી વો ગોપી ગ્વાલ હુવે,
જગ તારનકે= લીએ પૃથ્વીમે શ્રી ગોપાલ હુવે;
જો કોઈ આયે શરન હોગયે મગન બડે ખુશહાલ હુવે,
ચરનકી ઠોકર= લગી પથ્થરોંકે તો સબ લાલ હુવે.

દોહા.

બીઠા દેયે બૈકુંટમે= જીસપે કરે કૃપાલ,
બના ચરનકા દાસ હૈ= મુરસદ સમ્ભુલાલ.

ઝુલને.

મુરસદ સંભુલાલ ગુની રામાજી ફ્રડમે આયા હૈ,

મંગલકે સંગમે અન્તુનને એ ખ્યાલ કૃષ્ણકા ગાયા હૈ;
ઔર મગન નારાયન આનકો વસતાદોંસે પાયા હૈ,
કથ નબીખાનસે ખ્યાલ સરે દંગલકે બીચ સુનાયા હૈ. (મીલાન)
હરી પાસકોલ બાણુ લાલ ભર મારે પ્રેમ પીચકારીજી, મુઝે ન છેડો૦

૪

રંગત લંગડી—જનાજા.

બાદ મરે મરનેકે કબ્રપે ફુલ ચડાઇયો તીસરે દીન,
બાદમે ઇસકે= ચને ફુલકે બટવાઇયો તીસરે દીન. ટેક.
જો કુછ હોયગા રસ્મ સરેસે સબ તુમને કરના એક આન
રફીક મેરે= બીઠા મૂલાંસે પઢા દીજો કુરઆન:
કોઇ રસ્મ બાકી રહેવેતો ઘબરાવેગી મેરી જાન,
ઇતના તુમારા= રફીકો મુજપર હોવેગા અહેસાન.

શેર.

સુરૂ મેરે મૌતકી દીજો ખબર સબ દુર હૈ,
સબ રસમ કરના વોહી મઇયતકા જો દસ્તુર હૈ;
જો કરોગે કાર તુમ સબ એ મુજે મન્જુર હૈ,
સલુક કરના સાતમે તુમને મીયાં એ જરૂર હૈ. (મીલાન)
દોસ્ત યાર મીલ મીલકે મેરે કબ્રપે આઇયો તીસરે દીન. બાદમે ઇસકે૦

૧

રાસતા હૈ વો સબકા તુમ મત કરના યાર પરેશાની,
કબ્રપે મેરે= રોજ તીસરે દીખા જાના શાની;
જરા ભુલના નહીં હાલ મેરેપે કરના મેહેરબાની,
કે ફીર જીસ્સે= મેરે દીલકો નહીં હોગી હૈરાની.

શેર.

કબ્રપર મેરે અગર સબ મીલ કદમ ધર જાયેંગે,
તો ફરીસ્તેભી મુઝે કોઇ નહીં સતાને પાયેંગે;
અબ મીલે જીતેહી જી જીસ વક્ત હમ મર જાયેંગે,
ફેર એહીં દુનીયાં મને કીસ તરહેંભી નહીં આયગે. (મીલાન)
આનકે કલમા દરૂદ કબ્રપે મેરે સુનાઇયો તીસરે દીન, બાદમે ઇસકે૦

૨

સુરૂ મગા મુલતાની મટ્ટી લાસકી તૈયારી કીજો,
મલકે ગુસુલદો= ઔર ખુસબુકી હુસયારી કીજો;

રખના હરજા કપૂર પુમ્બા એ મૂજ સંગ યારી કીજે,
છીડકકે ખૂસબુ= લાસ મેરીપે ન ગમ જારી કીજે.

શેર.

કલમે સહાદત બોલકે લાસા ઉઠા ઝટ લીજીયે,
નમાજ જનાજેકી પઢા સબકાર મેરા કીજીયે;
જો કહે કોઇ બદ મુજે ઉપસે ન બીલકુલ ખીજીયે,
એહ નસીહન માનકે ગમ ઘુંટ અપના પીજીયે. (મીલાન)
દફન કરકે મેરા તીજા ફેર આન કરાઇયો તીસરે દીન, બાદમે ઇસકે૦

૩

કબ્રપે મેરે પઢ કલમાં છીડકાનાં અછૂતા લા પાની,
તીજા દસવાં= બીસવાં ઔર ચેહલમ કરના જાની;
દોસ્ત યાર સબે ફકીર ફકરોંકી કરના તુમ મેજવાની,
જીસસે મેરી= દુર હો જાવે તુરત પરેશાની.

શેર.

ઔરભી બરસીકે દીન કર કુછ ખતમ દીલવાઇયો.
બાદ મૂહીંમે મૂઝે ઐ યાર તુમ મીલવાઇયો;
લાલ સંભુ શાપુરજી રામા કહે સુન જાઇયો,
ખુસરૂ નારાયન વો બાબુલાલકે સંગ ગાઇયો. (મીલાન)
નબીખાન કહે કુલ પઢને ઇન્સાન બુલાયો તીસરે દીન, બાદમે ઇસકે૦

૪

રંગત લંગડી-શમ્સતબરેજ.

દીવાના અલમસ્ત મસ્તીમે હુવા વો આશક મસ્તાના,
જીલાયા મુર્દા= શમ્સ તબરેજકો આલમને જાંના. ટેક.

સહર એક મુલતાનકા થા વો પાદશાહ એક નામે વર,
પીસરથા ઉસકા= જહાંમે મીસાલ સમજો શમ્સ કમર;
મર ગયા અપને વો કજાસે સાહેબ જાદા નેક અખતર
ઉસકે રંજમે= પાદશાહ બહોત હુવા દીલમે મુજતર;
મુલ્લાં મૌલબી આલીમ ફાજીલ સબોકો શાહને બુલવાકર,
કૌલ નબીકા= કરો પુરા કહે લીખા કુરઆં અંદર.

શેર.

આયત કુરઆંમે દીખાઇ બોલ નુરી શાનકી,
નહીં કરો જીન્દા તો આયત કાટદો કુરઆનકી;

નહીં અભી ઇસદમ ખરાબી સબકે કરદું જાનકી,
યા કરો તુમ ફીક્ર જલદીસે મેરે નાદાનકી. (મીલાન)
સુન યે હાલ ચલ દીયે શમ્સ તબરેજ મીલે કામીલ દાના, જીલાયા મુ૦

૧

હાલ શમ્સ તબરેજ મસ્ત આસક સાદકસે ફરમાયે,
સાથ હમારે= ચલો હમ લીયે આપકે હૈ આયે;
મીન્નત જારી કરકે હર તરેહસે અશકકો સમજાયે,
સાતમે ઉનકો= લેકે દરબાર આમકો દીખલાયે;
દેખ સબી તાજીમ કરે ઔર દેકે તસલી બીટલાયે,
લગે યે કહેને= કે હુસનો જમાલ આશકકે પાયે.

શેર.

ગુજર એક લડકા ગયા હૈ યહાં શાહે સુલતાનકા,
શાહ કહેતા હૈ કે મેરે પ્યારા હે દીલ જાનકા;
પાદશાહ વો હૈ યહીં માનો ઇસી મુલતાનકા,
અબ કરો તુમ કૌલ પુરા નબીકે ફરમાનકા. (મીલાન)
પાદશાહને કહા નહો જીન્દા તો જાનકા હો જાના, જીલાયા મુર્દા૦

૨

મસ્ત શમ્સ તબરેજને સુનકે હાલ શાહકા મુસકાયા,
સરા ન પીછે= ન કૂછ કેલાના સખુન યે દરસાયા;
ઓર શાહને શસ્મસે અપની અજીજી સબ બતલાયા,
કદમ ચુમકે= ખીદમત મસ્તકી આપ બજા લાયા;
દો બાર કૂંએ ઇજનીલ્લાકો જબાનસે ફરમાયા,
મારકે ઠોકર= કહા કુંએ ઇજની જીન્દા પાયા.

શેર.

કહેને સરા વાલે લગે એહ એ સરેકા કાર હૈ,
હો ગયા બહાર સરાકે એતો અશક જાર હૈ;
લજ્જસે ઇસકે ઉઠા મુર્દા એજી એકબાર હૈ,
સબકે દીલપે છા ગયાથા ગમ ગરદ ગુબ્બાર હૈ. (મીલાન)
સુનકે હાલ એ સરા વાલોસે મસ્ત બહોત કુછ ઘબરાના, જીલાયા મુર્દા૦

૩

આશક મસ્તાનેને કહા કયા આપકે દીલમે આઇ હૈ,
હમે સુનાદો= જરા મત કરના આપ રેહાઇ હૈ;
કહા સબોને પોસ્તકો ઇસકે ખીંચ લેવ યેકતાઇ હૈ,

લગાવો દુરેં= કે જીસમે ભુલે યે મસ્તાઇ હૈં,
દેકે પોસ્ત ચલ દીયે રૂબરૂ આયા એક કસાઇ હૈં;
માંગકે ટુકડા= ગોસ્તકા લીયા ન આગ દીખાઇ હૈ.

શેર.

મખીયોંકા સોર ખુંસે જાન તક હૈરાનથી,
દે દીયાથા પોસ્ત આશકકા વો કૈસી જાનથી;
કોઇ નહીં પૈચાનતે નહીં નજર આતી શાનથી,
આશકી આશકકે ઉપર જાનસે કુરબાનથી. (મીલાન)

કોઇ આગ નહીં દીયા શહરકે બાહર હુવા ઉસકા આના, જીલાયા મુ૰

૪

ઉસી દસ્ત વીરાંમે આનકે શખુંન શમ્સને ફરમાયા,
ગોસ્તકા ટુકડા= ભુન્દે ઉતર શમ્સ નીચે આયા;
વો આતીસ ફલી સબ શહેરમે દેખ શાહ તક ઘબરાયા,
તર્ફ ઉસીકે= પોસ્ત વો ઉઠા હાત બાંધે આયા;
કદમ ચુમકે લગાથા કહેને સજાતો મૈં મેરા પાયા,
રહમ કરો તુમ= ખુદાકે લીય મસ્ત દીલ ઘબરાયા.

શેર.

કયામત હોગી સબકી એ ઐસા શાહ દરસાયા,
તો આશકને કહા સુરજકો જા બસ રહમ એ ખાયા;
મેરા ઉસતાદ સમ્મુલાલ રામાને સખુન લાયા,
નબીખાં બજમમે લીખકે સરે આદાકો સરમાયા. (મીલાન)

શાપુરજી ખુસરૂ અન્તોન પાસકોલસે ઉસકા યારાના, જીલાયા મુ૰

૫

રંગત લંગડી.

ગયે આશક જુલમાત અદમ દીલબર વો માંગ દીખાનેસે,
માર હજારોં= હુવે જુલફોંકે તેરે બલ ખાનેસે. ટેક.

પેશાનીકો દેખ શમ્સને ફેર લીયા હૈ રૂખ અનવાર,
દેખ અબરૂકો= વો કૈસે કુજા વો ખમ ખાઇ તલવાર;
મીઝેસે જીસકે નોકે બલમને જીસદમ ખાયા હૈ હાર,
તીરે નીગાહસે= હુવા નર્ગીસ હૈ નસાં જીસમે સરસાર.

શેર.

તેરી બીનીસે અલીફ કુરઆનમે હમદમ હુવા,

ઔરભી પૈદા સુનો તોતેકો જ્યાદા ગમ હુવા;
દેખકે રૂકકો વો ગુલ ગુલશન વો બનમે ખમ હુવા.
હુસ્નસે તેરે જહાંમે હુસ્નકા આલમ હુવા. (મીલાન)
બર્ક ગઇ શરમાય સનમ બસ તેરેહી મુસકાનેસે, મારહજારોં૦

૧

દેખ તેરે દંદાકો પ્યારે શરમાયે ગોંહરો રતન,
જ્બાંસે તેરે= બના કુરઆન લીખા હૈ શીરી સુખન;
ગયે હજારોં ડુબ હૈ આશક જીસને દેખા ચાહા જકન,
લબસે તેરે= બન ગયે જાહાંમે સારે ગંગો જમન.

શેર.

દેખકે બાજુ દીયે બાજુ કટા હુશે પરી,
ગોલ પીસ્તાં દેખ નારંગી હુઇ બનમે હરી;
હૈ નરમ પુમ્બેસે તેરા શીકમ કયાહો હમ સરી,
ઔર તેરી હર બાતમે દેખા ભરી જાદુગરી. (મીલાન)
કમર દેખ જંબુર વો ચીતે રહે ન મુહ દીખલાનેસે, મારહજારોં૦

૨

ભરે હૈં ઉસકે નાફમે સાગર ખુસબું હુઇ જમાનેમે,
રાનસે હૈરાં= ફરીસ્તે હુવે. ઝલકકે પાનેમે;
પહોંચી ઉસકી ઝમક ચમક વો ધમક મસ્ત મસ્તાનેમે.
બન દીવાને= છોડ બસ્તી બૈઠે વીરાનેમે.

શેર.

પીંદડીયોકો દેખ હુવા પૈદા શમાકો ખાર હૈ,
ખુદ બ ખુદ મુરઝા ગયા આખીર હુવા લાચાર હૈ;
દેખકે જલવા હુવે કેઇ આશ્કે સરદાર હૈ,
ગુલ હૈ ગુન્ચે હૈ સજર હૈ સાખ હૈ ગુલ નાર હૈ. (મીલાન)
શમ્સ કમર બેતાબ હૈ જીસકે ઝલક ફબનકે પાનેસે, મારહજારોં૦

૩

લાશરીક બે શરીક હૈ વો જરા તુલે ઉસકો પૈચાન,
અર્શમોં અલ્લા= વો અરશે જહાંપે હૈ વો આલીસાન;
સંભુલાલ રામા મંગલને હરજાં ફતે કીયા મૈદાન,
નબીખાનકે= સખુન સુન ખુશી હુવે હરએક ઇનસાન.

શેર.

બઝમ મે યે નજમકો લીખકર સુનાયા સર બસર,

રૈસન વો, ખુસરૂ કહે રહે જમશેટજી ફૂડમે નસર;
ઉમેદસીંગ કહતે અમરસીંગ હો રહા હૈ નામવર,
પસકોલ અન્તુન હરી દામસે ઊદું જાતે ધખર. (મીલાન)
મજા આ ગયા દંગલમે નારાયન મગનકે ગાનેસે, માર હજારોં૦

૪

રંગત લંગડી.

પહેલે તો દીલ દીયા બાદ કેઉંકર મુસકાના છોડ દીયા,
હમના બોલે= ક્યા સબબ આના જાના છોડ દીયા. ટેક.
કૌન હુવા હૈ કૂસુર જો હમસે યારાના છોડ દીયા,
એ કુસુરસે= ક્યોં હમસે ચસ્મ મીલાના છોડ દીયા;
હમનેભી તુમપર કર ા બસ તીસના તાના છોડ દીયા,
લીયે આપકે= જાના હમને મૈખાના છોડ દીયા. (મીલાન)
લીયે તુહ્મારે પ્યારે હમને સભી જમાના છોડ દીયા, હમના બોલે૦

૧

ગીરજા ઘર અતીસ ઘરકાબી યાર બનાના છોડ દીયા,
તર્ફ હમારે= તુ કેઉંકર કદમ બઢાના છોડ દીયા;
બુરા ભલા અપને જબાંનસે તો ફરમાના છોડ દીયા,
હૈ ખુદાકે આશક= બુતોંકો પુષ્પ ચઢા ા છોડ દીયા. (મીલાન)
પાસ કમીનોકા હમને તો આના જાના છોડ દીયા, હમના બોલે૦

૨

મસ્તસે હમ અલમસ્ત હુવે જબ ખાક ઉડાના છોડ દીયા,
ઓર તસબીકો= વો જાહર કરકે ફીરાના છોડ દીયા;
જબસે ગમકો ખાયા જબાંપર આહકા લાના છોડ દીયા,
આતીસે ગમસે= યેહ અપના જીગ્ર જલાના છોડ દીયા. (મીલાન)
ઓર માસુકોંસે હમને એ તો મુસકાના છોડ દીયા, હમના બોલે૦

૩

હુવે તુમ જબસે જુદા હમને દીલકા તરસાના છોડ દીયા,
સમ્બુ લાલને= એ તુમપે કૈસા નીસાના છોડ દીયા;
રામા મંગલ મગન સોચકે નાકીસ બાના છોડ દીયા,
નારાયનને= ખુબ દુસમન પે નીસાના છોડ દીયા. (મીલાન)
નબીખાનકે અગે આદા ચગ કડકાના છોડ દીયા, હમના બોલે૦

૪

રંગત લંગડી.—તીસ હરફી.

અબ દીલમે અરમાન પેદા કે મત કર તુ આબાદ હમે,
બીસમીલ હૈ હમ= દીખાકે ઝલકતુ કર દીલ શાદ હમે. ટેક.

તેરે ફુરકતકી મુજ બેકસપે મહેરબાની હોના હરદમ,
સુબુત મે હૈ= યાદમે તેરે હમારા તડપે દમ;
ઝુમ જલા જાતા હૈ આહસે નહીં રૂકાયા રૂકતા દમ,
હાજર ગાયબ= મુજે તો તુહી નજર આતા હૈ સનમ;
ખરાબ હાલત હુઈ હમારી કસમ તેરી ક્યા કહેવેં હમ,
દમ નહીં બીલકુલ= મારતા કીયા ખડા હું ગર્દન ખમ. (મીલાન)

જોકબી હૈ કે દીનવો શબ રહેતી હૈ તુમ્હારી યાદ હમે, બીસમીલ હૈ૦

૧

રૂમ રૂમમે તેરા જલવા તુહી બના પૈગમ્બર પીર,
જાર જાર હમ= સે રહે સુખકે પીંજર હુવા શરીર;
સમઝાવેગા કૌન હમે સબ તેરે ઇશ્કમે હુવે ફકીર,
શમાપે જૈસે= પતંગ જલતા હૈ વૈસે જલે ફકીર;
સાફ હાલ હૈ પેદા તો મેરા હસ્તમે લુંગા દાવનગીર,
જમીરમેબી= દાગ લગ ગયા ઇશ્કકી પડી લકીર. (મીલાન)

તૌક ખુદીકી પડી ગલેમે ના કરતુ બરબાદ હમે, બીસમીલ હૈ હમ૦

૨

જાહરમે તુ દીખા ઝલકદે એ દીલબર તુ અપના આબ,
અબસ હૈ હૈરત= ફીકરમે ચક્કર ખાતા હૈ માહાતાબ;
ગમ નહીં હોતા કમ મુજસે હો રહા હું જાસે રોજ ખરાબ,
ફખરકા કલમા= છોડકે ચલા દેખનેકો નાયાબ;
કાતીલ તુ મકતુલ હું મૈં કુલ જહાનપર તેરા હૈ દાબ,
કર્મ ફજલસે= દીખાદે રૂખ રોસન હો ગુલો ગુલાબ. (મીલાન)

ગરદીસમે ફસ રહે નજર આતા હૈ તુહી જલ્લાદ હમે, બીસમીલ હૈ૦

૩

લબકો દીખાકે લાલ કીયા પામાલ તૌર હૈ કાતીલકે,
મુજે તુ અપને= કદમ દીખલાકે પાસ રહો બીસમીલકે;
નજર નહીં આતા હૈ યાર તુ ગૈરોંસે રહેતા મીલકે,
યાહદ તુહે= લીયે તેરે છાલે ગયે છીલ છીલકે;

હમે દીખા તુ નુર કેહેયે સમ્મુલાલ આશક દીલકે.
લબે બામ્પર= આનકે બૈઠ જરાતુ ખીલ ખીલકે. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે નકર દુનીયામે સનમ બેદાદ હમે, બીસમીલ હૈ૦

૪

રંગત લંગડી.-આફકી દોઅંગ.

ગોરા તેરા રંગ દેખકે આશક સાદક હોગય દંગ,
ગરદીસમે હૈ= સીતારા તેરા તુ બતલાદે અંગ. ટેક.

ગુલમે તુ હૈ બસા ઇશ્કમે તેરે જલ જલ મરે પતંગ,
ગુલાબમે તુ= હરેક રન દલમે તુહી કરતા હૈ જંગ;
ગુલશનમે હૈ તેરી રોશની સબમે તેરા છાયા ઢંગ,
ગર્દમે તુ હૈ= નામ તેરેકી મુજમે હુઈ ઉમંગ. (મીલાન)
ગદા બાદશા તુઝીસે હૈ સબ સમઝા દીલમે રંગ બરંગ, ગરદીસમે હૈ૦

૧

ગડમે તુ હર કોહમે તુહૈ તુહીને પૈદા કીયે અપંગ,
ગરચે તુ હક હૈ= તો હમબી તેરે નામસે બને નેહંગ;
ગુડ અગર તુ બનાતો હમબી બના છાન પીતે હૈ ભંગ.
ગહા કદમકો= તુહ્મારે બાનાહું મૈં અબલખકા તંગ. (મીલાન)
ગુની જરા સમજો દીલમે બૈઠા હું મૈ હો ચેક અલંગ, ગરદીસમે હૈ૦

૨

ઘાયલ મૈ હોગયા દીદ બીન દીલબરકે દીલ હૈ ચૌરંગ,
ઘુમ રહા હું= યાદ તેરીમે હોકર ખડા કુદંગ;
ઘાની સંત કોઈ મારકે ઘાતુકો ખાતે હૈ બનાય બંગ,
ગુરૂકી ભક્તી= મૈને કર પાયા નામહું ચેક ભડંગ. (મીલાન)
ગોયા દરયા ઉબલ ગયા ઇસિ તરેસે દીલમે ઉઠે તુરંગ, ગરદીસમે હૈ૦

૩

ગુરૂ હમારે રસાલગીર ઇન્દિરમન ગાતે હૈ દોઅંગ,
ગનપત યાકુબ= ઔર કહે સમ્મુલાલ લેલો સારંગ;
ગાયા કથકે નબીખાનને બજાયા રામાજીને ચંગ,
ગોવીંદ અહેમદ= લાલ બાબુ નારાયન રહે દો સંગ. (મીલાન)
મહેરા પન હૈ મગનમે દેખા જીસપર પરસન રહે બજરંગ, ગરદીસમે૦

૪

રંગત લગડી.

એ બુતે કાફીર તુને ઇશ્ક કર જહાંમે કૈસા નામ કીયા,
જહાંસે ખોયા= ઔરભી તર્ક દીન ઇસલામ કીયા. ટેક.

તુ મુજપે સમશીરકો તાના મૈંને તુજે સલામ કીયા,
ચાહ ઝકાયા= દીદ નહીં દીયા યે ક્યા તુ કામ કીયા;
તુહીને અરસો ફરસ બનાયા શુબે વ તુને શામ કીયા,
મુજ બીસમીલકો= ચાહ બે ગુનાહસે કેઉં કતલામ કીયા. (મીલાન)
દીખાકે બુતકી સુરત હમકો નાહકમે બદનામ કીયા, જહાંસે ખોયા०

૧

જીગ્રકે ટુકડે કર ડાલા ઔર આશકકો બેદામ કીયા,
ઇશ્કમે અપને= મુજે આશક અપના ગુલફામ કીયા;
કભીતો મુજકો દામે બલામે ફસાકે અપના ગુલામ કીયા,
દીદ ન હમકો= દીયા પર કૈસા સક્ત કલામ કીયા. (મીલાન)
જીસ્સે નહીં હો સકે તુ વૈસે બડે બડે સબ કામ કીયા, જહાંસે ખોયા०

૨

મોહરકા તુ સંગ કીયા ઔર તુ સંગકા સચ બાદામ કીયા,
કહીં પે બૈઠા= રહા કહીં ખડા કહીં બીસરામ કીયા;
કીસીકા સર કટવાયા કીસીકે જીસ્મસે બાહાર ચામ કીયા,
કીસીકો ધન દે= કીસીપે ચોરીકા ઇલજામ કીયા. (મીલાન)
હમતો એકેલે હે વીરામે તુને કચેહરી આમ કીયા, જહાંસે ખોયા०

૩

કહીં કીયા લાચાર કહીંપે આલગ તુ ગુલ અંદામ કીયા,
સમ્સુદ્દાલને= સાગીર્દ બજમમે મોતીરામ કીયા;
રામાજી ખુસરૂ નારાયન મગનને જૈજૈ શામ કીયા,
નબીખાનને= ઐસી તહેરીર તો આહો જામ કીયા. (મીલાન)
અહેમદ યાકુબસે સરમાકે આદા નહીં કલામ કીયા, જહાંસે ખોયા०

૪

રંગત લંગડી.

તુમ હોગે મેરે દીલકે દીલદાર જરા સમઝોતો સહી,
લગો ગલેસે= હમે દો પ્યાર જરા સમઝોતો સહી. ટેક.

તેશમે આ આકે ન ચુભાવો ખાર જરા સમઝોતો સહી,
બીસમીલ હું મૈં= દેખખું ખ્વાર જરા સમઝોતો સહી;
મૈં હું આપકા બેસકં તાબેદાર જરા સમઝોતો સહી,
માનલે કહેના= ન ખન્જર માર જરા સમઝોતો સહી. (મીલાના)
મત હોના ઇસ્ક અજીજખર અંગાર જરા સમઝોતો સહી, લગો ગલેસે૦

૧

આટ માંગે બોસે જીસમે દો ચાર જરા સમઝોતો સહી,
ઇસ આસકપે= ન કરના વાર જરા સમઝોતો સહી;
ખપા ન હોના યાર ફ્રી જીનહાર જરા સમઝોતો સહી.
મીયાસે ખીંચો= મતી તલવાર જરા સમઝોતો સહી. (મીલાના)
જાનેદો સબ ગુસ્સા સોંચો યેક બાર જરા સમઝોતો સહી, લગો ગલેસે૦

૨

ચલેં મીલકે દોનો અબ સરે બાજાર જરા સમઝોતો સહી,
પહેને ગુલકે= વહાંપે હાર જરા સમઝોતો સહી;
હોતે હૈ હમ ઇસ્કમે અબ દુસવાર જરા સમઝોતો સહી,
જીલાવ હમકો= યાર દીન ચાર જરા સમઝોતો સહી. (મીલાના)
મત બતલાવો ઝીદકી દો લલકાર જરા સમઝોતો સહી, લગો ગલેસે૦

૩

તુમતો અક્લમંદ હો પુરે હુસ્યાર જરા સમઝોતો સહી,
ઉમેદસીંગસે= નકર તકરાર જરા સમઝોતો સહી;
અહેમદ ખારસતજીસે રહો હુસીયાર જરા સમઝોતો સહી,
નબીખાનસે= પઢો અસઆર જરા સમઝોતો સહી. (મીલાના)
નારાયન ઔર મગન કરે ઇન્જહાર જરા સમઝોતો સહી, લગો ગલેસે૦

૪

રંગત લંગડી.

ના કરના દીલજાન હમે હેરાન જરા સમઝોતો સહી,
ઉરમસે લગજા= હમારે આન જરા સમઝોતો સહી. ટેક.
રખો જરા દીલમે અપને પૈચાન જરા સમઝોતો સહી,
મુજ બીસમીલપે= ન કર તુફાન જરા સમઝોતો સહી;
યેક બોસા દો જાન કરો અહેસાન જરા સમઝોતો સહી,
સખુનકા કહેકે= પલટ મત જાન જરા સમઝોતો સહી. (મીલાના)

રખો મેરે બાતોંપે આજ ઈમાન જરા સમઝોતો સહી, ઉરમસે લગજા.

૧

એક ઘડી તો આપ દીખાવો શાન જરા સમઝોતો સહી,
તાનો ન મહપર= અબરૂ કમાન જરા સમઝોતો સહી;
આજ મેરે ઉકપે રખો તુમ ધ્યાન જરા સમઝોતો સહી,
ચલો સાથમે= બાગ દરમ્યાન જરા સમઝોતો સહી. (મીલાન)
મારો મત આશકપે મીઝે કે બાન જરા સમઝોતો સહી, ઉરમસે લગજા.

૨

આન ગલેસે લગો આજ નાદાન જરા સમઝોતો સહી,
હાથમેં મેરે= ખાવ એક પાન જરા સમઝોતો સહી;
મારો મત તુમ ખીંચ નીગેહકો તાન જરા સમઝોતો સહી,
દેખો હમારા= આન મકાન જરા સમઝોતો સહી. (મીલાન)
સુનો આજ મય પઢું પાક કુરઆન જરા સમઝોતો સહી, ઉરમસે લ.

૩

અબ્દુલાલને ગાયા ફકમે તાન જરા સમઝોતો સહી,
દામા અહેમદ= લીખે બયાન જરા સમઝોતો સહી;
નબીખાનને કથા એ ફડ દરમ્યાન જરા સમઝોતો સહી,
યાકુબ ખુસરૂ= કહે ઈન્સાન જરા સમઝોતો સહી. (મીલાન)
અમરસીંગ અન્તુનને લીયા પહેચાન જરા સમઝોતો સહી, ઉરમસે લ.

૪

રંગત લંગરી.

બાગકે અંદર બીઝા દીયા સૈયાદને ઉસદમ લા નજલે,
દેખ બગબાં= લગા કહેનેકો ન પડ બુલ બુલ પાલે. ટેક.

કરકે કફસમે કૈદ એ બુલ બુલ કરેગા વો તેરી ખ્વારી,
છોડ ચમનકો= ચલાજા નહીં તો હોય સીતમગારી;
બુલ બુલ કહેને લગા ન છોડું તેરે ચમનકા એક ક્યારી,
ખુદાયગાવો= હમીકો હમારા વો રબ્બે બારી.

શેર.

કહે યોં બાગબાં તુ બાગકા દે છોડ કોના હૈ,
ન છોડુ બાગકો તો અબ તેરે જાંકાહી ખોના હૈ;
હમે માલુમ હુવા કે અબ તેરા હોવેગા રોના હૈ,

ચમકના કુદના ઔર ખેલના ના હોગા સોના હૈ. (મીલાન)
માનલે કહેના છોડ બાગકો ઔર જગેકી હવા ખાલે, દેખ બાગબાં૦

૧

બુલ બુલ કહેને લગા બાગબાસે મૈં મજા ઉઠાઉંગા,
ઈસી બાગકો= છોડકે કહીં નહીં મૈં જાઉંગા;
ચહેંક ચહેંક ગુલકે બોસે લેલેકે ઉસે જલાઉંગા,
અર્જ ખુદાસે= કરૂંગા ઔર મૈં સુક્ર મનઉંગા.

શેર.

આહ કુછ અબ જાનકી બીલકુલ નહીં રખતે હૈ હમ,
ઔર રસુલે પાકકા હર વકતહી ભરતે હૈ દમ;
ક્યા હમે પરવાહ હમારે પર અગર કરલે કલમ,
તોભી કસમ અલ્લાહકી કુછ નહીં કરેગે દહોં ગમ. (મીલાન)
અરે બાગબાં માનલે કહેના મતકર તુ હમસે ચાલે, દેખ બાગબાં૦

૨

ક્યોં ગફલતમે પડા હૈ બુલ બુલ જાંકી તેરે હૈરાની હૈ,
ઈસી કફસમે= તેરી બરબાદ હોગી જીન્દગાની હૈ;
કૈદ કરેગા કફસમે તુજકો નહીં મીલેગા પાની હૈ,
માનલે કહેના= ન કરતુ અબ મુજસે નાદાની હૈ.

શેર.

જો કહેના માનતુ મેરા કફસમે સરકો કુટેગા,
જબ હોગા કૈદખાનેમે ન ફીર હર્ગીજ તુ છુટેગા;
મજા ફીર બાગકા બુલ બુલ ભલા કીસતોર લુટેગા,
હુવા માલુમ કુછ સાયતમે એ મકસુમ ફુટેગા. (મીલાન)
નહીં માનેગા કહાતો દીલપે પડેંગે સબ ગમકે છાલે, દેખ બાગબાં૦

૩

શોર કયામત મચા જહાંથા બુલ બુલોને સોંચા અવ્વલ,
બાગકો સુના= કરકે વો બાગે ઈરિમમે બૈઠે ચલ;
સુના બાગ હોગયા સુખ ગઈ જડ જબ બુલ બુલ ગયા નીકલ,
સીવા ખુદાકે= નબીકે ઔર કીસીકા નઈથા બલ.

શેર.

બુલ બુલોને પાકસે રખા હૈં બસ અપના ખયાલ,
રસાલગીરજી કહે રહે તહેરીર કરતે સમ્ખુલાલ;
રામાજી અહેમદ મગન અન્તોન દામા કહે મીસાલ,

લાલ બાબુ વો નરાયન કહે રહા યાકુબ હાલ. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે સભામે હૈ બાકે તુરેવાલે, દેખ બાગબાં૦

૪

રંગત લંગડી.

ઇશ્ક ઉસી માબુદકા કરજો કહે જબાંસે ખામી હૈ,
વોહી હૈ કચ્ચા= નહીં પુરા વો આશક નામી હૈ. ટેક.

જીસને સરકો રાહ ખુદાને દીયા ઉસીને નામ કીયા,
જો કોઈ ભુલા= જકતમે વો તો નામ બદનામ કીયા;
કીસીને દીની પોસ્ત ખીંચ કોઈ દારપે જાય સલામ કીયા,
કીસીને અપના= તર્ક દીલસે દીનો ઇસ્લામ કીયા. (મીલાન)
કોઈ ભટકતા રહા કીસીને પાયા અપના સ્વામી હૈ, વોહી હૈ કચ્ચા૦

૧

ઇશ્ક કરો માબુદકા અપને યાદ દીલસે યેક બાર કરો,
જીક હમારા= સુનો હમ કહેસો વૈસા કાર કરો;
રસુલે હકો મત ભુલો ઉનકા દીલમે દીદાર કરો,
ઇશ્કમે ઉનકે= ઉનીકો તો સરકા સરદાર કરો. (મીલાન)
વોહી સબોકા માલીક હૈ ઓ રેહેતા ખાસ મુકામી હૈ, વોહી હૈ સચ્ચા૦

૨

ઉનકે ઇશ્કમે કીસીઅસરકા કલમ અગરચે સર હોવે,
બેહેસ્ત પાવે= નહીં કુછ દીલકો બીક ખતર હોવે;
જીસ આશકા પાકે ખુદામે ગર સીજદેમે સર હોવે,
ઉસીકે દીલમે= ઉસીકા બડકર યાર અસર હોવે. (મીલાન)
ઉસીકે હૈ કુલકાર કરેં વો લેવે દેવે સલામી હૈ, વોહી હૈ સચ્ચા૦

૩

વોહી પયમ્બર પીર હૈ જાહર ઉસ્સા હૈ કોઈ પીર નહીં,
સમ્મુલાલજી= કહે દીલબરસા કોઈ અમીર નહીં;
રામા મંગલ અહેમદ યાકુબ સાહૈ કોઈ દીલગીર નહીં,
બાબુલાલ કહે= ખુસરૂ નારાયણ વૈસા મીર નહીં. (મીલાન)
નબીખાન કહે બદલે ગુરસે વો નર નીમક હરામી હૈ, વોહી હૈ સચ્ચા૦

૪

રંગત લંગડી.

તુહી તો હૈ માલી ફુલ મુલ્ક ઔર તુહી જગકા સરદારભી હૈ.
તુહી હૈ હાતમ= તુઝીસે અર્સ ફર્સ ગુલજારભી હૈ. ટેક.

તુહી હૈ કાજી તુહી હૈ મુલ્લાં તુજસે કીતાબેં ચારભી હૈ,
તુહી શહેનશા= તુહી હૈ તખ્ત તાજ જરતારભી હૈ;
તુહી બેહેસ્ત ઔર તુહીને દોજખ ઈરિમ કીયા ગુલજારભી હૈ,
તુને હરયેક= અપને કુદરતસે કીયા પરદારભી હૈ. (મીલાન)
તુહી બના હૈ અહદ ઔર બસ તુહી કાર આકારભી હૈ, તુહી હૈ હાતમ૦

૧

હજારોં પૈદા કાસે જહાંમે કોઈ આશકા જારભી હૈ,
કીસીકી ખીંચા= પોસ્ત ઔર કીસે ચઢાયા દારભી હૈ;
કીસીકે સરકો કટા દીયા ઔર કીયા કીસે જરદારભી હૈ,
કીસીકો ઝીડકી= બતાવે કીસીકો કરતા પ્યારભી હૈ. (મીલાન)
કીસીકા કીના મજ્જ કુન્દ વો કીસે કીયા હુસયારભી હૈ, તુહી હૈ હાત૦

૨

કીસીકો દીના ખુસી કીસીકો બના દીયા ગમ ખ્વારભી હૈ,
કહીં જુલ્ફકો= બનાયા દામ કહીંપે મારભી હૈ;
કહીં જુલ્ફકે બદલેમે સુમ્બુલકો કીયા બલદારભી હૈ,
કહીંપે અબરૂ= કો તાના કહીં ખીંચા તલવારભી હૈ. (મીલાન)
કીસીકી હાલત તંગ કીયા કરવાયા કીસે સીનગારભી હૈ, તુહી હૈ હાતમ૦

૩

કહીંપે દીના ગમી કહીંપે વોતો નક્સ નીગારભી હૈ,
કહીંપે જાદુ= કહીં કરની કરતા કરતારભી હૈ;
સમ્બુલાલ રામાજી ખુસરૂ મગન એ ગાતે ચારભી હૈ,
નબીખાનસે= કરાયા નજમ તુહી તઈયારભી હૈ. (મીલાન)
અહેમદ બાબુલાલ નરાયણ કહે તુમ્મે હુસીયારભી હૈ, તુહી હૈ હાતમ૦

૪

રંગત લંગડી.

કીસકો બાહર લુત્ફ મીલા મુજકો નહીં કામ વજુદસે હૈ,
સીવા ખુદાકે= દોસ્ત બીન કામ ન કોઈ મરદુદસે હૈ. ટેક.

ન કુછ ખુસી હૈ જીનેકી ને રંજ હમે મરજાનેમે,

ચીજવો પાયા= હૈ હમને શીરાકે તસબી દાનેમે;
મન્દર મસજીદમે હૈ વોહી બૂતમે વો હૈ બૂતખાનેમે,
જહાંપે દેખા= વહાંપે પાયા સભી જમાનેમે. (મીલાન)
ખુલા લો મુજકો પાસ આપકે યેહી અર્જ માખુદસે હૈ, સીવા ખુદાકે૦

૧

નહીં હમે રહેનેસે મતલબ નહીં હમે હૈ જાંસે કામ,
નહીં પીરસે= ન પૈગમ્બરકે યાર મકાંસે કામ;
નહીં અર્સ ઔર ફર્સસે મતલબ નહીં જુલ્ફ પેચાંસે કામ,
નહીં જામસે= ન બીલકુલ હૈ તીરે પૈકાંસે કામ. (મીલાન)
સીવા ઉસીકે નહીં કામ હમ રખે દમે મૌજુદસે હૈ, સીવા ખુદાકે૦

૨

નહીં હીન્દુ નહીં મુસલમીન મન્દરકાબી નહીં ઠાના હૈ,
કહાં હૈ મસજીદ= કૌનસે જગે કીસને પૈચાના હૈ;
જો કોઇ ઇનિ બાતોંસે મહેરમકાર હૈ વો તો શેહાના હૈ,
નહીં જો સમઝે= વો પુરા યાર બના દીવાના હૈ. (મીલાન)
નહીં કામ આશકકો કંદસે નહીં મતલબ કુછ દુદસે હૈ, સીવા ખુદાકે૦

૩

ક્યા હોગા દંગલકે અંદર મુરખકે સમઝાનેસે,
નહીં હૈ મતલબ= મસ્ત અલ મસ્તસે ઔર દીવાનેસે;
સમ્ભુલાલ રામાને પાયા દીલબર લોકે લગાનેસે,
રૌસન ખુસરૂ= હરી નારાયન રહે ઠીકાનેસે. (મીલાન)
નબીખાનકા દીલ ખુસ રહેતા અન્તુનકે ફરમુદસે હૈ, સીવા ખુદાકે૦

૪

રંગત લંગડી.

દર દર મારા ફીરા ઇસ્કમે બન જોગી ક્યા સાર મીલા,
ખાક ઉડાયા= ખાકમે મીલા તો ખાકી યાર મીલા. ટેક.

બનાકે જોગી મુજકો દર દરકી વો ખાક છનાયા હૈ,
જહાંપે દેખા= વહાંપર વોહી નજરમે આયા હૈ;
મુજે દુવારકા ઉસીને લેજા બુતમે જાયે સમાયા હૈ,
હર સૈ અંદર= સમાકે મુજકો ઝલક દીખાયા હૈ;
ઞ્યાનીકો મીલ ગયા નજર મુર્ખકો નહીં દીખલાયા હૈ,
ભટક ભટકકે= મુફ્તમે તુને ઉમ્ર ગમાયા હૈ.

શેર.

કહીં ભુખા મરા ઔર કહીં તુ જા દાને ચબાયા હે,
કહીં જોગી તુ બનકે છાપ ખાકે તન જલાયા હે;
ઘરો ઘરકા ટુકડા ગદ્ધા તુ બનકે માંગ ખાયા હે,
ફીરા ગુજરાત દખ્ખન દીદ નહીં દીલબરકા પાયા હે. (મીલાન)
બસાથા તેરે દીલમે તો ક્યોં ગલી ગલી મુરદાર ફીર,। ખાક ઉડાયા૦

૧

ગયા જો મૈં ઉજ્જયન જાયકે સપરામે અસ્નાન કીયા,
મીલાવો દીલબર=મુઝે જબ મહંગકાલકા ધ્યાન કીયા;
કરેલી મઇયર જાય સારદા દેવીસે પૈચાન કીયા,
ઉસીમે વોથા= બસા મૈં ચરનકે દરસન આન કીયા;
જબલપુર માનીકપુર જા તુ હૈરાં અપની જાન કીયા,
મીલા ન તુજકો= ગજબ તુ બસ્તીકા વીરાન કીયા.

શેર.

ચીત્રકોટ મુજકો લેજા દીખલાયા પૈર કબીરકે,
હનુમાન ધારામે ફીર દરસન કીયે માહા બીરકે;
હમ મીરાજા પુર માનીકપુર લીયે ઉસ મીરકે,
દેવી બીધા ચલમે દીખલાઈ દીયા દીલ ચીરકે. (મીલાન)
પીરાગ રાજમે દેખા હરજાં વહીંપે વો દીલદાર મીલા, ખાક ઉડાયા૦

૨

કાસીજીમે પરકંમાં વો મેરે સંગ લગાયા હે,
વોહી ગયાજી= વો રાની ગંજ મુઝે લે આયા હે;
ગંગા જલ ધાટી ચઢાય બાકુડે લાય બીઠાયા હે.
સૈર સૈરકી= મુજે દીલબરને સૈર કરાયા હે;
મન મલીન તું રખા તેરેકો ઈસી લીયે ભટકાયા હે,
તુ નહીં જાનતા= વો તુજમે આપી આપ સમાયા હે.

શેર.

બીસનપુર ઔર જગન્નાથ લે મુજકો ધાયા હાલજી,
બાદ ફીર જગદીશ ગય હે સાકસી ગોપાલજી;
ભોનેસર બૈતરની નદીપર જો આયા ખયાલજી,
કરકે ફીર અસ્નાન ઉસમે સાકી ગય ગોપલજી. (મીલાન)
મેલા જાનકે ગયા કુમકા તો ઉસ જાહર દુવાર મીલા, ખાક ઉડાયા૦

૩

રાની ગંજસે ગયા અજુધ્યામે કીના અસ્નાન સજન,
ખુસી હુવા દીલ= જો પાયા હનુમાનજીકે દરસન;
મથરા વહાંસે ગયે જહાંસે તીન કોશથા બીંદ્રાબન,
વહાંસે જૈપુર= ગયે અજમેર બાદ કીને આસન;
ફેર પુષ્કરજી જાકીને અસ્નાન કીયા ઉસકી સુમરન,
પુરબ પછમ= ઢુંડ મારા તુ મુકૃત ઉત્તર દક્ષન.

શેર.

ચીત્તોડ ગડ યેકલંજીવો મહાદેવકે દરસન કીયે,
દેખકે દીલબરકો દીલમે દીલકો હમ પરસન કીયે;
લાલ સમ્ભુ રામાજી અહેમદને તો ખુસ મન કીયે,
અંતોન નરાયન મગન કહે યાકુબ કુરબાં તન કીયે.

નબીખાનકે દીલમે દીલબર સાયામે સીરજન હાર મીલા, ખાક ઉડા૦

૪

રંગત લંગડી.

એ દીલબર દીલદાર તેરા મૈં ઇસ્મ સુભુ ઓર શામ લીખું,
લીખું મૈં જલવા= તેરા મૈ નુર લીખું યા નામ લીખું. ટેક.

કમર લીખું યા સમ્સ લીખું યા મૈં તુજકો સરનામ લીખું,
ખુદા લીખું યા= મૈં કાદર લીખું યા હક ગુલફામ લીખું;
ઝલક લીખું યા ચમક લીખું યા અલોફ લીખું યા લામ લીખું,
લીખું યા કલમાં= યે તેરી સીફતો સના સબ સામ લીખું. (મીલાન)
ફર્સ લીખું યા અર્સ લીખું યા ઉસપર તેરા મુકામ લીખું. લીખું મૈ જ૦

૧

લાસાની તુ બના ખુબરૂ તો ક્યા તેરી શાન લીખું,
જબ્યાં લીખું યા= સખુન લીખું યા પાક કુરઆન લીખું;
હર જર્રેમે તુહી હૈ નાજીલ ક્યા તેરા બયાન લીખું,
ગમી લીખું યા= ખુસીકા સબી તેરે સૈમાન લીખું. (મીલાન)
દરજા હૈ આલા તેરા મૈ તુજકો નેક મુદામ લીખું, લીખું મૈ જલવા૦

૨

યા દારા મૈ લીખું સીકંદર યાવો આલીશાન લીખું,
રહીમ લીખું= યા લીખુ કરીમ યા રહેમાન લીખું;
યા લીખું મૈ સાહ તુજે સુલતાન યા જસ્સુશાન લીખું,

કમાલ લીખું= યા લીખું જમાલ યા લાસાન લીખું. (મીલાન)
લીખું તુઝે રહેમાન યાર યા તુજકો શીરપત શામ લીખું, લીખું મૈ જ૦

૩

યાકે તુજકો પૈગમ્બર લીખું યાકે તુજકો મૈ પીર લીખું,
યા લીખું મૈ= તુઝે સઇયાદ યા રાંઝા હીર લીખું;
સમ્બુલાલ રામા ખુસરૂ કહેતા કે મૈ તહેરીર લીખું,
મગન નારાયન= કહે બે પીરોંકા બે પીર લીખું. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે સીફત દીલબરકી આઠો જામ લીખું, લીખું મૈ જ૦

૪

રંગત લંગડી.

કર સોલે સીનગાર બદલકે ધજકો મેરા સનમ નીકલા,
ઉસે દેખકે= જહર સીનેપે ચઢા જખમ નીકલા. ટેક.

જબકે વો દીલબર મેરા ઘર કબ્જેપે મેરે કદમ નીકલા,
તો આશકોંકે= જીગરજાં રૂમ રૂમસે ગમ નીકલા;
ફુલ ચઢા તુરબત મેરે પે કરતા ફજલો કરમ નીકલા,
કાસીને મેરે= તફેસે કરતે ગરદન ખમ નીકલા. (મીલાન)
જો દુનીયાંસે કુંચ કીયા વો રહેને રાહે અદમ નીકલા, ઉસે દેખકે૦

૧

દોસ્ત યાર ઔર રફીક અપને વો લેકે હમદમ નીકલા.
કીસકો ઠોકર= લગા સર કીસીકા કરતે કલમ નીકલા;
કોઇ ખુસી કર રહાથા આશક કોઇ કરતા માતમ નીકલા,
દરદ આશક= પઢે કોઇ ઉસકા પઢતા ઇસિમ નીકલા. (મીલાન)
દેખને મેરે તુરબતકો યેક આલમકા આલમ નીકલા, ઉસે દેખકે૦

૨

કોઇ વજીર કોઇ સીપાહ ઔર સંગ સીપાહકા હાકમ નીકલા,
કોઇ તો ખુશહો= કોઇ કર અપને ચશમે નમ નીકલા;
કોઇ સુમ ચન્ડાલ ઔર કોઇ તો દીલકા હાતમ નીકલા,
કોઇ કીસીપે= યાર કરતે વો જુલ્મ જાલમ નીકલા. (મીલાન)
કોઇ મૌતકે લીયે કફનમે બાંદ બાંદકે સમ નીકલા, ઉસે દેખકે૦

૩

કોઇ જખમપે નીમક છીડકતા કોઇ લગા મરહમ નીકલા,
આજ બજમમે= નજમ સુન ઉદુંકા બાહર દમ નીકલા;

સંભુલાલ રામા અહેમદ યાકુબકા અખાડા જમ નીકલા,
બાબુ લાલતો= હોકતા મગનકે સંગમે ખમ નીકલા.
નબીખાન અન્તોન કહે વો મીલા તો દીલકા ભરમ નીકલા, ઉસે દેખકે

૪

રંગત લંગડી.

ત્યાગકે ખટ રસ ભોજન સંત બન જોગ રમાના મુસકીલ હે,
માર આત્મા= પત્રક બૃક્ષકે ખાના મુસકીલ હે. ટેક.
પાંચ તીન પચીસ સાધકે સુગુન બતાના મુસકીલ હે,
જપ સાધન કર= શ્વાસ સીખરપે ચઢાના મુસકીલ હે;
મુક્તીએ ચોરાસી માર ઉસ ઘરકા પાના મુસકીલ હે,
એસ છોડકે= સે દીલપે રંજ ઉઠાના મુસકીલ હે. (મીલાન)
મીલના તુમકો ખાલ બદમે બીજકા ઠીકાના મુસકીલ હે, માર આત્મા૦

૧

છોડકે અમરીત રસકો સંતજી જહર પચાના મુસકીલ હે,
રંગે તમો સુન= તો ઉસકો ધ્યાનકા આના મુસકીલ હે;
નામપે ઉસ ભગવતકે અપના સીસ કટાના મુસકીલ હે,
નીશંક હોકે= ભેદમે ધ્યાન લગાના મુસકીલ હે. (મીલાન)
પાપકી ગઠડી દીલપેસે કર ધ્યાન મીટાના મુસકીલ હે, માર આત્મા૦

૨

આપ પઢેતો નહીં ગૈરકો ભેદ પઢાના મુસકીલ હે,
સમજ નહીંતો= ઔરકા દીલ સમઝાના મુસકીલ હે;
કરકે ભક્તી ભસ્મમે અપની દેહ મીલાના મુસકીલ હે,
જટા બઢાકે= એ સરપે ખાક ઉડાના મુસકીલ હે. (મીલાન)
એક નામકો રખકે તજના સભી જમાના મુસકીલ હે, માર આત્મા૦

૩

જો લીખ દીને કર્મમે અક્ષર ઉસે મીટાના મુસકીલ હે,
સંભુલાલજી= કહે રામાસે ગાના મુસકીલ હે;
નારાયન ઔર મગનકે સાની ચંગ બજાના મુસકીલ હે,
બાબુલાલકે= તીર સીનેકો અડાના મુસકીલ હે. (મીલાન)
નબીખાનકે તીર બજમમે ખ્યાલ બનાના મુસકીલ હે, માર આત્મા૦

૪

રંગત લંગડી.

કોઇતો ભુલા માયા જાલમે કોઇ ભુલા રંગ સ્યાનમે હે,
દીલયે હમારા= મસ્ત યેક નીરાકારકે ધ્યાનમે હે. ટેક.

કોઇતો ભુલા દૈલતપે કોઇ તીરયા પુત્ર નાદાનમે હે,
કોઇ જોરમે= ભુલા કોઇ ભુલા તખ્ત નીશાનમે હે;
કોઇતો ભુલા પ્રેમ પ્રીતમે ભુલા કોઇ ગુમાનમે હે,
કોઇ હુસનપે= ભુલા કોઇ ભુલા મહેલ મકાનમે હે. (મીલાન)
કોઇ ભુલા જો ગુરૂપે ફુકવા લીયે મંત્ર જો કાનમે હે. દીલ યે હમારા૦

૧

બસ્ત્ર પહેનકે કોઇ ભુલા કોઇ ભુલા ગંગ અસ્નાનમે હે,
કોઇ ભજનમે= ભુલા કોઇ ભુલા ધર્મ ઔર દાનમે હે;
કોઇ ભુલા ખટ રસ ભોજનપે કોઇ ભુલા પક્વાનમે હે,
કોઇ જાદુપે= ભુલા કોઇ ભુલા બેદ પુરાનમે હે. (મીલાન)
કોઇ ભુલા તાને બાનેપે કોઇ ભુલા હરઆનમે હે, દીલ યે હમરા૦

૨

કોઇ ભુલા મસ્તીપે અપને કોઇ ભુલા મસ્તાનમે હે,
કોઇ ભુલકે= બૈઠા મન્દર કોઇ દેવસ્તાનમે હે;
કોઇ ભુલા મસજીદમે કોઇ ભુલા જા કબરસ્તાનમે હે,
ગય ભુલકે= કોઇ બસ્તીકો છોડ વીરાનમે હે. (મીલાન)
કોઇ ભુલા મોટાઇ પે કોઇ હર ભુલા મદે ગુમાનમે હે, દીલ યે હમારા૦

૩

કોઇ ભુલા હર ઘમંડમે કોઇ ભુલા ઉસે તુફાનમે હે,
સંભુલાલ તો= બસાય અપને ઉસે જ્યાનમે હે;
રામાજી મંગલ ખુસરૂ અહેમદ યાકુબ ચૌગાનમે હે,
મગન નરાયન= વો રૈશનકે દીલબર પૈચાનમે હે. (મીલાન)
નબીખાન અન્નોનકો પ્યારા મીલા ગુરૂકે જ્યાનમે હે. દીલ યે હમારા૦

૪

રંગત લંગડી.

અગમ્યેબાકા સૈર સીખ્ખ હૈ ઉસમે દેવતા બીર નહીં,
અજર અમર હૈ= હંસ કોઇ ઉસકો કહે કબીર નહીં. ટેક

સીવા હંસકે સુન સીખપે કીસકા નહીં ઝમેલા હૈ,
વો યેક નર હૈ= કે જીસને ડન્ડ નીરગુની પેલા હૈ;
નહીં હૈ ઉસકા કોઇ વો નર આપી આપ એકેલા હૈ,
નહીં હૈ જોગી= નહીં જંગમ ના સાધ અલખેલા હૈ. (મીલાન)
નહીં હૈ વો સન્યાસી સાધુ વો હૈ શાહ વજીર નહીં, અજર અમર૦

૧

નહીં બીરામન છત્રી વૈશ નહીં સુદ્ર ના હર હર નહીં હૈ શામ,
નહીં મુસલમાં= નહીં હીન્દુ ન પીર પૈગમ્બર રામ;
નહીં ગંગ બજરંગ નહીં હૈ નહીં દેવતા ચારો ધામ,
નહીં હૈ સાગર= નહીં વો બૃક્ષ ફુલ ફલ સુનો મુદામ. (મીલાન)
સબોમે હૈ વો સબોસે ન્યારા શરીર હૈ વો શરીર નહીં, અજર અમર૦

૨

નહીં ઠંડ નહીં સર્દ નહીં હૈ ફજર શામ રંગ આલા હૈ,
કોટ ચંદ્રકા= વહાં આપી અપસે ખીલા ઉજાલા હૈ;
નહીં ફુલ નહીં લાલ ન હીરા પન્ના ન બન્સીવાલા હૈ,
નહીં હૈ નરસી= નહીં વહાં ધુપ ચંદ્રકા ચાલા હૈ. (મીલાન)
નહીં સુમરની માલ નહીં વો સુગણુ દેવતા પીર નહીં, અજર અમ૦

૩

વોતો સબકો દેખ રહા નહીં નજર વો કીસકે આતા હૈ,
પ્રેમ પ્રીતસે= સંત સત્ત પુરૂપકે નેત્ર સમાતા હૈ;
સમ્બુલાલ રામાજી અહેમદ મગનકે મનમે ભાતા હૈ,
બાબુ લાલકે= સંગ નારાયન યાકુબ ગાતા હૈ. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે અમર હૈ તેગ નહીં સમશીર નહીં, આજર અમર.

૪

રંગત લંગડી.

ફસી હૈ બુલ બુલ આકે યાર હૈવાન તુમારે કુંચેમે,
તડપ તડપકે= નીકલ ગઇ જાન તુમારે કુંચેમે. ટેક.

જાનબી હોગઇ માન આન હૈરાન તુમારે કુંચેમે,
પડા હુવા હૈ, યાર નાદાન તુમારે કુંચેમે;
નજર નહીં આતી દીલબરકી શાન તુમારે કુંચેમે,
દીદ દેખને= કી હૈ અરમાન તુમારે કુંચેમે. (મીલાન)

જાનતે હૈં પર હોગય બે પૈચાન તુમારે કુંચેમે, તડપ તડપકે૦

૧

દીદકે ખાતીર પડે બહોતસે આન તુમારે કુંચેમે,
સીપા બાદશાહ= શાહ સુલતાન તુમારે કુંચેમે;
પૈદલ ઔર અસવાર હૈ તખ્ત નીશાન તુમારે કુંચેમે,
બહોતસે મુલ્લાં= પડે કુરઆન તુમારે કુંચેમે. (મીલાન)
સાદુસંત બ્રીમચારી બેદ પુરાન તુમારે કુંચેમે, તડપ તડપકે૦

૨

હોગય હૈં મદહોશ ઔર ગલતાન તુમારે કુંચેમે,
ચલા કરે હૈ= રામકે બાન તુમારે કુંચેમે;
ગમકે આલંમે હૈં હમ બે જાન તુમારે કુંચેમે,
લગા રહે હૈ= હમોતો ધ્યાન તુમારે કુંચેમે. (મીલાન)
લગા હમારા ધ્યાન અરે દીલજાન તુમારે કુંચેમે, તડપ તડપકે૦

૩.

શમ્સ કમર અખ્તર હૈ ચખેં ગરદાન તુમારે કુંચેમે,
સખુલાલને= લગાયા કાન તુમારે કુંચેમે;
રામા અહેમદ મગન કર રહે ધ્યાન તુમારે કુંચમે,
બાપુલાલ કહે= નરાયન તાન તુમારે કુંચેમે. (મીલાન)
નબીરખાનને લીખા સબી બયાન તુમારે કુંચમે,

૪

રંગત લંગડી-નુનકી દોઅંગ

નજમ કહુ દર દંગલ અન્દર બહર કાફીયા હૈ રંગીન,
નસર સુનો તુમ= હુકું ચો બંદ છંદ મજમું સંગીન. ટેક.

નયા ખ્યાલ દર હાલ નઈ ટકસાલકો સુન મતહો ગમગીન,
નેહાને આપને= આપ કુદરતસે કીયા પૈદા હૈ મીન;
નજર ઉધરકો ફેરે ઉપર કર દીયા હજારો તખ્ત નશીન,
નબીકે ખાતીર= બનાયા બેહેસ્ત ઉમત અર્સ જમીન. (મીલાન)
જુન વાવરે દેકર અપના દરજા ઉનકા કીયા હસીન, નસર સુનો તુમ૦

૧

નુકતે નુક્તેમે લીખા હૈ ઇસ્મ મુબારીક ઉંકા ચીન.
નીસાર અપને= દીયે ઉમતપે નવાસેં લાવ યકીન;

નહીં ઝુટ મૈં કહુ જરા તાબેમે હૈ જીનકે દોનો દીન,
નીઆઝ કરકે= દેખ લે બાલસે રસ્તા બના મહીન. (મીલાન)

નામ નહીં જીનકા ગાનેકા બડે બડે બૈઠે સોકીન, નસર સુનો તુમ૰

૨

નેક હૈ બન્દા જોકે પડે કુરઆન સીદક દીલસે યાસીન,
નમાજ રોજા= કીયા કરતે હૈં હમેશા કર આમીન;
નાજસે બન્સી કોઈ બજાવે કોઈ દેખતા હૈ દુરબીન,
નાહક ખુદીકો= ખોયા હૈ જીસને હુવા વો તેરા તીન. (મીલાન)

નેહ લગી જીસકી ઉસ્સે વો નહીં શકર સમજે નમકીન, નસર સુનો તુમ

૩

નારા ભરતે દુનીયામે ઉમરાવ અમીરે કુલ મીસકીન,
નસીન દૌલત= ન પાવે જોકે નર હૈંગે મત હીન;
નુન શુરૂ આખીર લીખ દીના સમ્ભુલાલ રામાને સરીન,
નજીખાન સંગ= મગન અહેમદ યાકુબ ગાયા યાશીન. (મીલાન)

નીકલે નારાયનકા સખુન સુન દંગલમેસે સબ મત હીન, નસર સુનો૰

૪

રંગત લંગડી.

હર જલવેમે તુઝીકો દેખા ઔર નજર નહીં આતા હૈ,
સીવાય તેરે= જલ્લમે કોઈ ન દીલકો ભાતા હૈ. ટેક.

તુહી જીમર ઔર જાનમે હૈ લબપર તેરા તો રહે બયાન,
નહીં સીતારે= નજર આતે હૈં નહીં જમી અશ્માન;
નહીં નજર આતે હૈં પીર નહીં નજર પયગમ્બર આતે જાન,
શમ્સકમરભી= નજર આતે હૈં નહીં હુરો ગીલમાન.

શેર.

આન તેરી દેખતે હૈ હર જગેહ હર આનમે,
કાફ્રમે કાબેમે મકકમે વો તુર્કસ્તાનમે;
હર ઝલકમે રોશની લીખા સખુન કુરઆનેમે,
આબમે આતીશમે બારામે હૈ હરયેક શાનમે. (મીલાન)

આંખેકેતો નજર નહીં આનીકો ઝલક દીખાતા હૈ, સીવાય તેર૰

હર જલવેમે જલવા દીલબર દેખા ખુબ તુહ્મારા હે,
માહ મુસતરી= ચમકા જલવેસે કુતુબ સીતારા હે;
સબીમે તુ સામીલ રહેતા નહીં કીસીસે કરે કીનારા હે,
બાગે ઇરિમમે= નુર તેરેકા હુવા નજારા હે.

શેર.

કરબલામેં તુહીહે તુ શાહકે હે સંગમે,
રૌસની હીરેમે મોતી લાલમે હર રંગમે;
તુહીહે સામીલ તબરમે તેગમે સર જંગમે,
ગુલમે ગુન્ચોંમે શમામે રહેતા ખાસ પતંગમે. (મીલાન)

અકીલ મંદ ખુદ બનાહે તુ હરયેકકો સમજ સમઝાતા હે, સીવાય તેરે૦

૨.

દેખું જીરાકે નજર ઉધરકો ઉધર દીખે દીલદાર તુહી.
ફ્નામે તુહે= સહી બસ્તીમે કરે આસાર તુહી;
ચરીન્દ પરીન્દમે તુહી ગર્દ ગુબ્બારમે હે ગુબ્બાર તુહી.
ખ્વાબો ખયાલમે= બના રહેતા હે મેરા મુખતાર તુહી.

શેર.

નુરસે તેરે જલા વો ખાકયે કોહેતુર હે,
હર બશર હર મરદોજન હુરો મલકમે નુર હે;
સાફ દીલસે જીસને દેખા ઉસકે હાલ હજુર હે,
વોહીહે મનસુરમે રનસુરમે રનસુર હે.

ઉસે દેખકે હરેક બશર એ યાર સદા ખમ ખાતા હે. સીવાય તેરે૦

૩

તેરે મુકાબીલ દેખા હમને હે વો શમસો કમર નહીં,
બાગમે બુલબુલ= નહીં વો બર્ગ વો શાખો સજર નહીં;
હે તેરી કુદરત જૈસી વૈસે હેં જીન ઔર બશર નહીં,
સમ્બુલાલકે= ખ્યાલમે યેક રતીકી કસર નહીં.

શેર.

હે તજલ્લી ઇસકદર દેખો હમારે યારમે,
શેટ ખરશતજી ફીરે આસક તેરે દરબારમે;
રામા અહેમદ કહે મગન હે મસ્ત તેરે આસારમે,
અન્તોન આકુબકા રહે દીલ તો ઉસી દીલદારમે. (મીલાન)

નબીખાન તેરે કદમોપે અપના સર યે ઝુકાતા હે, સીવાય તેરે૦

૪

રંગત લંગડી.–ગુજરાતી.

તારા ઇશ્કમાં હું પ્યારી બદનામ થઇ બહુ ખાદ્દો ગમ,
તુને ન છોડું= કે જહાં સુદીછે મારા દમમાં દમ. ટેક.
મારા જીવની થાય ખરાબી કેમ કીધી તેં પ્રીતી કમ,
રાતને દાહડો= કરૂંછું જીગરને મારા બાલી ભસમ;
તુ મારેથી બોલ હસીને સાંચું કહુંછું ખાઇ કસમ,
તારે કારન= દીવાનો થયો સઉ કહેછે આલમ. (મીલાન)
દીલમે મારા તારે વીસંનો રાતને દાહાડો લાગે જખમ, તુને ન છોડું૰
૧.
સમજ તુ મનથી માશુક મુજને હું આશક છઉં ખરો પીતમ,
કુદુમ કબીલો= તજીને તજી દીદો છે દીન ધરમ;
પ્રેમ પ્રીતમાં રડી રડીને ઝુરીયા કરે છે મન હરદમ,
યાદમાં તારી= કહું શું મુખથી મારા હાલ સનમ. (મીલાન)
કઠન કીધુંછે દીલને પ્યારી કરસે તુ કહાં સુદી જુલમ, તુને ન છોડું૰
૨.
નથી જવાની રૈવાની આ પાપી દમ લે જાસે જમ.
માટીનો તન= થઇ જાસે માટીમા સઉ એ માલમ;
માટે આશકપર દયા રાખની દીલને કરીલે જરા નરમ.
આ જીન્દગીનો યેક દીન ખુલી જવાનો ભેદ ભરમ. (મીલાન)
વધારે શું કહું પ્યારીજી ઘણું બોલતા લાગે સરમ, તુને ન છોડું૰
૩
આફ્રાની દુનીયા તન દાહાડાની માટે મનમાં અશકને નમ,
સાચું કહેછે= તુકનગીર સમ્ભુલાલ રામા કાસમ;
ખરશેદજી નારાયન કહેછે સદા મગન મંગલ હાસમ,
મગરૂરીને= તજી દે નબીખાનના ધરી કદમ. (મીલાન)
આ દુખી દીલનો હાલ આ લખતાં લખતાં ભાગી મારી કલમ, તુને ન છોડું૰

૪

બહર ખડી.

સખી.

પેટ કરેછે યાર સહુને પેટ લડાવે,
પેટ તોડે વેહવાર પેટ લાખોનેં લજાવે;
પેટથી નર લાચાર પેટ પાપીને મનાવે,
પેટ કરે બેજાર પેટ બાહાદરને રડાવે;
પેટ વેચે ઘરબાર પેટ નાયકણી નચાવે,
પેટ કરેછે હાર પેટ ધંટીએ દરાવે.

દોહ્રાસ.

પેટ કરાવેછે ઉલથાપ, = પેટ કલેજે પાડે કાપ;
પેટ નહીં જુવે પાપનું માપ, = પેટ જીવ ઉપર કરે સન્તાપ.
સદા સુમરણ પુનથી કરજો, = નબી કહે પાપીથી નર ડરજો.

રંગત ખડી.

જો માલીક અહારકા દીલસે ધરમ સુબે ઓર શામ કહો,
કાદર કહો યા કરીમ કહો હક કહો પર ઉસકા નામ કહો. ટેક.

કીસી તરેંહ તુમ દીલબરકા અબ નામ જબાંસે યાર કહો,
રહીમ કહો રહેમાન કહો યા ઉસકો પરવર દીગાર કહો;
યા તુમ શાહ સુલતાન કહો યા દીલકા વો દિલદાર કહો,
ખુદા કહો રહેમાન કહો વાદહુ કહો યાકાર કહો. (મીલાન)
કદીર કહો યા કુદરત કહો યા ઉસકો સુર સલામ કહો, કાદર કહો.
૧

ઉસ દીલબરકો ફકીર કહો યા હુસ્યાર યા અન્જાન કહો,
દોસ્ત કહો યા રફીક કહો યા શરીક યા દીલજાન કહો;
હકતાલા તુમ કહો યા બારીક તાલા ધરકે ધ્યાન કહો,

કમર કહો યા શમ્સ કહો યા જમી કહો અસ્માન કહો. (મીલાન)
હર સે અંદર વોહી સમાયા કૈસા ચાહે કલામ કહો, કાદર કહો•

૨

ગીરધર કહો ગીરધારી કહો યા ઉસકો કૃષ્ણ મુરાર કહો,
ઓહંગ કહો યા સોહંગ કહો યાકાર વો નીરાકાર કહો;
બ્રીહ્માં કહો યા બીષ્ણુ કહો યા મહેશ બારમ બાર કહો,
સાધુ કહો યા સંત કહો યા બ્રીમચારી બ્રીમચાર કહો. (મીલાન)
યા ઉસકો રઘુપત નાયક કહો યા તુમ ઉસકો રામ કહો, કાદર કહો•

૩

વો હર રંગમે રંગા હૈ જાહર ચાહે હજારોં રંગ કહો,
હનુ કહો યા બીર કહો યા બલીવાન બજરંગ કહો;
સમ્મુલાલ રામાં અહેમદ કહે દીલમે કરકે ઉમંગ કહો,
ખુસરૂ યાકુબ મગન નારાયન કહે યા પ્રેમ પતંગ કહો. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે મેરેકો ઉસકા ખાસ ગુલામ કહો, કાદર કહો•

૪

રંગત ખડી.

બીન મરજી માબુદકે પત્તા એક હીલાયે હલે નહીં,
રૂસ્તમકી ક્યા તાબ રૂબરૂ કીસીકી ઉસકે ચલે નહીં. ટેક.

જીસ આશકપર મહેર કરે ખુદ બખુદ જો આપી હકતાલા,
કોઇ જામદે જહરકા ઉસકો હોય વો અમ્રીતકા પ્યાલા;
કોઇ ચાહે મારે ઉસકો નહીં આલ આય બીલકુલ લાલા,
નહીં કીસાસેં મરે વો આશક રહે અમર દરજા બાલા. (મીલાન)
કોઇ ઉસે આતીશમે ડાલે જલને તો રૂહ જલે નહીં, રૂસ્તમકી•

૧

કોઈ ચહેકે ચાહમે ઉસકો ડુબા દેયે ઉપરસે ડાલ,
વહીં ન વો ડુબે ઉસકો તો આપ ઇલાહી લેયે નીકાલ;
કોઇ કહેકે પીલકો ઇસપર છોડકે ઇસકી ખીંચેં ખાલ,
આન રૂબરૂ પીલ ભગે ચુવેસા અગર વો ઠોકે તાલ. (મીલાન)
જો કુછ લીખદે કરમમેં અક્ષર સીવાય ઉસકે ટલે નહીં, રૂસ્તમકી•

૨

અગરચે કોઇ શમસીર ઉઠાકર ઉસપર વાર પલટ જાવે,

વાતો જીન્દા રહે મારને વાલેકા સર કટ જાવે;
કરને સીના ચાક ચહે તો ઉસીકા સીના ફટ જાવે,
બાલ એક બાંકા ના હોવે રૂસ્તમ ચાહે લીપટ જાવે. (મીલાન)
જીસકી મેહેર હો ઉસપર વો નર કાલકે હોવે તલે નહીં, રૂસ્તમકી૰

૩

અગરચે વો ચાહેતો જામકા નીમ કરે અમલીકા આમ,
દેર કરે કાએકો પલમે સુબેકી વો કર દેવે શામ;
સમ્ભુલાલ રામાજી કહે ઉસકી કુદરતકે સબ હૈં કામ,
જમસેટજી ખુસરૂ નારાયન મગન ભજે ઉસ નરકા નામ. (મીલાન)
નબીખાન કય કહે મહેર બીન બુરે હોંયગે ભલે નહીં, રૂસ્તમકી૰

૪

રંગત ખડી.

ઉસ દીલબરકે જલવેકો દેખા હરએકકે શાનમે હૈ,
કાબેમે મક્કેમે જલવા કાફ્મે અરબસ્તાનમે હૈ. ટેક.

ગલી ગલી કુંચે કુંચેમે જાની ઔર અન્જાનમે હૈ,
શમ્સમે હૈ વો કમરમે હૈ અખતરે જમી અસ્માનમે હૈ;
ઉસીકા જલવા હર સૈ અન્દર વો અરસે દાલાનમે હૈ,
જન્નતમે હૈ શકરમે હૈ વો ઇરિમ્મે હૈ ફુલ પાનમે હૈ. (મીલાન)
જહાંમે દેખા વોહી હૈ જલવા રૌશન પાક કુરાનમે હૈ, કાબેમે૰

૧

આન લીખું ક્યા ઉસકી વો દીલબર રહેતા હર આનમે હૈ,
ફજરમે હૈ વો શામમે હૈ હર બહરમે હૈ બુરાનમે હૈ;
ઉસકે રોશનીકા જલવા મોતી હીરોંકે ખાનમે હૈ,
લાલમે હૈ ગોહરમે હૈ નીલમ્મે હૈ મરજાનમે હૈ. (મીલાન)
ઐશમે હૈ વો ફનામે હૈં વો કરબલકે મૈદાનમે હૈ, કાબેમે મક્કેમે૰

૨

ચમક હૈ ઉસકી બાગ બગીચે ઔર સહી વીરાનમે હૈ,
શાખમે હૈ વો સજરમે હૈ ગુન્ચોંમે હૈ હર જાનમે હૈ;
પૈગમ્બરમે વોહી નુર વોહી હરએક દેવસ્તાનમે હૈ,
પીરમે હૈ વો વલીમે હૈ અલમસ્તમે હૈ મસ્તાનમે હૈ. (મીલાન)
જહાંપે દેખા નજર રોશની આઈ કાકસ્તાનમે હૈ, કાબેમે મક્કેમે૰

૩

દીવાનોંમે વોહી રોશની વોહી ચમક દીવાનમે હૈ,
મુંદોંમે હૈ કફનમે હૈ વો કબ્રમે કબ્રસ્તાનમે હૈ;
સમ્મુલાલ રામાજી બાબુલાલકે દીલબર ધ્યાનમે હૈ,
ખુસરૂમે જમશેટમે નારાયનમે અસીયદખાનમે હૈ. (મીલાન)
નબીખાન કહે વોહી ચમક કુલ રાગ રાગની તાનમે. કાબેમે મક્કેમે•

૪

રંગત ખડી.

કીયા બ્રલ કુદરતસે સારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ,
કાફ નુનસે કીયા નજારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ. ટેક

કહીં શીકંદર બનાયા દારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ,
કહીં ડેલીયા કહીં હજારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ;
કીયા જહાંમેં તુહી ખુદારા કહીંપે કુછ ઔર કહીપે કુછ,
કહીંપે જીન્દા કીયા હૈ મારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ.

કીયા અંધેરા કર આસ્કારા કહીપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ, કાફ નુન૦

૧

ડુબાયા કોઇકો દીયા કીનારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ,
કહીં ઉજવાલા કીયા અંધારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ;
કીયા સમુન્દર વો ગંગધારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ.
કીયા જલ મીઠા કીસીકા ખારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ. (મીલાન)

બાલ હમારા કીયા તુમારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ, કાફ નુન૦

૨

કહીં શકર જન્નતનકો સવારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ,
કહીં બશર કહીં હુર ઉતારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ;
કીયા કમર કહીં કીયા સીતારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ,
ચલા તેગ ઔર દીયા દોધારા કહીંપે કુછ ઔર કહીપે કુછ. (મીલાન)

કીસીપે બરછી ચલાયા આરા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ. કાફ નુન૦

૩

કહીંપે પાની કીયા હૈ ગારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ.
કીસીકો કહીં દીખાકે તારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ;
કહે ખુસરૂ કીયા દીલબર પ્યારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ,
મગન નરાયન કરે હશારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ. (મીલાન)

નબીખાનકો દીયા સહારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ, કાફ્ નુન૦

४

રંગત ખડી.

ઉસકી કુદરત હો જગમે તો સબી અવાદાની હો જાય,
પઢ નમાજ રખ રોજા દીલસે રોશન પેશાની હો જાય. ટેક.

અહેલે સુબે ઉઠ દરૂદ પઢતો ચેહરા નુરાની હો જાય.
મહેર હોય ઉસકી જીસપર તો તેર જીન્દગાની હો જાય;
યાદ કરે જો ઉસકી ઉસકા દરજા સુલતાની હો જાય,
જાયે ઉસીકે એકીન માનો તખ્ત સુલેમાની હો જાય. (મીલાન)
કરના દીલમે ચાહેતો એ સબ દુનીયા ફાની હો જાય, પઢ નમાજ૦

૧

બાગ જહાંમે દેખ ખુલ ખુલોકી મીઠી બાની હો જાય,
શાખ સજર ડાલી ડાલીમે ખુબ દાસ્તાની હો જાય;
જો રબકે રહે યાદમે હરદમ વો નર ખાકાની હો જાય,
ચાર પહેર રહે ધ્યાનમે રબકે વો આશક ધ્યાની હો જાય. (મીલાન)
ધ્યાન કરે ઉસ માલીકકો વો શખ્સ બડા ગ્યાની હો જાય, પઢ નમાજ૦

૨

હુકમ ઉસીકેસે આતીશ બંદ હોય ખાક પાની હો જાય,
બારીશકે બરસાનેસે હર બશરકા દીલદાની હો જાય;
આજ સરે દંગલકે અન્દર જીકયે ફુરકાની હો જાય,
નમાજ પઢનેસે માથેપે સબકે નીસયાની હો જાય. (મીલાન)
જો ઇસિપર ઇમાન ન લાવે વો નર શૈતાની હો જાય, પઢ નમાજ૦

૩

સમ્બુલાલ ખરસતજી કહે કોઇ રાજ યે હક્કાની હો જાય,
નબીખાન રામાકી મુકદર મુલ્ક મદે ખ્વાની હો જાય;
બાબુલાલ રૈસનકા દરજા એકીન દુરૌની હો જાય,
નારાયન ઔર મગન હરી દામાસે બર જબાની હો જાય.
અન્જુન પસકોલકે ગાનેસે ઉદુકો હૈરાની હોજાય, પઢ નમાજ૦

४

રંગત ખડી.

ઉસકી નીગાહ ગર ફીરે તો દમમે દુનીયાં સબ ફાની હો જાય,
બારીક તાલા કરે મહેર તો દુર પરેશાની હો જાય. ટેક

જીસકો સુલતાં કરે ઉસીકા દરજા સુલતાની હો જાય,
નીગાહ અગર વો કરે તો યારો પથ્થરકા પાની હો જાય;
ઉસીકી કુદરતસે કરદે જાનીકા અન્જાની હો જાય,
ઉસકી મહેર ગર હોવે તો મૂરખભી નુકતે દાની હો જાય. (ભીલાન)
બૈઠ જાય જન્નતમે જીસપર તેરી મહેરબાની હો જાય, બારીક તાલા૦

૧

હીન્દુસ્તાંકા ઇન્સાં વો ચાહે અરબસ્તાની હો જાય,
જીન્દાંકો મુર્દા કરદે મુર્દાકી જીન્દગાની હો જાય;
જહેર હલાહલકા પ્યાલા વો ચહે અર્ગવાની હો જાય,
જો કોઇ દીલમેં કીના રખે સચ ઉસકી ધુલધાની હો જાય. (ભીલાન)
રૂબરૂ ઉસ પાકકે તો દુશમનકો પીશે માની હો જાય, બારીક તાલા૦

૨

હોવે અગર કમ આબ તો વોભી કમાન ખુરાની હો જાય,
શાહકો કરદે ગદા ગદાકા દરજા લાસાની હો જાય;
મહેર જો ખરપે હોયતો ઘોડા વો પચકલ્યાની હો જાય,
દુશમન હોવે જેર ઔર આશકપે દુર પીસાની હો જાય. (ભીલાન)
પૈલવાન નાંતવાં નાતવાં કીતો પૈલવાની હો જાય, બારીક તાલા૦

૩

મહેર સનમ ગર કરે તો યારો દીલકો શાદમાની હો જાય,
જીસ આશકપર મહેર કરે વો આશક હક્કાની હો જાય;
સમ્બુલાલ રામાજી અહેમદ મહેરસે મક્કાની હો જાય,
નબીખાન ખરસતજી કહે વાલી વો રબ્બાની હો જાય. (ભીલાન)
મગન નરાયન કહે ઉદુકા દરજા શૈતાની હો જાય, બારીક તાલા૦

૪

ખડી રંગત.

સનમ વો સારે કાર બનાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ,
જહાંન સારેકો રંગ દીખાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ. ટેક.

સબોંકો અપની કલા બતાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ,
ન કામીલોંકે ખયાલ આવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ;
નયે નયે સબ ખેલ જતાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ,
યે જાન આવે યે જાન જાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ. (ભીલાન)

કીસીકો છોડે કભી ફંદાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ, જહાંન સારે૦

૧

વો રોશની અપની ઝલ ઝલાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ.
કભી બુઝાવે આગ જલાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ;
કીસીકો પલ્લે પાર લગાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ.
કીસીકો દરયા બીચ ડુબાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ. (મીલાન)
ઘડીમે આવે ઘડીમે જાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ, જહાંન સારે૦

૨

વો અપને આશકપે મહેર ખાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ.
હસે કીસીકા દાર ચઢાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ;
કીસીકી તનસે પોસ્ત ખીંચાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ,
યે કોઇ ઉસકા પતા ન પાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ. (મીલાન)
બોલાય દીલકો કભી હટાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ, જહાંન સારે૦

૩

ગુલામકો પાદશા કરાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ,
સુર મર્દકો સહી ડરાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ;
નરાયનકો વોહી મન મેલાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ.
મગનકો લીખના વોહી સીખાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ. (મીલાન
કીસે હસાવે કીસે રૂલાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ, જહાંન સારે૦

૪

રંગત ખડી.

પઢકે જબાંસે બીસમીલ્લાહ કુરઆનમેં દીલ દવડાઉંગા,
અહદ વો અહમદ સીવા ઔરકે નહીં મૈં ગુનકો ગાઉંગા. ટેક.
નામલે અવ્વલ પાક ખુદાકા સીજદેમેં મૈં આઉંગા,
નમાજ પઢ પઢકે હકકે દરગાહમેં સુક્ર મનાઉંગા;
બુત પરસ્તકો છોડકે મૈં મસજીદમેં ધ્યાન લગાઉંગા,
ખુદાકો સીજદા કરૂંગા હર્ગીજ પાસ ન બુતકે જાઉંગા. (મીલાન)
મુલાં મૌલબીકે આગે મૈંતો આદાબ બજાઉંગા, અહદ વો૦

૧

રસુલે હરજતકે અપને હુસરોજ કદમ મૈં પાઉંગા,
દીલકો સાફ કરકે ઉનકે કદમોંપે સરકો ઝુકાઉંગા;
યા મેરે પરવર દીગાર મૈં આપકા હુકમ ઉઠાઉંગા,

સખુન જબાંસે ફક્ત એક કલમેકા મૈં ફરમાઉંગા. (મીલાન)
દીનો ઇમાંકી નસીહત હરએકકો યાર બતાઉંગા, અહદ વો૰

૨

લાખોં જખ્મ સહુંગા જીસમપર કુછ નહીં હાલ સુનાઉંગા,
નબીકા કલમા સીખુંગા હર ઇનસાંકો જાય સીખાઉંગા;
સબ નેકીકે કામ સભી ઇન્સાંનોકો બતલાઉંગા,
હક અલ્લાહકે નામપે સીજદેગાહ હો સરકો કટાઉંગા. (મીલાન)
લાખોં સદમેં સહુંગા નહીં કુછ આહ જબાંપર લાઉંગા, અહદ વો૰

૩

ઔર કાફીરોંકે ઉપર મૈં અપના અદલ જમાઉંગા,
સચ્ચા સચ્ચા જીક્ર કહુંગા ઝુઠ કસમ નહીં ખાઉંગા;
હાલ આજ દંગલકે અંદર સબ અપના દરસાઉંગા,
સમ્બુલાલ રામા મંગલ કહે દોહેરે ચંગ બજાઉંગા. (મીલાન)
કહે નબીખાં ખ્યાલ સદાં દંગલકે બીચ બનાઉંગાં, અહદ વો૰

૪

રંગત ખડી.

કોઈ કહે તુ તુ તુ તાતા કોઈ કહે હે મેં મેં મેં,
શામ સુબેં હર શાખ સજરપે કરે પરીન્દે ચેં ચેં ચેં. ટેક૰

કોઇ કર રહા હાં હાં હાં ઔર કોઈ કર રહા હું હું હું,
ખુસીકે આલમમેં કોઈ ફાંફાં કરે ઔર કોઈ ફું ફું ફું;
કોઈ નબીયા નબી કહે કોઈ કહે ખુદાયા ખું ખું ખું,
કોઈ કરે કુરબાન જાનકો કોઈ કહે જાં દું દું દું. (મીલાન)
કોઈ કર રહા કાં કાં કાં કોઈ કું કું કું કોઇ કેં કેં કેં, શામ સુબેં૰

૧

કોઇ કહે હક હકા હકા કોઇ કહે હૈ મેરા હુ હુ હુ,
કોઇ કહેતા રાજીકુલ રીજકકા માલીક હૈ એક તુ તુ તુ;
કોઇ કહેતા ગુલ ગુન્ચોંમે એક તેરી હૈ ખુશ બુ બુ બુ,
જો ઉસકી બદગોઈ કરે ઉસપર સબ થુકેં થુ થુ થુ. (મીલાન)
કોઇ કરે ના ના ના કોઇ કરે વો ની ની નેં નેં નેં, શામ સુબેં૰

૨

કોઇતો હુ હુ કોઇતો હી હી કોઇતો કરતા હાં હાં હાં,

કોઇતો માંમી કોઇતો માંમું કોઇતો કહેતા માં માં માં;
કોઇતો તાતી કોઇતો તાતુ કોઇ કહે ચલ તાં તાં તાં,
કોઇતો પીઉ કોઇ પીયા પીયા કોઇ કહે નેક હૈ પાં પાં પાં. (મીલાન)
કોઇતો ટાટા કોઇતો ટી ટી કોઇ કરે હૈ ટેં ટેં ટેં, શામ સુબે૦

૩

કોઇતો કહેતા પૈ વાત કોઇ અલીફ કહે કોઇ બે બે બે,
કોઇ કહેતા હૈ ખુસી ખુસીસે તુન ઔર પે ચે ચે ચે;
કોઇ કાફ રે અલીફ નુનકો પઢો કહે ઝટ લે લે લે,
કોઇ કહે પૈ ચે રે અલીફ તેકો તુ દીલસે દે દે દે. (મીલાન)
કોઇતો સાસુ કોઇતો સીસી કોઇ કરે હૈ સેં સેં સેં, શામ સુબે૦

૪

નહીં પાય હૈ થાહ ગેહમકા મરે હજારોં પચ પચ પચ,
પેડ પુરાના નહીં લચે સબ લચેં ડાલીયેં લચ લચ લચ;
ખરસતજી રામાં રૈસન બાબુસે મતકર કચ કચ કચ,
મગન વો બાબુલાલ નરાયન કહે ભેદ સબ સચ સચ સચ. (મીલાન)
નબીખાનકે સખુનકો સુન કોઇ કરે હૈં હાં હાં હેં હેં હેં, શામ સુબે૦

૫

રંગત ખડી.

ના કર મુઝે ફીસકાબી તુ મહોતાજ આજ ગુન ગાઉંગા,
કર મેરે દીલદાર યાર કુલ કાજ આજ ગુન ગાઉંગા. ટેક.

ખુલા લે મુજકો પાસતુ સીધી રાહ આજ ગુન ગાઉંગા,
કરદે જહાંમે મુઝે તુ બે પરવાહ આજ ગુન ગાઉંગા;
ચાહે તુ કર જુલ્મ મુઝે હૈ ચાહ આજ ગુન ગાઉંગા,
નહીં હટુંગા દરસે કસમ વલ્લાહ આજ ગુન ગાઉંગા. (મીલાન)
દે ઇજ્જત મુજકો ઔર રખલે લાજ આજ ગુન ગાઉંગા, કર મેરે દી૦

૧

ખુલા મદીને મેં કરકે અહેસાન આજ ગુન ગાઉંગા,
ધ્યાન હૈ તેરા જાન તુ રખ પહેચાન આજ ગુન ગાઉંગા;
મુજ અજીજકો તુ અબ દીખલા શાન આજ ગુન ગાઉંગા,
તુ હૈ મેરી જાના મૈં હો કુરબાન આજ ગુન ગાઉંગા. (મીલાન)
કુલ જહાનસે જબર હૈ તેરા રાજ આજ ગુન ગાઉંગા, કર મેરે દી૦

૨

તેરે ઇસ્કકી છાઇ દીલમેં અગન આજ ગુન ગાઉંગા,
સજન લગી હૈ તુજસે મેરી લગન આજ ગુન ગાઉંગા;
બુલાકે બાગે ઇરમ્મેં કરદે મગન આજ ગુન ગાઉંગા,
દેખુંગા જબ ખુસીસે તેરા ગગન આજ ગુન ગાઉંગા. (મીલાન)
બક્ષ દો મેરા જો હૈ અવ્વલ સાજ આજ ગુન ગાઉંગા, કર મેરે દી૰

૩

કીબ્જ કરકે આપીકા યાર કલામ આજ ગુન ગાઉંગા,
પહોંચા દો મેરે મુજકો મુક્કામ આજ ગુન ગાઉંગા;
સમ્મુલાલ રામા કહે લેકર નામ આજ ગુન ગાઉંગા,
મગન નરાયન કહે દેવો આરામ આજ ગુન ગાઉંગા. (મીલાન)
નબીખાન કહે ગ્યાન બક્ષો માહારાજ આજ ગુન ગાઉંગા, કરે મેરે દી૰

૪

રંગત ખડી.

જરા તુ આ હયાકતમેં અપને અક્લમંદ સંગ રહે રહે રહે,
કીસને પાયા અંત યેહમકા જરા તુ મુજસે કહે કહે કહે. ટેક.

મૈંતો કહેતા ચલુંગા કલ તુ કહા કરે અબ ચલ ચલ ચલ,
નહીં માનતા જરા કહાતુ મુઝે સતાતા પલ પલ પલ;
દુવારકા તેરે ગદ્દા બના તુ કહે યેહાંસે ટલ ટલ ટલ,
નહીં માના તુ કહા તુઝે સમઝાયા હું મૈં બલ બલ બલ. (મીલાન)
કબીતો કહેતા જલ જલ જલ જા કબીતો કહેતા બહે બહે બહે, કી૰

૧

તુ મુજકો હર રોજ ડરાતા રહેતા હું મૈં ડર ડર ડર,
અફલાતુની ચલી નહીં ગૈ દારા સીકન્દર મર મર મર;
કોઈ કહે હૈ ખુદા ખુદા કોઈ કહે હૈ ગીરધર હર હર હર,
કોઈ પોસ્ત દે દીયા કોઈ ચઢ ગયા દારપર સર સર સર. (મીલાન)
કાસીને સરકો દીયા પોસ્ત અફસોસ જુલ્મકો સહે સહે સહે, કીસ૰

૨

યાદમેં તેરે બહોતસે આશક ફીરે પરેશાં હો હો હો,
નહીં મીલાતુ ઉન્હેં કહેં વો જાન હમારી લો લો લો;
હાથ મસલકે બૈઠ ગયે એક જગેહપે આશક રો રો રો,
અહદ વો અહેમદ જહાંમેં હૈં સરદાર હમારે દો દો દો. (મીલાન)

ખાક જીગર દરરોજ હોગયા હાય જુલ્મકો સહે સહે સહે, ફીસ૦

૩

સુનકર મજમું ખયાલકા આલીમ ફાજીલ કહે હું હું હું.
કોઈ તો હસતા રહા બજમમેં કોઈ ખાસતા ખું ખું ખું;
સમ્બુલાલ રામાકે સખુન સુન કોઈન કરતે ચું ચું ચું.
મગન નારાયન મંગલ કહે મૈં આજ બલાયેં લું લું લું. (મીલાન)
નબીખાં અહેમદ કહે ખ્યાલ તુ કર રખ અપના તહે તહે તહે, ફીસ૦

૪

રંગત ખડી.

નહીં ટલુંગા બીના પીયે મૈં આગેસે તેરે દરકે,
પીલાદે મૈં એસી સાકી દે છોડ તુ મસ્તાના કરકે. ટેક.

બૈઠા હું દરપર તેરે કરકે સબ તર્ક જમાનેકો,
રહુંગા જીન્દા તાએ જીન્દગી દેખ તેરે મૈખાનેકો;
ખુશી ખુશીસે પીલાદે ભરકર જામ યે મુજ મસ્તાનેકો.
કભી ન દેખુંગા હરગીજ તુજબીન મન્દર બુતખાનેકો. (મીલાન)
તુ મુજપર હો મહેરબાન દે પીલા જામ અબ ભરભરકે, પી૦

૧

તેરા મૈખાના જારી રહેતા હૈ હર મૈખાનોંસે,
સુના હૈ મૈંને બડે બડે મસ્તાને મસ્ત રીન્દાનોંસે;
બડી બડી તારીફ સુનાહૈ મુંહાં મૌલવી શાનોંસે,
ખુશીસે દરપે પડા રહું સુન લીયા શુરૂ મૈં કાનોંસે. (મીલાન)
આશક હમતો બને હૈં મૈં કે નહીં લાલચી હૈ જરકે, પીલા૦

૨

પીલાદે મૈં ઐસી મુજકો જીસમેં દીલસે હો દુર અલમ,
મસ્ત રહુ સરશાર નશેમેં નજર પડે માહે આલમ;
વોહી મીલે હમદમ મુજકો જીસકે દમ્મે અટકા હૈ દમ,
ખુશીસે દેતુ જામ મુઝે તા હશ્ર તલગ માનેંગે હમ. (મીલાન
જરસે દીદ દીખ જાય પરદે ખુલ જાયેં સભી જલવેગરકે, પી૦

૩

આશક સાદક જો હૈં વો પી મૈં ફીરતે મતવાલે હૈં,
હુઈ મયસ્સર કીસીકો ના મૈં જીનકે હાલ હવાલે હૈં;
સમ્બુલાલ જમશેટજી ખુસરૂ નશેં મનેં મતવાલે હૈં,

રામા શાપુરજી નારાયન કહેતે ખ્યાલ નીરાલે હૈં. (મીલાન)
નબીખાનકે સખુનકો સુન સુનકે આદા ફડસે સરકે, પીલાદે૦

❀ ૪ ❀

રંગત ખડી.—સીંગાબીલોચન.

ફુલ હે સાકી ખુસદીલસે મુજ બંદેકો અબ સાગરે મુલ,
મુલમે લહેર લહેરમેં તોર હૈ તોરમેં જીસકા જલવા ફુલ. ટેક.

ફુલ આલમમેં આલમ જીસકા આલમમેં ફુલ હે આદમ,
આદમમેં હે કોલ કોલમે ખુદા ખુદામેં હમ હમ દમ;
દમમે દમ દમમેં હૈ જાલીમ જાલીમમેં હૈ શાહઉમમ,
શાહઉમમે ખલક ખલકમેં કુદરત કુદરતમેં બાલમ. (મીલાન)
બાલમમે હૈ ગુલ ગુલમેં ખુસબુ ખુસબુમેં હે ખુસ મુલ, મુલમેં લ૦

૧

ફુલમેં મસ્ત મસ્તમેં હૈ મસ્તી મસ્તીમેં દીલબર તુ હૈ,
તુહૈ સજરમે સાખ સાખમેં ગુલ ગુલમેં તેરી બુ હૈ;
બુમે રમક રમકમેં જલવા જલવેમેં તેરી લુ હૈ,
લુમે ઝલક ઝલકમેં આતીસ આતીસમેં તુ હરસુ હૈ. (મીલાન)
હરસુમે હૈ નુર નુરમેં ચમક ચમકમેં જાહેરી મુલ, મુલમેં લ૦

૨

ફુલ બુલ બુલમેં ચહેંક ચહેંકમે ખુશી ખુશીમેં હે ગુલ ફલ,
ફલમેં તુખ્મ તુખ્મમેં સજર હૈ સજરમેં શાખેં હૈં અફજલ;
જલમેં કમલ કમલમેં બ્રીહ્માં બ્રીહ્માંમે હૈ શ્રેષ્ઠ સકલ,
સકલમેં છલ છલમેં હૈ તેજી તેજમેં નીકલા ભાન અસલ. (મીલાન)
અસલમેં એક એકમેં માયા માયામેં હૈ સબ મૈં મુલ, મુલમેં લ૦

૩

ફુલમેં કલા કલામે કરની કરનીમેં ફુલ લાલી હૈ,
લાલીમેં લાલા લાલામેં સમ્બુલાલ નર ખ્યાલી હૈ;
ખ્યાલીમેં શાપુરજી ખુસરૂ રામાજી ટકસાલી હૈ,
ટકસાલી હૈ અમરસીંગ નારાયન રંગત ઢાલી હૈ. (મીલાન)
ઢાલીહૈ સબ કડી કડી કહે નબીખાન સુન ભેદ અમુલ, મુલમેં લ૦

❀ ૪ ❀

રંગત ખડી સીંગાબીલોચન.

શાન ખુદા ઔર નાત પૈગમ્બર જીનસે હૈ કુલ સબી જહાન.
જહાંનમેં હૈ જલવા જલવેમેં હૈ ઉસ ખાલીક્કી શાન. ટેક.

શાનમેં હૈ અહેમદ અહેમદમેં નુર ભરા ખુદ રબ્બાની,
રબ્બાનીમેં ચમક ચમકમેં દમક દમક હૈ નુરાની;
નુરાનીમેં જબાં જબાંમેં કુરા કુરામેં લાસાની,
લાસાનીમેં શાને ઇલાહી ઇલાહીમેં મદહા ખ્વાની. (મીલાન)
મદાહ ખ્વાનીમેં ઉસીકી કુદરત કુદરતમેં હૈ સબી જહાન, જહાંનમેં હૈ૦

૧

શાનમેં હૈ કુદરત તેરી કુદરતસે હૈ અસ્માન જમીન,
જમીનમેં હૈ આબ આબમેં તુખ્મ તુખ્મમેં ઇસ્મ હસીન;
હસીનમેં હૈ સજર સજરમેં શાખ શાખમેં ગુલ સંગીન,
ગુલ સંગીનમેં મહેક મહેકમેં ખુશી ખુશીસેં પઢ યાસીન. (મીલાન)
યાસીનમેં હૈ વરક્ વરક્મેં કુદરત કુદરતસે હૈ જહાંન, જહાંનમેં હૈ૦

૨

શાનમેં હૈ ઇમાનકી ખડકર ઇમાનસે હૈ સરદારી.
સરદારીમેં જાલીમ હૈ જાલીમમેં જુલ્મ હૈગા ભારી;
ભારીમેં હૈ વજન વજનમેં સજન મેરેકી દીલદારી,
દીલદારીમેં મયા મયામેં મોહબ્બત મોહબ્બતમેં યારી. (મીલાન)
યારીમેં હૈ યાર યારમેં પ્યાર પ્યારમેં હુઇ જહાન, જહાંનમેં હૈ૦

૩

શાનમેં હૈગા જોર જોરમેં શોર શોરમેં મરદાના,
મરદાનેમે મર્દ મર્દમેં સમ્બુલાલ આશક દાના;
આશકમે રામા શાપુરજી ખુસરૂને મતલબ છાના,
છાના બાબુરોસન કરતે મગન નારાયન તો ગાના. (મીલાન)
ગાના ગાતે નબીખાન જમશેટ ખુશી હોગઇ જહાંન, જહાંનમેં હૈ૦

૪

રંગત ખડી—સીંગાબીલોચન.

જહુર હૈ ખાલીક્કા દેખો જહાંનકે અંદર સબ નુર,
નુરસે હૈ વો અહદ અહદસે નબી નબીસે ખીલા જહુર. ટેક.

જહુરમેં હૈ હર જલવા હર જલવેમેં હક્ક હૈ નાદર,
નાદરમે હૈ તુહી તુહી હૈ તુહી તુહીમેં તુ કાદર;
કાદરમેં હૈ કુદરત કુદરતમેં હૈં રસુલે પૈગમ્બર,
પૈગમ્બરમે રોશનાઇ હૈ રોશનાઇમેં શમ્સ કમર. (મીલાન)
કમરમેં જીયા જીયામેં અખતર ઉસીકા હૈ અખતરમેં નુર, નુર સેહૈ૦

૧

જહુરકા નુરાની જલવા જલવેમેં દીલબરકા કસ,
કસમેં કાર હૈ કારમે કસરત કસરતમેં દેહી પારસ;
પારસમેં હૈ ઝલક ઝલકમેં ચમક ચમકમેં દમક સરસ,
દમક સરસમેં સના હૈ જીસકી સનામેં હૈ મતલબ ચોકસ. (મીલાન)
ચોકસમેં હુશયારી હૈ હુશયારીમે જલવેગર નુર, નુર સેહૈ૦

૨

જહુરમેં ન્યામત ન્યામતમેં આબે આબ હર ઝલકનમેં,
ઝલકનમેં મોતી મોતીમેં જોત જોત હૈ લટકનમેં;
લટકનમેં લટકા લટકેમેં નખરા હૈ સબકે તનમેં,
તનમેં હૈં એક નામ નામ હૈ પાકી જા સબ બન બનમેં; (મીલન)
બનમે સજર સજરમેં શાખ હૈ શાખમેં ગુલ ગુલમેં હૈ નુર, નુર૦

૩

જહુરમેં નામા નામેંમેં નેક નેકમેં હક બારી,
બારીમેં હૈં બારી તાલા ચલતી નહીં સીતમગારી;
સીતમગારીમેં ચાહ ચાહમેં હૈ જીસકે દુનીયાં સારી,
સારી બરનન રામાજી ઔર નબીખાનને કથ ડારી. (મીલાન)
ડારી માલા મગન નારાયન મંગલપે હૈ રબકા નુર, નુરસે હૈ૦

૪

રંગત ખડી.

બાલમેં સલ સલમેં હૈ પેંચ હૈ પેંચમેં પેંચીદા સમ્બુલ,
સુમ્બુલમેં હૈ બલ બલમેં હૈ માર મારમેં જહેરી મુલ. ટેક.

મુલમેં જહર ભરા હૈ જીસકે અજબ વો રંગી પ્યાલા હૈ,
પેશાનીકો દેખ શમ્સને બુરકા મુહપર ડાલા હૈ;
શમ્સ કમરકા ચેહેરેપર વો જીસકે ખીલા ઉજાલા હૈ,
રૂખકો દેખકે સરમીન્દા વો ગુલાબ ઔર ગુલ લાલા હૈ. (મીલાન)

અબરૂસે મહેતાબ વો કાબા કમાન મુલ્લતાની ગઈ ખુલ. સુમ્બુલમેં૦

૧

ચસ્મને નર્ગીસ બસા નીકાલા પ્યાલા દેખ તરસ્તા હૈ.
મીજગાંમેં હૈ ખાર અલીફ બીનીમેં સરાસર બસ્તા હૈ;
દન્દાં હૈ ગોંહરકી લડી ગોહરોંકા સૌદા સરતા હૈ,
લબમેં હજારોં લાલ હૈ આબે જમ જમ ખુબ બરસ્તા. (મીલાન)
ચાહ જકનમેં ભરા સમુન્દર ડુબ ગયા જા આલમ કુલ, સુમ્બુલમેં૦

૨

ગલા હૈ ઉસકા ગોલ સુરાહી સુરાહીને નહીં મારા દમ,
સીના હૈ આઇના દોનોં પીસ્તાં અનારસે નહીં હૈ કમ;
પુમ્બા મખમલ સખ્ત હૈ એૈસા દીલબરકા હૈં નર્મ શીકમ,
મુશકે ખુતન હૈ નાફમેં ચીતા કમર દેખ ખાતા હૈં ખંમ. (મીલાન)
રાન દેખ હૈરાન ફરીસ્તે હુવે અર્શ ઉપર બીલકુલ, સુમ્બુલમેં૦

૩

પંજે મરજાં દેખકે મરજાં દબ જાતે હૈંગે ફારન,
નાખુંસે હીરા સરમાયા કદસે સરોકા સુખા તન;
સમ્બુલાલ શાપુરજી રામા ખરસતજી સંગ રહે મગન,
સીફ્ત સરાપા નબીખાન કથ કહે ગા રહા નારાયન. (મીલાન)
બાબુ લાલ આશક કહેતા વો સબી ગુલોંસે અફજલ ગુલ, સુમ્બુલમેં૦

૪

રંગત ખડી.

દીન દાર હર લહેજે હર ઘડી ગોયદ હરદમ અલ્લાહ અલ્લાહ,
કાફ નુનસે કીયા હૈ રૌશન સક મયાર નાદાં વલ્લાહ. ટેક.
અવ્વલ નુરે નબી પૈદા કરદે દર પરદે નેહાદા બુદ,
દોયમ કરદન પૈદા ખલ્ક દર દીલઆં ખાલીક ઇરાદા બુદ;
સોયમ કલમા પૈદા કર્દઆં અજાજીલરા દાદા બુદ,
કલમાં ચાહારમ દાઇ હલીમાં બર જબાન બ નીહાદા બુદ. (મીલાન)
ગુફ્ત પંજતન પન્જુમ કલમાં અવ્વલ ગુફ્તે બીસમીલ્લાહ, કાફ નુનસે૦

૧

અવ્વલ દોયમ સોયમ ચાહારમ પંનજુમ કલમાં મીઞા ઇન હસ્ત,
દાનદ દીનો ઇમા કલમેંરા વીરા પન્જતન જામીન હસ્ત;
કલમા વસીલે રોજે જજા હર ગુનેહગારોં દામીન હસ્ત,

વીર્દે જબાં દારદ કલમેરા ગોકે દર જહાં સાકીન હસ્ત. (મીલાન)
છ કલમે ગુલઝાર નમુદે આતીશરા બ ખલી લુલ્લાહ, કાફ નુનસે૦

૨

કરદન બહેરે ઇમાન સફા કુન યાદે ખુદા એ અહેલે વફા,
બાદ યાદે મુસ્તફા બકુન અજ દરૂં બરૂં દીલદાર સફા;
યાદ બકુન મુસતફા ખુદારા તાકે બબીનદ રૂયે જફા,
નામ નેક દર જહાં બ માનદ યાદ તુરા સાજન્દ કફા. (મીલાન)
દર બેહેસ્ત જો યાબદ હરદમ બાગોતો કલમે રસુલીલ્લાહ, કાફ નુનસે૦

૩

સમ્બુલાલ બા રામશીંગ ગોયદ ઇ સખુંન એ નુકતે દાન,
શાપુરજી ખુસરૂ મંગલમેં કુતદ દર ફારસી બયાન;
મગન નારાયન બાબુલાલ ગોયદ બીદેહ તો કલગી નીસાન,
નબીખાન અજ જીલમેં આદા બરૂં કર્દ દર લહેજે જાન. (મીલાન)
બકુન જીકરે હક રોજો શબ તા શવદ જીયારત બૈતુલ્લાહ, કાફ નુનસે૦

૪

ખડી રંગત.

જકીહક ગોહર રીસાં હમ્દ હક ગુફતે રાજ નેહાં ગુફતમ,
બાદ નાતે રસુલ ગુફતમ હરએક બાતીન અયાં ગુફતમ. ટેક.

અજ દીલોજાં કુન યાદ ખુદારા રવાં બકુન તબયે તૌસન,
તાકે ન બીનદ જોર જમાના દુર શવદ હરએક બદ જન;
દર બેહીસ્ત જા દીહદ તુરા અજ ખતરે દોજખ સૌગેમન,
દીહદમે વયેતર મુદામ બર શાખે તુબા કુન નસે મન. (મીલાન)
હરકે યાદે હક કુનદ રોજો શબ માલીકે હરદો જહાં ગુફતમ, બાદ નાતે૦

૧

કદીર કાદર કદીર કાયમ વેવજ તાલા શાહ જમન,
રબ રાજીક જબ્બાર વેરા ગફ્ફાર તુરા બાયદ ગુફતમ;
રહીમ રાહીમ કરીમ અકબર તાહર વેરા સાયદ કરદમ,
બારી તાલા ગફુર બરતર શહે શહા હર જાનો તન. (મીલાન)
હક આરદ આં કાશીર ગરદદ મન મજમુને કુરાં ગુફતમ, બાદ નાતે૦

૨

દારદ નજરે લુત્ફ બ ખલકત નેકરા જન્નત દીહદ વતન,

જીનો બશંર ગીલમાનો મલાયક નેહ યા બન્દ સના કરદન;
અર્શ ફર્શકા દસ્ત બરાયે હજરત પૈદા જાને મન,
આફ તાબ મહેતાબ બર્કે બારાં ગુલે ગુલ સીતાં ચમન. (મીલાન)
અજ કુન પૈદા કર્દ ખુદારા મન અજ ખેસ જબાં ગુફતન, બાદ નાતે૦

૩

નજ્મ બ ગુફતે રસાલગીરજી પેંચદાર રંગીને સખુન,
સમ્બુલાલ બા રામસીંગ ખુસરૂ ગોયદ ઇ ચુસ્ત વજન;
શાપુરજી નારાયન મંગલ હુસૈન અલી મૈલાવો મગન,
હસુદ ગર દીદે પુર ખંમ બા નબીખાન ગોયદ લછમન. (મીલાન)
બરસુ ગાલે આદામન હરદમ ખયાલે આલીસાં ગુફતમ, બાદ નાતે૦

૪

રંગત ખડી.

ગર્દ રૂખે જાનાના ન સીરતે માર આતસી કર કાલે,
બાલે તીલાઈ જેબા ગસતે અન્દ ચું નીજદે મહે હાલે. ટેક.

રૂખે અનવરમે બરદ બર તરી અજ મહે અનવર યેક બારી,
ખીજલ કુનદ પેશાની લોહે સીમીરા કુનદ જર બસ ખ્વારી;
તીર કમા અજ નોકે મીઝે અજ ચશ્મ શવદ નર્ગીસ આરી,
અલીફ ઈલાહી સાંઆં બીનીયે સનમ બ તરજે દીલદારી. (મીલાન)
અજ અબરૂ શુદ નીદમ કૌસ અજ ચશ્મ નીદમ નર્ગીસ પ્યાલે. બાલે૦

૧

લાલ લબસરા ચું બીનદમે શવદ રંજ લાલેરા કમાલ,
અજ દન્દાં ગસરા ખીજલ અખતરો બર્ક ગમગીન મીસાલ;
અજ લીસાન શુદ નીદમ બરગે ગુલ જીસ્ત શુદે દર ચમન મહાલ,
આહે જકન ચાંહે કીનઆરા કુનદ જબસ દર રંજો મલાલ. (મીલાન)
અજ રંગીની રૂખ જેબા ગસ તંન્દ ખીજલ બઘ ગુલ લાલે. બાલે૦

૨

સવદ સુરાહી ખીજલ ગુલુવે સનમરા ગર બીનદ એકદમ,
શાખ સમન અજ દસ્તે નાજુક શવદ દરને ચમન નીદમ;
મખ મલો જેબા કાકુમો અતલસ ખીજલ ગશતે અજ સીકમ નરમ,
નાફ વીરતે દરયા અમીક શુદ અયાં દરને સખુક કતમ. (મીલાન)
સાક સતુને નુર નુમાંયાં શુદે અન્દ નુરી બાલે, બાલે તી૦

૩

ફીન્દકે પા દર રંગીની બ નુમાયદ હર મીરજાંરા સફ,
સમ્ભુલાલ નબીખાન દાખલા ગુફતે અન્દ બસ હર્ફ બ હર્ફ;
રામસીંગ ખુસરૂ આદારા સાજદ દર મેહફીલ ચું બર્ફ,
મગન નારાયન યાકુબ બ ગુફતે આફ્રીં આમદ અજ હર તર્ફ. (મીલાન)

અજ શાપુરજી નીદમ હાસીદાં અજ જૈ ગમ ચું બુજ ગાલે, બાલે તી૦

૪

રંગત ખડી.

તુરા વીષ્ણુ ભગવાનકે નાભી કમલકે દરસન પાવેગા,
બૈઠેગા બૈકુન્ટ કાળ તક ઉસ નરસે થરરાવેગા. ટેક.

કમલસે બ્રોહ્માં હુવે ધ્યાન રખ હૈ એ શાસ્તરકી બાની,
ઓહંગસે પૈદા સોહંગ સોહંગસે માયા સતવંતી રાની;
માયાસે પૃથ્વી અકાસ હોગયે સમજ દીલમે આની,
હર પ્રકારકે જીવ જંત્ર ફીર બને ઇસિ સમઝે ધ્યાની. (મીલાન)

ઔર સુનેગા હાલ આગે તુ રોવેગા ચીલ્લાવેગા, બૈઠેગા બૈકુન્ટ૦

૧

સોચલે તુ ઇસ મતલબકો ગર અગર બના હૈ આકીલમંદ,
નાભસે વીષ્ણુકે હૈ તુરા કમલ જરા મત સમઝે ફંદ;
ભગસે હૈ પ્રઘટ ભગવાં લે જવાબ મત ગાના એ છંદ,
ચીરા લીંગસે ભગ સક્તીકા હુવે હૈં ભગવે મુહ રખ બન્દ. (મીલાન)

એ ભગવેકા હાલ હૈ જાહર સુન સુન તુ પસ્તાવેગા, બૈઠેગા બૈકુન્ટ૦

૨

એ તુર્રેકા હાલ બતાયા કહેદો તુમ કલગીકા સાર,
ગર કલગી સક્તી કહેતે કેઉં સબ્જ ચઢાતે બાના યાર;
અગરચે કલગી હુમાકે પરકો બતલાતે કરતે તકાર,
તો ક્યોં બાદશાહ નહીં હોતે તુમ ક્યોં કરતે ઓછા રૂજગાર. (મીલાન)

જુટી બાત તુ કરેગા ગોતે નરક કુન્ડમે ખાવેગા, બૈઠેગા બૈકુન્ઠ૦

૩

અગર કહે તુ તુરકી કલગી કાસ હદીસમે પાયા હૈ,
બતા કીસી વરકેમે નીશાની જુટા નામ બઢાયા હૈ;
સમ્ભુલાલ રામાજી ખુસરૂ મગન નારાયન ગાયા હૈ,

શાપુરજીસે જવાબ સુન દુસ્મનોને દહેશત ખાયા હૈ. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે કોઈ ગર સરન તુરેકે આવેગા, બૈઠેગા બૈકુન્ઠ૦

૪

રંગત ખડી.—ફેકી દોઅંગ.

ફર્ક નહીં હે સખુનમેં મેરે ક્યા સમઝે ઈસિકો કમ જર્ફ,
ફીઝુલ હૈ પઢના ઉસકા જો હરફ કહે જોકે હૈં હર્ફ. ટેક.

ફોઝીયતકી દે બાત છોડ કહો લફ્જ જબા અપનીસે સાફ,
ફતાહ પાયગા દંગલમે ઔર કરેંગે સબ આમીલ ઈન્સાફ;
ફજલસે ઉસ કાદર કરીમકે નર્મ હોયેંગે સબ હરીફ,
ફના કરેગા દુશમન સારે વોહી મેરા વાલી હે કાફ. (મીલાન)
ફહેમ કરો દીલમેં અપને તુમ લગાવો દીલ દીલબરકે તર્ફ, ફીઝુલ હૈ૦

૧

ફર્સ અર્શ દોજખ જન્નતમે વોહી એક હૈ નેક જઈફ,
ફાજલ દાના વોહી હૈ નુરી નુર ન ઉસ્સે કોઈ હરીફ;
ફાયજ હૈ વો એકી એક હૈ પાક ઉસીકા ઈસ્મ સરીફ,
ફન્દ ન કર દુનીયામેં જ્યાદા નહીં તો વો દેગા તકલીફ. (મીલાન)
ફાંસા જાયગા જબ તુ શકરમેં ગલેગા જૈસા મીસલે બર્ફ, ફીઝુલ હૈ૦

૨

ફજર ઉઠો ઔર નમાજ રોજા કરો ફીલ્કસે લીખો સફ,
ફર્જ અદા કર અપને તુતો એક ઈલાહી બના અલફ;
ફાયદા હોગા તુઝે બહોત કુછ કર નેકી કહેતે મુનસફ,
ફરાર હો જાવેંગે દુસ્મન અગર મહેરબાં હો હાતફ. (મીલાન)
ફીર કૈસે હો અલગ જહાંકે એક નામ રખ દીલમેં સર્ફ, ફીઝુલ હૈ૦

૩

ફાજલ સમ્બુલાલ કહેકે મત જબાનસે બકતુ લાફ,
ફૈલ ન કર કહે રામા મંગલ અગર તુ હૈ દીલબર અસરાફ;
ફેંક હાતસે ચંગ કલગી કહે મગન નરાયન તો અલતાફ,
ફર્રા લીખકે નબીખાનને કહા નહીં હૈ નજમ ખીલાફ. (મીલાન)
ફેંગ દોઅંગ બાબુલાલ ખુસરૂને કહા દેખો ઈસિ તર્ફ, ફીઝુલ હૈ૦

૪

રંગત ખડી.—બેકી દોઅંગ.

બીસમીલ્લા કર કહો પાક યે દાલ અલીફ્‌કા ઈરિમ અજબ,
બાદ કહો તુમ મીમ વો હે ઔર મીમ દાલસે રખ મતલબ. ટેક.

બડે હૈં અલ્લાહ આપ ઈલાહી કરીમ કાદર વો હૈ રબ,
બસ મેરા હૈ વોહી વસીલા અહદ વો અહેમદ સુન તુ અબ;
બગેર ઉસકે દો જહાંનમે કોઈ ન મેરે હૈં યહાં સબ,
બશર મલક ગીલમાન હુર તુ કીયા ફરીશતે શાહ અરબ. (મીલાન)
બન્દે બન્દગી કર તુ ઉસકી ભુલ ન જા વો લાયક સબ, બાદ કહો તુમ૦

૧

બારીક તાલા રબ કરીમકી દો જહાંનમે બડકર આબ,
બરહક જીનકે જલવેસે હૈ અર્સ કુર્શ અખતર માહાં તાબ;
બજુજ ખુદાકે કોઈ નહીં હૈ ઉસીસે રોસન ગુલો ગુલાબ,
બુઝુર્ગ હૈ વો જહાંકા આપી ન હૈ કીસીકી ઐસી તાબ. (મીલાન)
બહાર ગુલશન પાયા તુજસે કાફ નુન ફરમાયે જબ, બાદ કહો તુમ૦

૨

બાદશાહ ઔર વજીર પર હૈ નુર તુમારા ખુબ અજબ,
બરકત જીસકે ઈસ્મમે હૈં હૈં પાકીજે દન્દા ઔર લબ;
બુરાક પર ચઢકર હજરત ગૈ મહેરાજકો પાય લકબ,
બર જબાનસે કીયા વો રોશન આપી આપ અગરબ મગરબ.(મીલાન)
બન્દ કારીચે સુનાવો ઐસે કરો શાયરી સમઝે તબ, બાદ કહો તુમ૦

૩

બાલાજી રામા ખુસરૂકે સખુનસે શાયર જાતે દબ,
બાબુલાલ નારાયન કહેતા મંગન દીખાદો ઉટકે છબ;
બેકી દોઅંગ નબીખાન કય કહા સુનો તુમ ખ્યાલ નજબ,
બજા ચંગ ચૌતાલ દંગલમેં ખુસી હુવે સારે સાહબ. (મીલાન)
બમ્બઈકે દરમ્યાન બનાકે ખ્યાલકો ગાયા હૈ રજબ, બાદ કહો તુમ૦

૪

રંગત ખડી.—નુનકી દોઅંગ.

નીરકાર નીરધાર નીરંજન સુમર તુ કર દીન રાત ભજન,
નીશ્ચય મનસે જાપ કરે નર ઉસીકે હોવે નાસ બીઘન. ટેક.

નેત્ર જીધરકો ફેર દેયે ઉસ તર્ફકો અરસ્ય દેવે ધન,
નામકો જીસકે રટે કષ્ટ સબ કટે હોય ઝટ નીર્મળ મન;
નેહ લગાકે દેખ ધ્યાન ધર ઔર હરીકે પુંજ ચરન,
નેમ રખકે અપના સમ્પુરણ ઉસી નામકા કરો ભજન. (મીલાન)
નાદાં ઔર જવાન વો બુઢા કીયે ઉસીને તીનો પન, નીશ્ચય મનસે૦

૧

નીર્મલ મન કરકે અપના તુ દેખ આત્માપે ચેતન,
નસ નસમે નારાયન રખ્ખે ક્યોં બહેકા ફીરતા બન બન;
નંગે ચરન તુ ભસ્મ ઉડાતે પુંજ રહા અવરાકા મન,
નીશાન નહીં પાયા નીર્ગુનકા સુદ્ધ કીયા નહીં અપના તન. (મીલાન)
નારે ભરતા ફીરે રાત દીન દેખ દેખકે ચંદ્ર કીરન, નીશ્ચય મનસે૦

૨

નરસીંગ રૂપ લેકર નારાયણ હરનાકસકો મારે હન,
નીકાલ બીલ્લીકે બચ્ચે આવેશે લીને સુનો મથન;
નીર્મળ જીનકી દેહ દેખકે ડીગે ઇન્દ્રિકા ઇન્દ્રાસન,
નીરાસ દેખે ભક્ત ઉસે વો તાર દીયે કર મન પરસન. (મીલાન)
નાદ ફુંકતે રહે સંત જન બૈઠે બાંદ અપના આસન, નીશ્ચય મનસે૦

૩

નીરાકારકે કાર હૈં સારે કહીંપે દે બરસાય અગન,
નુનસે મીસરા સુરૂ કીયે હૈં સમ્મુલાલ તો લગા લગન;
નબીખાન રામાજી મંગલ ગાગાકે છંદ રહે મગન,
નારાયન અહેમદકે સખુનકો સુન સુન આદ્રા લગે બગન.
નાના યાકુબ હુસનુ શાપુર કહે સભામેં સુન ગુનીજન, નીશ્ચય મનસે૦

૪

રંગત ખડી.—નીર્ગુની ચરખા.

ચકોર ચરખા બના નીર્ગુની સુરતા નાર ચલાય રહી,
તીન પાંચ પચ્ચીસ રંગ કર કર ઉમંગ બતલાય રહી. ટેક.

નીરંકાર નીરધાર નીરંજન નીરાકાર કીયે કાર ખડે,
બ્રહ્મ બસોલા લીયે હાથમેં કર્મ કાટકી મેખ ઘડે;
ખુટી તીન ગુનકી ઘડ તીનો ખડે દેવતા તીન બડે,
મમતા મઝોટી લગા દીયે ચરખેમેં મત કર બચન કડે;

સત્ત ધર્મકે દો ખુટે જહાં ભાવ ભક્ત કહાં રહે અડે,
જહાંહે બેઝના ફીરા ફીરાકે માયા મુગરી બીચ જડે. (મીલાન)
ઠગી લોહ લોહેકી લકડી ચાહકે ચક્કર ખાય રહી, તીન પાંચ૦

૧

પ્રેમકા પીઢા બના એક હૈ આપી આપ નર એક સજન,
ઓહંગ સોહંગકી ડોર ફીર રહી ચંકાર ચરખેમેં ધન ધન;
અંત અમાલ ઔર કાયા કમરી કલાસે કરકે કીયે જતન,
સત્ત ધર્મકે દો અડે હૈં પ્રેમ પ્રીત સમઝો ગુનીજન;
હાથ હતેલી બની હૈ સુંદર પ્રેમસે કરતે મુખ મન્જન,
મોહકા ઉસમેં લગાહૈ મજવા અલગ અલગ જીસકે બંધન. (મીલાન)
બુદ્ધ નાયકા સુરત સોહાગન અપના પતી મનાય રહી, તીન પાંચ૦

૨

તત્વકા તકવા લગાય તન ચરખેમેં ટેમકા હૈ કુલ કાર.
છીમાકી ચમરખ ઔર છીટકા જબ ટુટ જાયે બીખરે સબ તાર;
નેહ નટાઈ પ્રીત પોનીયાં કસ કાતે સત અબલા નાર,
ક્રોધકી કુકડી બના બનાકે કરે પ્રેમસે નીત બેપાર;
ચંકાર ચકવા ડીલ ડાંડી જીસમેં હૈ સુન તુ મતલબ સાર,
તેલ તત્વકા ડાર રહી જબ ચલે સત ત્રશનાકા તાર. (મીલાન)
ચંપક બરની મન હરની સુભ કરની ચત્ર ઈતરાય રહી, તીન પાંચ૦

૩

ચંકાર ચરખે બીચમેં દીપક ગ્યાનકા સત્ત લગાયા હૈ,
ઉપજ્ત હે ગ્યાનીકો ગ્યાન મુરખને ગોતે ખાયા હૈ;
સમ્મુલાલ ઉસતાદ હાલ રામાજીને દરસાયા હૈ,
અહેમદ યાકુબને મોતીકી લડી તોડ બીખરાયા હૈ;
નબીખાનકે સખુનકો સુન સુનકે આદા ચકરાયા હૈ,
મગન નરાયન મંગલ આત્મારામ અંતમે પાયા હૈ. (મીલાન)
બાબુલાલ પસકોલકે મનમેં વોહી નાર સમાય રહી, તીન પાંચ૦

૪

રંગત ખડી.

કર્મ રેખ નહીં ટલે કહે ક્યા આપના દુખડા ટોટા કર,
મરજાવેગા ઈસી ફીકમેં આપ પરેશાં હો હો કર. ટેક.

પાપ કીયા પુરબલે વો જાકે કાલ ગુફામેં ફસતા હૈ,
બડી મુસીબત કરે કર નર બાહાર વો બાદ નીકસતા હૈ;
બાહર નીકલને મહેરબાની કર દીયા હરીને રસતા હૈ,
જલ તત્વસે રોતા હૈ નર પવન તત્વસે હસતા હૈ.

શેર.

સો સો અગન વો તત્વસે પ્રાની સદા બડને લગે,
આયા લડક પન ખેલ કરકે ઝાડપર ચડને લગે;
જબ જવાની આઇતો હરએકસે જા અડને લગે,
ઉદ્રસે કઢને લગે વો કબ્રમેં ગડને લગે. (મીલાન)

કોઇ અમર નહીં હુવા તુ હમસે કહે હૈ ક્યા અબ રો રો કર, મરજાવે૦

૧

શ્રીરામ જા લછમન સીતા પંચવટીમે બાસ કીયે,
બના કુટી વો લંકપતી રાવણુ રાક્ષસકા નાસ કીયે;
તુ કેઉં હીરાસા હુવા બીખા કાટે ના મનકો ઉદાસ કીયે,
જો કોઇ હાતસે મરે ગતી હો ગઇ ન કીસકી આસ કીયે.

શેર.

તુ સમજ ગ્યાની હુવા રાજા બડા હરચંદજી,
સત બાચને આયેથે બીશ્વામીત્ર કરકે ફંદજી;
રાજા બીકે ઘર કાલીયાકે નહીં કીયે કુછ દંદજી,
રાની બાકી રૈદાસ ઘીમનકે વો ઘર કહું છંદજી. (મીલાન)

તુ ક્યા જાને ઇસ મતલબકો રૈન ગમાયા સો સો કર, મરજાવેગા૦

૨

દેખ મોહરધ્વજકા સત જાચે જાય દુવારપર આનંદ કંદ,
રાજા પાટકો તજકે રમાયે જોગ ભરથરી ગોપીચંદ;
ફાડ ખંભ મારે હરનાકુસ પ્રલાદકો કીયે અનંદ,
તુજોં હમેંભી વોહી તારકે મીટા દેયેંગે સબ દુઃખ દંદ.

શેર.

કોઇ બને જોગી વો સાધુ કોઇતો બૈરાગી બને,
કોઇ બને ફકીર કોઇતો બાદશાહ બાગી બને;
કોઇ બને લુચ્ચે લફંગે કોઇ અનુરાગી બને,
કોઇતો કર ચોરી વો ખાયે મારતો દાગી બને. (મીલાન)

એ તો ખેલ કુરદતકે હૈં ક્યોં રૈન ગમાવે જો જો કર, મરજાવેગા૦

૩

અગરચે વો ચાહેતો પલમેં રાઇકા પર્બત કર દે,
ગંગા જલદે સુખા બદલે ઉસકેમેં સબ હીરે ભર દે;
ધર્મીકો દે ડાલ નર્કમેં પાપીકો બૈકુંઠ ધર દે,
મહેલ અટારી ફના કરે છપ્પરકા ચાહે બના ઘર દે.

શેર.

દેખતો જબકે દીખાયા ઉસને અપને નુરકો,
એક ઝલક દીખલા કીયા હૈ ખાક ઉસ કોહતુરકો;
લાલ સમ્ભુ રામાજી કહે જોર દે માજુરકો,
મંગલ મગન યાકુબ અહેમદ કહે મીયાં મન્સુરકો. (મીલાન)

નબીખાન કથ કહે કરો તુમ યાદ દીલ અપના ધો ધો કર, મરજાવેગા૦

૪

રંગત ખડી.—તીસ હરફી.

અલીફ આપકી સીફત લીખું હૈ કબ મેરા મકદુર સનમ,
બે બરહક બારી તાલાને કીયા ખાક કોહતુર સનમ. ટેક.

તે તમામ આલમકો મીલા નહીં કુછ તેરા ઇસરાર સનમ,
સે સાની નહીં કોઇ તેરા એ કહેતે હૈં હુશીયાર સનમ;
જીમ જમાલ જો દેખે તેરા ભરકે નજર એકબાર સનમ,
હે હસુદ હો ઉસકે પરેશાં મીલે જીસે દીદાર સનમ;
ખે ખાલીક હૈ ખુદા વોહી ઇસ જગકા પાલન હાર સનમ,
દાલ દીયે ઇન્સાન પાકમેં હરદમ હૈ ઇજહાર સનમ. (મીલાન)
જાલ જહીન ઇનસાન કરેં હર ઘડી તેરા મજકુર સનમ, બે બરહક૦

૧

રે રોશન તેરાહી નુર હૈ દર હરદો યે જહાન સનમ,
જે જુલાલે વહદત પીકર કહા કલમા વીરદે જબાન સનમ;
સીન સદા હૈ યાદ તેરી જો કસ હૈ અહેલે ઇમાન સનમ
શીન શબે ફુરકત દેખે જો જાન કરે કુરબાન સનમ;
સુવાદ સાફ સીનાહો ઉસકા જો કરે અહેદો પૈમાન સનમ,
જુવાદ જર્બ ના ગમકી દેખે જો હૈં નેક ઇનસાન સનમ. (મીલાન)
તોય તલબ રખતા હૈ ઉસીકી વો શકલે મનસુર સનમ, બે બરહક૦

૨

જોય હૈ જાહર કુલ જહાંનકે દીલપે તેરા નામ સનમ,
ઐન અક્લ ઇનસાન રખે હૈ તેરે નામસે કામ સનમ;

ગૈન હૈ ગફ્લત જીનકે દીલપે ઉસકા બદ અનજામ સનમ,
ફે ફ્કત હૈ યાદ તેરી ઉસ કસકે દીલપે દવામ સનમ;
કાફ્ કયામતકે દીન હોગા સબપે તેરા ઇકરામ સનમ,
કાફ્ કરમસે તેરે પાવેં ગુનેહગાર ઇનઆમ સનમ.
ગાફ્ ગરમીયે ઇસ્કસે તેરી હોવે હર બશર ચુર સનમ, એ બરહક૦

૩

લામ લાલો ગોહર સબ હૈંગે હુસ્નસે તેરે દંગ સનમ,
મીમ માની બેહદ્દ હૈં સારે લીખતે લીખતે તંગ સનમ;
નુન નહીં હૈ તાબ હુસ્નકે તેરે હૈં સબ પાસંગ સનમ,
વાવ વહેદહુ લાસરીક હૈ સબસે નીરાલે ઢંગ સનમ;
હે હીકમતસે સમ્મુલાલ રામાજી બજાતે ચંગ સનમ,
લામ અલીફ્ લાસુબેહ રામસીંગ કહે ખ્યાલ દર જંગ સનમ. (મીલાન)
યે યકેં નબીખાં અહેમદ કહે સુન અદુ હુવે કાપુર સનમ, એ બરહક૦

૪

રંગત ખડી

ખટમલ પીસ્સુ મચ્છર તીનો ચોર કરન ચોરી લાગેં,
પીયેં બદનકા ખુન હાથ નહીં આયેં જાન લેકર ભાગેં. ટેક.

ખટમલ તો ચોરીસે કાટે મચ્છર કરતા સોર બડા,
પીસ્સુ કાટકે ચલા જાય એક સાયતભી નહીં રહે ખડા;
સહતકે માખી ઔર ગાંદીકે નહીં કોઇ નજદીક અડા,
ચીંટી લાલ ઔર સીયા મકોડા હર દરખ્તપે જાય ચડા.

ચાલ.

ફુદા ફૂદી ઉડ જાવેં, બારીસમેં રંગ બનાવેં;
મેંડક ટર ટર ટર્રાવેં, ડેંડુસે મીન ઘબરાવેં. (મીલન)
ચુવે ચોર ચંન્ડાલ માલવો અસલ અંધેરેમેં યાગેં, પીયેં બદનકા૦

૧

પીલી કાલી ઉદી માખી લાલકે હૈ બીખ મુખ અન્દર,
શીરની હરએક તરહેં તરહેંકી રખેં વો ભર ભર અપને ઘર;
બીર બોટી રહે સુર્ખ નર્મ હૈ વો પુમ્બે મખમલસે સર,
ઇંગલી બીછુ કાન ખજુરા ડંકમેં અપને રખે જહર.

ચાલ.

આશક પતંગ હો ધુરા, જલ હુવા શમાપે ચુરા;
ખાવે શક્કરકા બુરા, કીડા કરંજ હૈ ભુરા, (મીલાન)
મકડી મકડા ભૌરા કાલા એહી જગેહ ઉમદી માગેં, પીયેં બદનકા૦

૨

ધોબન ચીડી કલચીડી સામરી બૈરાગન બૈરન ભારી,
સુન્દર સુન્દર સગુણ બતાવેં કાગ વો ચીડયા બનજારી;
બટેર તીતર લહુવા બાજ હૈ બયાકી એ હીકમત સારી,
ચીલ ગીદ સીકરા હૈ શીકારી બહેરીકી હૈ બલહારી.

ચાલ.

બગલા હૈ રંગમેં ગોરા, મછલી બીન ખાય છીચોરા;
જલ મુરગી બાંદતી ડોરા, પાનીમેં ખાય હીલોરા. (મીલાન)
દબક ચીડી દબ ખડી છોડે બીલ હૈં નાગન ઔર ફૂલ નાગેં, પીયેં બદનકા૦

૩

હર એકકો હર હુન્નર લગાકે જુટા તુમને ખ્યાલ કહે,
કીસીકો કરકે શાહ કીસીકો વજીર તુમ બદનામ બહે;
કીસીકો કર કોતવાલ દીયે ઔર કીસીકો કીલા ચડા રહે,
સડે ખ્યાલકો ગાકર અપના નામ બઢાને આપ ચહે.

ચાલ.

બતા કીસી શાસ્તરમેં ખ્યારે, જૈસા તુને ખ્યાલ કહારે;
નહીં તેરી કલગી ધર જારે, નભીખાત રામા સે ગારે. (મીલાન)
અહેમદ યાકુબ મગન કહેં તુજે ગ્યાનકે રસ્સેમેં ટાગેં, પીયેં બદનકા૦

૪

બહર પુરાની

કકા કારાગીર હૈ વો કરતાર સુનો દાના.
ખખા ખેલ ખુદ નીરાકારકે બીરલેને જાના. ટેક.

ગગા ગુરૂકા રખે ધ્યાન ઉસકા હો બડા દરજા,
ઘઘા ઘોર નીર્ગુનકા જબર હૈ જેઉં ઇન્દર ગરજા;
નના નેહ રખ નીરાકારસે બદી નકર ડરજા,
ચચા ચાર દીનકે દુનયાંમેં કર નેકી ધરજા.

ચાલતી.

અલીફ અવ્વલ સુબહાન = જમી અસમાન = કીયા મેક
આન = મે કર ચતરાઇ * બે બારીક તાલા સબી =
બનાયા જબી = નુરસે નબી = પેકી રૂશનાઇ * તે તમામ
દોનો જહાન = કીયા રહેમાન = પાક કુરઆન = જબાંસે
ભાઇ * સે સાબીત સુન જા હાલ = કીયા કંગાલ = કો
માલા માલ = એકુદરત છાઇ *

ચાલ.

જીમ જીગરમે જો કોઇ ધરે=વો નહીં ખાતા ખાવેજી,
હે હમ્દ કરે નહીં ડરે=વો બેહેસ્ત જા પાવેજી;
ખૈ ખુદાસે જો રહે પરે=વો દોજખમેં જાવેજી. (મીલાન)
દાલ દીલકર સફા બદી નહીં જબાંન પર લાના, ખખા ખેલ ખુદ૦

૧

છછા છીમાંકો ત્યાગ જો ગુન પરમેશ્વરકે ગાવે,
જજા જાનમેં તનમેં સ્વાંસમે વો નર લેહરાવે,
ઝઝા ઝાંકી કર શંકરકી ખતા નહીં ખાવે,
યયાં યહાં સુન ટટા ટેક રખ ગુનીસે અરથાવે.

ચાલ તીકડી.

જાલ જુલફેકાર હે જાન = લે કહેના માન = અરે ઇનસા-
ન= ધરો તુમ ધ્યાને * રે રાજીક રાજે જહાં = બનાયા
કુરાં = મકાં લા મકાં = જમી અસમાને * જેજરદી ઔર
વો લલા = વો માલા માલ= કીયા ફીલ હાલ= વો ખુદ
રહેમાને * સીનસે સીતારે કમર = વો સામો સહર=
વો કરકે અસર= બનાયા સ્યાને *

ચાલ.

શીનસે શાફઇ નબી= ને સબ દરજા પાયજી,
સુવાદસે સુરત સબી= કો નુરી દીખલાયજી;
જુવાદ જરૂરત અબી= કર તુમકો જતલાયજી,
તોય તાઅત કર દબી= જબ આસક બનજાયજી. (મીલાન)
જોય જહુર દેખો હુસ રબકા ખાતીરમેં લાના. ખખા ખેલખુદ૦

૨

ઠઠા ઠાટ નીર્ગુનકે દેખો જીસકી લલી તાઇ,
ડડા ડાંક લગ રહી ઓહાંગ ઔર સોહંગકી હે બાઇ;

ઢઢા ઢોલ બીન હોય અવાજા સત્ત સીપ્ર માઇ,
ણુણા નીર્ગુન નીરાકારકી કુલ ભક્તી છાઇ.

ચાલ તીકડી

એન અજીજ અમીર = વો શાહ વજીર = ફકીર હકીર = બાંહે દહેનેકા * ગૈન જો ગમસહે લીયા = ખુદા રાહ દીયા = પાક દીલ કીયા = કામ સહેનેકા * ફે ફાજીલ દાના સબી = યાદ કરો નબી = ભુલો મત કબી = ન કોઇ રહેનેકા * કાફ કાદર કુદરત કરે = જીસ્સે સબ ડરે = જો નારે ભરે = વો નહીં બહેનેકા *

ચાલ.

કાફ કાર કરો પૈચાન, તો અકીલ કહેલાવેજી,
ગાફ ગરદન ખમ કર આન= સીજદે ગાહ હો જાવેજી;
લામ લેતુ પઢ કુરઆન= તો બેહેસ્તમેં જાવેજી,
મીમ મહેરબાન લે જાન= વો ખતા નહીં ખાવેજી. (મીલાન)
નુન નબીકા કલમાં પઢકે ભેજો સુકરાના, ખખા ખેલ૦

૩

તતા તાર રખ તુ નીર્ગુનકા બન જાવે સુરા,
થથા થાકે નહીં લગે સંત કોઇ પૈચાને પુરા;
દદા દેખા દરખ્ત ઉસપર હૈ જનવર ભુરા,
ધધા ધાવે પાંચ પૈરસે કાલ કરે ચુરા.

ચાલ તીકડી

વાવ વાહદ હૈ જાન = સમજ ઇનસાન = લે કહેના માન= વો કુદરત છાઇ * હે હાય ન કરતુ જરા = વો યેક હૈ ખુદા = ન કીસ્સે જુદા = રહે વો ભાઇ * લામ અલીફસે લાતુ ઇમાં = પઢો તુમ કુરાં = હૈ ઉસકી જબાં = કીફુલ રૂશનાઇ * યે યાદ ના ઉસકી ભુલ = વો હૈ યેક મુલ = વો પાક રસુલ = કી હૈ જેબાઇ *

ચાલ.

નના નારા ભર ગયે= વો પહોંચે બેહેસ્ત અન્દરજી,
પપા પઢ અકસર ગયે= સીજદેમેં ઝુકાકે સરજી;
ફફા ફાયક ધર ગયે= દુનીયાંમેં ખુબી કરજી,
બબા બરહક મર ગયે= પાયે અપના દીલ બરજી. (મીલાન)

બભા બાગ મત જા દંગલસે છોડ કલગી બાના, ખખા ખેલ૦

૪

મમાં મમતા માયા ત્યાગકે ભસ્મ રમાં તનમેં,
યયા યેકકો સમજ રમજ કર ખા બન ફુલ બનમેં;
રરા રામકો સુમર સુમરની ફેર રટો મનમેં,
લલા લહરકો ચઢા ધ્યાન લે ગુરસે બાલે પનમેં.

ચાલ તીકડી.

વવા વાહદ હૈ એક = વોહી નરનેક = તુ ભુલા ટેક = શક-
રમેં ગીરતા ※ શશા વો સંતસે કામ = સહી કહો નામ =
સુએં ઔર શામ = ધ્યાન નહીં છીરતા ※ હહા હાદીજ
હૈ જબ્બર = વોહી યેક નસર= અરે બે ખબર = હો કેઉ તુ
ફીરતા ※ ક્ષક્ષા વો ક્ષીમાં તુ દેખ = એ જુગકો લેખ =
સત જુગ ભેખ = વો દુવાપુર તીરતા ※

ચાલ.

ગ્નગ્નાસે ગ્નાન મહારાજ = કરેં રસાલગીર ગાનાજી,
રામાજી નબીખાં આજ = પહેને ભગવાં બાનાજી;
ખુસરૂ શાપુરકા રાજ = કોઇ બીરલા નર જાનાજી,
નારાયન મગનને સાજ= છીના વો ઘબરાનાજી. (મીલાન)
અહેમદ યા ફુબ કહે જીક્ર ઐસા છંદમેં લાના, ખખા ખેલ૦

૫

રંગત ખડી.

જોગી જુગ્તસે રહેતે હૈં હમ કરેં કીસીસે જંગ નહીં,
રામ નામકા ભજન કરેં હમ રહેતે કીસકે સંગ નહીં. ટેક.
ભસ્મ વોડતે ભસ્મ બીછાતે ભસ્મકો હમ જેવર સમઝેં,
દર દર ખાક ઉડાતે વીરાંકો હમ અપના ઘર સમઝેં;
સીવા બ્રહ્મકે ઔર નહીંજી કીસીકો હમ દીલબર સમઝેં,
દોનો દીનમેં વોહી હૈ પ્રઘટ ઉસીકા નામ અમર સમઝેં. (મીલાન)
બ્રહ્મ નામકો સુમરે બીન તુમ કુછ પાવોગે ઢંગ નહીં, રામ નામકા૦

૧

બ્રહ્મમે હમ હૈં હમ્મે બ્રહ્મ હૈ રહે હૈ ચારો ધામમે વો,
રામ નામકે સુમરેસે પાયા હૈ આતમારામમે વો;
બ્રહ્મા વીષ્ણુ મહેશમેં વો રહે હરી હર નામમે વો,

અપને આપમેં દેખલો ઉસકો રહે હૈ હર મુકામ્મે વો. (મીલાન)
અધા પનદે છોડ ગુની તુને પાયા કુછ રંગ નહીં, રામ નામકા૦

૨

સબમેં વ્યાપક વો હૈ ઔર ઉસમે મેરા હે પ્રાણ સગર,
પીંડમેસો બ્રહ્મન્ડમે હૈ તુ સમજ સોધ લે રામ નગર;
દસોં દુવાર ઔર ચાર દીસા હૈં નેત્રસે ઇસિમે દેખ અગર.
ઓહંગ સોહંગકી ડોર લગી હે સાફ યે સુન્દર બની ડગર. (મીલાન)
રાગ ક્રોધ મન લોભ મોહકો સોધ રહે ચીત ભંગ નહીં, રામ નામકા૦

૩

જીસને સુમરન કીયા ઉસીકો ઘટ ઘટમેં ગોપાલ મીલા,
ધ્યાન કરે ઔર ધ્યાન ધરે ઉસકોહી દીન દયાલ મીલા;
સમ્મુલાલ ઔર મંગલસીંગકો કભી નહીંજી કાલ મીલા,
નબીખાનને જહાંપે સુમરા વહીં નંદકા લાલ મીલા. (મીલાન)
લક્ષ્મી નરાયણ કહે આપકા દીખતા બીલકુલ ઢંગ નહીં, રામ નામકા૦

૪

રંગત ખડી.

એ પીરી ખુદ મુડે હો તુમ ઇસિ દુનીયાંકા ચીની તો ક્યા,
અગમ પંથકા ભેદ ના જાને મુખસે કહે દીની તો ક્યા. ટેક.

બ્રાહ્મન હોકે બ્રહ્મના જાને માયા જાલ જાના તો ક્યા,
ગાયત્રી ઔર પંચ તત અક્ષર ત્રીપન મન માના તો ક્યા;
ગોબર ઔર મટ્ટુકે કાષ્ટકી મુર્તકો બનાના તો ક્યા,
સંધ્યા ત્રીપન કીયા જાપ ઔર બ્રહ્મના પહેચાના તો ક્યા. (મીલાન)
નાદ બંદકા નાતા જગમેં કરના કર ધીની તો ક્યા, અગમ પંથકા૦

૧

સેખ હુવે હકના પહેચાના નાહક શીર ઝુકાયા તો ક્યા.
નમાજ રોજા કીયા નહીં વો તસબીકો ફીરાયા તો ક્યા;
કલમા પઢના ભુલ ગયા તુર્બતકો વો પુજાયા તો ક્યા,
જકાત હજ કુછ કીયા નહીં ખલકતમે ભરમાયા તો ક્યા. (મીલાન)
અદાવતેં મોમીન બન્દેસે નાહક કર લીની તો ક્યા, અગમ પંથકા૦

૨

સીદ્ધ હુવે સાધના ના જાની કહાય નીરબાની તો ક્યા.

ગુર મારગકા મરમ ના પાયા બન બૈઠે ગ્યાની તો ક્યા;
તીરથ બરથ કીયે બહો તેરે દર દર ખાક છાની તો ક્યા,
બડે ડીગમ્બર બન બન ફીરતે છોડે અન્ન પાની તો ક્યા. (મીલાન)
દરવેસ હોકર કફી ગદાઈ ચાદર સર ઝીની તો ક્યા, અગમ પંથકા૦

૩

સાયર હોકર કરે સાયરી દીલમેં ઉમંગ લાયા તો ક્યા
ગ્યાન હુવે હર ગુન નહીં ગાયા ઔર રાગ ગાયા તો ક્યા;
રામનારાયણ ગીર કહે હર નામકો બીસરાયા તો ક્યા.
ભજન કીયા નહીં હરી નામકા તીનો પંત કમાયા તો ક્યા. (મીલાન)
બંદી લાલ કહે નબીખાનસે સર્ગુણ મન બાની તો ક્યા, અગમ પંથકા૦

૪

રંગત ખડી.

બીર્જ બસીયા રંગ રસીયા લીયો ઔતાર દમક દમકે દમ દમ,
કમલ નયન સુખ ચૈન બસ કરન ધન ધન સોભીત ચરન પદમ. ટેક.

લીને હૈં ઔતાર સુભ ઘડી લગથા સુન્દર સુભ તીથ વાર.
સુન સુન હુવે પરસન દેવતા કરેં જકતમેં જૈ જૈ કાર;
ચાર ખુટ ચૌ દેસ દેસમેં હુવે અનંદ કુલ નર વો નાર.
હોતેહી વસુદેવ ટોકરા મંગા લીયે ઉસમેં બેઠાર;
ચરનકે દરસન પાતેહી હુઇ મંદ મંદ જમનાકી ધાર.
ચાર દેશમેં બટી બધાઈ મંગલ મુખી કરેં મંગલાચાર. (મીલાન)
બેદ શાસ્ત્રસેંભી બરની નહીં જાય ઐસી કરની ઉત્તમ, કમલ નૈન સુ૦

૧

ધામ હૈ ઉત્તમ બૈકુંટ વૈસા ધામ હૈ બીજ બેહારીકા,
મીલે શાસ્ત્રકા ફલ જો નર ભજ લેવે નામ મુરારીકા;
માર્ગ સ્વર્ગ પાતાલકા વો સરદાર બના સરદારીકા,
રાધે કૃષ્ણકે ભજનમે મન નીત રહે સંત બ્રહ્મચારીકા;
કૃષ્ણ કૃષ્ણ કોઇ ભજે નામ કોઇ જપે રાધીકા પ્યારીકા.
કરે કાગકા હંસ એ ઉત્તમ ગુણ દેખા બનવારીકા. (મીલાન)
આધીરાત રોહની નક્ષત્રમેં વસુદેવ ઘર લીયો જલમ, કમલ નૈન સુખ૦

૨

ઉત્તમ ફલ શાસ્ત્રકા મીલના કૃષ્ણ કૃષ્ણ ગુન ગાનેમેં;

અમ્રીત રસ ખટ રસ ભોજનકા ફલ ગૌરસકે ખાનેમે;
બદ્રીનાથ રામેશ્વરકા ફલ કૃષ્ણકે દરસન પાનેમેં,
અડસટ તીરથકા ફલ પાવે શ્રી જમનાકે નહાનેમેં;
લીખા બેદમેં દેખ દ્રષ્ટસે જાહર નામ જમાનેમેં,
દુઃખ ભન્જન હો હરજનકા સ્વામીકે નજર ફીરાનેમેં. (મીલાન)
ફલ ઉત્તમ બૈકુંટકે ફલ વૈસેહી દુવારકાકે ઉત્તમ, કમલ નૈન સુખ૦

૩

હોકે પ્રેમમેં મગન લગાવે લગન ગ્યાન કરકે પ્રકાસ,
ત્યાગ જક્તકી આસ કૃષ્ણકે ખાસ બનો ચરનનકે દાસ;
સુભ લક્ષન દુઃખ ભન્જન હે મન રખતુ ચીત્ત મત કરે ઉદાસ,
ઉનીકે ઘટમેં કાસી દુવારકા બદ્રીનાથ શીવકા કૈલાસ;
વોહી કરેં કૂલકાર જક્તકે કરેં ભક્તકે દુઃખકો નાસ,
કભી નહીં રહે ખાલી ગ્યાનસે જો નર સુમરે બારે માસ. (મીલાન)
હો કન્ચનકી ઢેર કૃષ્ણ અપને ધન ધન જાં ધરે કદમ, કમલ નૈન૦

૪

કરી ભક્તપે રક્ષા આપની ફૈલાઇ જગમેં માયા,
કીરીકો દે મુક્તી આપી બૈકુંટ ધામમે બૈઠાયા;
સમ્મુલાલ રામાજી મંગલ બના અસ્તુતીકો ગાયા,
કહે સેખ યાકુબ વો અહેમદ સભામે આદા શરમાયા;
મગન નારાયણ બાબુલાલસે ફતાહ નહીં દુસમન પાયા,
નબીખાનને સોંચ સમજકર મીસરેપે મીસરા લાયા. (મીલાન)
શાપુરજી ખરસતજી સરે આદાકે રૂબરૂ હોકે ખમ, કમલ નૈન સુખ૦

૫

રંગત ખડી.

બેદ હૈ સુના ગ્યાન બીના સુના પીંગલ બીન કવીતાઈ,
બીના ગુરૂબીન ગ્યાન ધ્યાન કહો સમજ રાહ કીસને પાઈ. ટેક.

ગુરૂમારગ પ્રથમકે ગ્યાન દે કહેકે જાનો પરમેશ્વર,
દોયમ કર સેવા ગુરકી તુ ભુલ ન જા લે ચીતમેં ધર;
સીયમ ધર્મસે રહો આપને ચાહારમ પાપસે દીલમેં ડર,
પંજમ માતા પીતાકી સેવા કરો એ મન નીશ્ચય કર કર;
છટ્ટે કરો અસ્નાન ધ્યાન નીત ભજા કરો સંકર સંકર,
સપ્તમ રખો બીચાર હીરદેમેં રામ નામ રખદો અક્ષર.

ચાલ.

હે મારગ સાતવાં સત્ત સુનો બહર્યાને.
મારગ હૈ આઠવાં આધીન રેહો જગમ્યાને;
મારગ નવ્વાં નીશ્ચયસે કર વર્તમાને. (મીલાન)

મારગ દસવાં દીલકો સાફ કર ભજન કરો શ્રી રઘુરાઈ, બીના ગુરૂ૦

૧.

મારગ ગ્યારવાં ગ્યાનીકા સત સંગ કરો જો હો ગુનીજન,
મારગ બારવાં તજકે જ્ઞાકેહ લગાવો તુમ ભક્તીમેં મન;
મારગ તેરવાં તજો તમો ગુન યેહી ગુરૂકા સત્ત બચન,
મારગ હૈ ચૌદાવાં ક્ષમ વારો એક નરપે તન મન;
મારગ હૈ પન્દરવાં પાંચો તત્વસે કર સુદ્ધ અપના તન,
મારગ સોલવાં સુની યેહી એક નામકી તુ કરલે સાધન.

ચાલ.

સતરવાં મારગ કર તીરથ પ્રકાસે,
અઠરાવાં મારગ કર મત જનકી આસે;
વગનીસવાં મારગ મના મન રખે ઉદાસે (મીલાન)

મારગ બીસવાં વોહી ના બન નાપાક ઇસ્કમેં સૌદાઈ, બીના ગુરૂ૦

૨

મારગ યેકીસવાં ગુરને બતલાયા મુઝે સબસે બેહેતર,
મારગ બાવીસવાં બતલાયા ફાડકે પરદેકો દીલબર;
મારગ તેવીસવાં મુજકો દીખલાયા હૈ કુલ અમ ચત્તર,
મારગ ચોવીસવાં દીખલાયા કલા ઉસીકી ઔર હુનર;
મારગ પચ્ચીસવાં દીના પચ્ચીસ પ્રકુતી જાન નસર,
છબ્બીસવેં મારગકે અંદર નીરાકાર એક પાવે નર.

ચાલ.

સત્તાવીસવાં મારગ માયા તજ રમાને,
અઠ્ઠાવીસવાં મારગ પઢ બેદ પુરાને;
વન્તીસવાં મારગ નીર્ગુન નામ પૈચાને (મીલાન)

તીસવાં મારગ ત્રીગુન મેરૂકા પૈચાન મનકે માંઈ, બીના ગુરૂ૦

૩

ઐસે તીનસૌ ચૌસઠ્ઠાઐસી મારગ હૈ સુનતે જાના,
સુર મારગકે બહોત હૈ રસ્તે સમજ ખ્યાલ અંદર લાના;

પાંચ તીન પચ્ચીસ તુ કરકે બસવો ગુર આગે આના,
સમજ જ્ઞાન ઔર ધ્યાન સાર અભીમાન ન કર દીસના તાના;
સમ્મુલાલ રામાજીકા હૈ નીરાકાર ભગવાં બાના,
યાકુબ અહેમદ કહે જવાબ સુનકર આદાતો શકરાના.

ચાલ

કથ નબીખાન યે સભાકે અંદર ગાવે,
એ અમરસીંગ ઉમેંદસીંગ ફરમાવેં;
નારાયણ મગનતો જ્ઞાની જન કહેલાવે. (ભીલાન)
અબ્દુલ દામા કહે સભામેં ભુલ ન ગેરોપે બાઈ, બીના ગુરુ૰

૪

રંગત ખડી.

તુરા વીષ્ણુ ભગવાનસે બ્રહ્મા કીયા એદમે આન કડા,
નહીં બન્સ કલગીકા થા નહીં કુંડા અનઘડ રહા અડા. ટેક.
નીરંકાર નીરધાર નીરંજન નીરાકારકા હૈ કુલકાર,
તુરા વીષ્ણુ ભગવાન ઉનકે નાભીસે બ્રહ્મા હુવે બીચાર;
નાભી કમલ હૈ તુરા હમારા કહાંથી એ કલગી મુદાર,
કભી કહે સક્તી કલગી તુ કભી હુમાકા કરે બીચાર.
હરા બાના ઉનીકા બતલાતા કૌન એદમેં લીખા પડા, નહીં બન્સ૰

૧

કભી કહેતુ નુરકી કલગી હજરતકે સર દીયા ગડા,
નહીં નુર નામેં હદીસમેં લીખા હૈ ક્યોં કર દીયા બડા;
અનઘડ તો અનજીનતી દેખે અજ્ઞાની કેઈ હુવા કડા.
તુ જુઠા તેરા ગુર જુઠા કરને જુઠી બાત અડા. (ભીલાન)
નહીં દીલને પાવેગા તેરે શીનેપે જ્ઞાનકા ઘરા ઘડા, નહીં બન્સ૰

૨

કુન્ડેવાલે કેહેતે હૈ હૈ નીરાકાર કુન્ડા એ જડ.
નીરાકારકે હાથ પાઉં ક્યા કહા હુવા હૈ ઉસકા ધડ;
વો તો ગોલાકાર હૈ આપી આપ રૂપ મત કર બડ બડ.
જુઠ બાત મત કરે જાયગા નરકકુંડકે અન્દર સડ. (ભીલાન)
ગુરુ સબ્દકા લેકે હતોડા કુન્ડે ઉપર એક જડા, નહીં બન્સ૰

૩

ઝુન્ડા એક ઝાંગડકો કહેતે જાતે હૈ ચુલે દરમ્યાન,

સમ્મુલાલ રામાજી મંગલ કહે ઝુટ મત કહો સૈતાન;
નબીખાન કથ કહે સબામેં દેખસે તુજ ભેદ પુરાન,
અહેમદ યાકુબ મગન નરાયણ ફડમેં કીયે ફતેહ મૈદાન. (મીલાન)
અન્તુન દામા કહે તુરા નર સબતો સીસપર રખેં ચડા. નહીં બન્સ૦

૪

રંગત ખડી.

બીના બીજે ફુલ ફુલ ધર્મ સાધુસે સબ્દ બખાને હમ,
બીના દુધ દીલ દહી અમર નર એક નીરંજન જાને હમ. ટેક.
બ્રીહ્મા બસે બ્રમંડકે અન્દર ગુરૂ સબ્દકો લે પૈચાન,
બીના બ્રીહ્મ બીન જીવ જોતમે જાય સમાના ધરના ધ્યાન;
પવન સબ્દમે રહા એ મન હરસે વો પવન નાભીમે જાન.
પીન્ડ બીનાથા પ્રાણ નીરંજનમે સમઝે કોઈ ચત્ર સુજાન;
સીસ બીના સીતલ તાઈથી દયામે લે એ કહેના માન,
તેજ ધરાહી રહા ભાનકા લીલ ગયો તાકો હનુમાન. (મીલાન)
સત્ત બાતકો સત્ત કહે ઝુટેકી એક નહીં છાને હમ, બીના દુધ૦

૧

બીન દયા બીન ધર્મ હૈ લેતુ સત્ત ઈસે પૈચાન ગુની,
બીના ધર્મ બીન દાન ગુપ્ત હૈ ગ્યાન ગુરૂકા જાન ગુની;
બીના સબ્દબીન સુનસેહો આવાજ એ જીબના છાન ગુની,
બીના રાગ બીન તાન ભેદને કીયા હૈ સબ્દ બખાન ગુની;
ગુરૂ ગ્યાન બીન ધ્યાન નહીં બીન ધ્યાનકે હૈ નહીં ગ્યાન ગુની,
સુમરન બીન ભક્તીના ભક્તકી કર ગંગા અસ્નાન ગુની. (મીલાન)
અંત સમે માયા ઠગનીકા કૌન ભરોસા માને હમ, બીના દુધ૦

૨

બીના નીરંજન ભક્ત ભાવ બીન ભક્ત બીના મન કરત ભજન,
જોગી રૂપ જુગતાકા જુક્ત બીન બીના જોત લો લગી મીલન;
જોગઈ ઔર બીયોગ ન સમઝેં સત્ત સમજ એક લીયે રતન,
છીમા તો હૈ સુક્ષમ સાવધ સંતોષ કીયા પ્રકાશ કથન;
બીના નૈન કરે પ્રેમ દરસ બીન સર્વણસે સુનતા મોહ બચન,
બીના લખાયે કૌન લીખે હૈ ગફલતકી અંધીયાર વરન. (મીલાન)
ભેદ લભેદ કહત ના કોઈ સબ્દ નીર્ગુની છાને હમ, બીના દુધ૦

૩

બીન નારી બીન પુરૂસ ઉસીકી હૈ માયા સકલો સનસાર,
માત પીતા સબ ખેસ કુટુંબ એ મીથ્યાકા સમઝો સબ કાર;
પ્રીત લગા તુ ઉસ્સે પ્રેમમે બસા ઉસે રખ ઉસ્સે પ્યાર,
રખ મનમે સંતોષ ખોજલે પીન્ડ ખુબ કર સંત બીચાર;
સત્ત નામ સતગુરૂ સત નારાયણ પ્રમેસ્વર આધાર,
સબ્દ સબ્દમે અક્ષર અક્ષરકો બ્રહ્માને લીખા નેહાર. (મીલાન)
ગંગા જમના દયાકા સાગર ભરા નેત્રમે જાને હમ, બીના દુ:ખ૦

૪

દીલ દરયામે લહેર ઉઠે ઉસ લહેરમે મીલ રહે પાંચ તુરંગ.
પૃથ્વી સત આકાસ વાયુ જલ તેજ સમજ પાંચોંકે રંગ;
સતકી હૈ ખુસબોઈ ક્રોધ સંગ્રામ કરે સાધુ ચૌરંગ,
દયા બીના બેપાર ગુરૂને સબ્દ કહે રામાજી રંગ;
નારાયણ ઔર મગન કહે અન્તોન બજ્ન નીર્ગુનકા ચંગ,
બાબુલાલતો મસ્ત રહે નીત બ્રહ્મ નામકી પીપી ભંગ. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે લગે નીર્ગુની સબ્દકો ગાને હમ, બીના દુ:ખ૦

૫

રંગત ખડી.

કોમ આદમે સાહેબ જનહ શદ્દીદ કીયા શદ્દાદ ઈસિમ.
હક્રત અકલીમકે પાદશાહ થે મુલ્ક શામમેં કરેં હુકમ. ટેક.

શેર બકરી એક જાય આબ પીતેથે થી એસી હુકમત.
અદલ શહેન શાહીકા બડાથા ઔર બડી રખતે ઈજ્જત;
થે વો શેર નર જબર અકલમંદ હુનરકી રખતેથે તાકત,
જીસકો ચાહે ખુશી કરેં ઔર કીસીપે લા ડાલે જીલ્લત.

શેર.

દો શખ્સ લડતે રૂબરૂ શદ્દીદ યહાં આકર અડે,
સબ કચેહેરીમે થે હાજીર અકલમંદ છોટે બડે;
શદ્દીદને પુછાકે તુમ આયે કહો કીસ વાસ્તે,
વો લગે કહેને લીયે ઈન્સાફ્કે હમ આ ખડે. (મીલાન)
શાહ કહે તુમ હાલ કરો જાહર અપના સુનતે હૈં હમ, હક્રત અકલી૦

૧

લગા એક કહેનેકો લીયા મૈં જમી ખરીદ ઈસ્સે સરદાર,

માલ જમીમેસે નીકલા મૈં દેતા એ કરતા ઇનિકાર;
લગા દુસરા કહેને જમી બેચા હું મૈં કર શાહ બીચાર,
માલ ઇસિને તકદીરસે પાયા મૈં નહીં લેનેકા જીનહાર.

શેર.

સુન લીયે જબકે વો શાહ દોનો કીયે ફરયાદ હૈ,
ફેર લગે કહેને છડે હો યા કોઇ ઔલાદ હૈ;
એકનું લગા કહેને હૈ દુખતર શાહ મેરે ઘર મને,
દુસર કહેતા પીસર મેરેજી ઘર દીલ શાદ હૈ. (મીલાન)
શાહ લગે ઇન્સાફ કરને ઉન દોનોકા સુનકે મહેરમ, હકૃત અકલી૦

૨

કહેને શાહ જબ લગે લડકી લડકેકા નીકાહ બાંદો ફીલહાલ,
બાદ નીકેહકે ઉન દોનોકો કરો ઇનાયત અપના માલ;
ઐસી તરેહ ઇન્સાફકો તોડા ન કોઇ કરે કુછ કીસો કાલ.
હજરત હુદ ઇમાનકી નસીહત કરી નવો કુછ કીયા ખયાલ.

શેર.

વો ગુજર મશરીક ગયા રખ્ખા ન નસીહત યાદ હૈ,
બાદ ઉસકે તખ્તપર બૈઠા વો શાહ શદ્દાદ હૈ;
હુદ હજરતને કહા શદ્દાદસે લા તુ ઇમાન,
સબકે સરપર હૈ ખડા આખીર વોહી જલ્લાદ હૈ. (મીલાન)
હજરત હુદકી નસીહત સુન શદ્દાદ લગા કહેને એકદમ, હકૃત અકલી૦

૩

લગા કહેને શદ્દાદ અગર મૈં દીન આપકા કરૂં કબુલ,
તો મુજકો ક્યા મીલે કહો તુમ જો મૈં કલમા પઢું રસુલ;
હજરત હુદ શદ્દાદસે બોલે દરજા ખુદા કરે મખમુલ.
બેહેસ્ત યેવજ ઇસીકે દેગા સમજ કુફ્રકો દીલસે ધુલ.

શેર

અજમ ફીર શદ્દાદને જન્નત બનાનેકા કીયા,
આલીમો કાસીદકો હરજા હુકમ જાનેકા કીયા;
સોના ચાંદી ઔર જવાહર હુકમસે લીને ખરીદ,
હર કીસમકે હીરે મોતી ઉનસે લાનેકા કીયા. (મીલાન)
હુકમ કીયાથા શાહને લાવો મુશ્કવો અમ્બર જા એકદમ, હકૃત અકલી૦

૪

જગેહ બનાને બેહેસ્તકે તાલાશ શાહને બહોત કીયા,

રોઝે રીજવાંકે બતૌર એક હયરાયા પાકીજી જા;
જવાહરાત હર કીસમ કીસમકે ફસી જાય દીના રખવા,
બડે બડે કારાગીર મુલ્ક દર મુલ્કસે શાહને લીયા બુલા.

શેર

બાદ ઉસકી નીવ ખુદવાયે થે શાહસે ખાસો વામ,
તુલ દીવારોંકા મુફલીસોંકે ઉમેદસે લમ્બા તમામ;
અર્જ ચોડાથા કરીમોંકેહી હીંમતસે સહી,
ઔર બુલન્દીથી ફલક દૌવારસે વાસીલ કલામ. (મીલાન)
સફાઈ ઉસકી મહેરસે જ્યાદા રખા નથી અખતરસે કમ, હફત અક૦

૫

નહીં કીસીજા દેખા એસા પુર નુરી વો બના મકાન,
દલીલ ઔર બુન્યાદ ઉસીકી લીખી હુઈ દેખો કુરઆન;
લમ યખ લુક મીસ્લહા વો હૈ શીલ બીલાદ આયત લીખી નીશાન,
દીવાર સોનેકી ચાંદીકે ઇટોંસે કી બુલન્દ જાન.

શેર.

ઔર સકફ સોનેકી પથરોંસે મુરસ્સા કર લીયે,
સતુન ઉસકે બીલોર મુરસ્સોંસેહી મજબુતી કીયે;
હરએક માફીક સાજકે હરએક જગેહ રખ્ખખે તમામ,
ઉનકે નહેરોંમેં વહાં મોતી સભી બીછવા દીયે. (મીલાન)
જહાંથા પાની ભરા નહેરમેં નથા વહાં મુસ્ક અમ્બર કમ, હફત અક૦

૬

ઔર દરખતોં કો તીલાય અહેમરસે શાહ ફીર ભરવાયે,
હવા ચલે ઉસ તર્ફ બશરકે મગ્જ મોઅત્તર હો જાયે;
જમીન પર ઉસકે યેવજમે ખાકકે અમ્બર બીછવાયે,
કંગુરે બારા હજાર ચૌગીર્દ મહેલકે બનવાયે.

શેર.

જર સુર્ખસે તરતીબ દે કીના મુરસ્સા જાન મન,
કર દીયા તૈયાર કંગુરે વો હરજા જાન મન;
પરી રૂહ માશુક દીલ કશ માહકો તાલાશકર,
હર શહેર હર મુલ્કસે લીનાહૈ બુલવા જાન મન. (મીલાન)
વહીં ઉની ગૈરતે હુરોંકો રશ્ક પરી કીના કાયમ, હફત અકલીમ૦

૭

બરસ પાંચ સૌકે અરસે દીલકશ મકાન તૈયાર કીયા,
જવાહરાતસે જડ જડકે ઉસ મકાનકો ગુલજાર કીયા;
મકાં હુવા તૈયાર સબને શદ્દાદસે જા ઇજહાર કીયા,
ચલકે જીયારત શાહ કીજીયે સબને એ ગુફતાર કીયા.

શેર.

ફાૈજ લેકર શાહ એક ફરસંગ પર કીના મુકામ,
એક હરન આયા નજર અનમોલ જીસકા રંગ શામ;
સીંગ જરકે પૈર ચાંદીકે સુનો તુમ ખુશ બયાં,
ચશ્મયે યાકુતકે બરતા ઉછાલી દીલકો થામ. (મીલાન)
દેખકે ઉસકી જેબાઈ શાહ દબાકે ઘોડા કીયે ગરમ, હફ્ત અકલીમ૦

૮

હરનપે જબ છોડા ઘોડેકો ફાૈજસે હોકર અલગ વો શાહ,
એક સવાર વ્હાં ગૈબસે પૈદા હુવા શાહકે પડા નીગાહ;
શાહસે કહેને લગા બનાયા તુને ઇમારત બે પરવાહ,
ક્યા ઉસમેં રહેનેસે ઐશતુ પાવેગા એ શાહ ફતાહ.

શેર.

સખુન સુન શદ્દાદ કાંપા ઔર કહા હૈ કૌન તુ,
વો કહા મૈં તેરે મલકુલ મૌત હું અબ રૂબરૂ;
તૈયાર જનત મેરી અબ હૈ દેખનેકી આરજુ,
બાદ કર તુ કબ્જ રૂહકો યેહ મેરી સુન ગુફતગુ. (મીલાન)
મલકુલ મૌત બોલાકે ઇજાજત દેનેકે નહીં તુજકો હમ, હફ્ત અકલી૦

૯

હુકમ ખુદાયે કરીમકા હૈ વોહી બજા લાઉં હરઆન,
ઉસી શાહકી મલકુલ મૌત હોગયા રવાના લેકર જાન;
પડી રહી મટ્ટી વ્હાં શાહકી હુવા ખુદીમેં વો હૈરાન,
બાદ મૌતકે ગૈબ હોગયા બેહેસ્ત જોથા બના મકાન.

શેર.

કર ખુદી રાંદા ગયા પહોંચા જહંનમ હાલજી,
ભુલ મત હક્કો કભી કહેતે હૈં સમ્મુલાલજી;
નબીખાં રામા કહે સાંચેમેં છંદકો ઢાલકે,
યાકુબ અહેમદ મગન મંગલ કહે નરાયણ ખ્યાલજી. (મીલાન)
બાબુ લાલ લછમન અર્જુનને કીયા બજમમે ખ્યાલ ખતમ, હફ્ત અ૦

૧૦

રંગત ખડી.

કડવેકો માહાં કર દેવે અગર મહેરબાં હોય કરીમ,
કડવે દીલસે કડવા બોલ જો કહે દવા કયા કરે હકીમ. ટેક.

સમુંદ્રકા પાની મીઠાથા કીયા ઉસીને ખારા હૈ,
ઉસકી કુદરત કે એ ખેલ સબ તુમને ખુબ બીચારા હૈ;
ખીસર શાહ સુલતાનકા જીસદમ કબ્જે કર ગયા પ્યારા હૈ,
હુવા જીન્દા કુરતસે ઉસકે શમ્સને ઠોકર મારા હૈ. (મીલાન)
જખ્મ દવા હર કારપે કરતા કાર બરાબર કડવા નીમ, કડવેદીલસે૦

૧

કડવા નીમ કડવે ઇંદ્રાવન કડવા ચેલવા ગર ધર દે,
અગર વો ચાહે એક પલમેં સબ કડવેકો મીઠા કર દે;
પરીયોંકે પર તરાશકે વો લગા હર બસરકો પર દે,
જરવાલેકો બેજર કર દે બેજરકો જરસે ભર દે. (મીલાન)
જુલાબ હો જીસકો દેતે ઇમશાખ બનાતે લાયે અઝીમ, કડવે દીલસે૦

૨

કડવી તુરાઇ કડવી જીરા કરંજ કડવા કડવા તેલ,
ઇન કડવોંકો મીઠા ચાહે કરે એ હૈ કુદરતકે ખેલ;
આમકો કર દે જહેર ચાહેવો દરખ્તકી કર ડાલે બેલ,
અઝીમતો હર કામમેં આવે મીલા કહું ચારોંકા મેલ. (મીલાન)
વરમપે ગર દે લગા ચેલવા ઉતાર દેવે સુજ રહીમ, કડકે દીલસે૦

૩

કરંજ હૈ ઉસ્તાદ તાપકા નીમ જખ્મકો સફા કરે,
કડવી જીરા ખજુર કડવી દહનકે સંગમે વફા કરે;
સમ્મુલાલ રામાજી કીસપર નહીં વો જોરો જફા કરે,
નબીખાન આધીનકી મુશકીલ વોહી મહેરબાં દફા કરે. (મીલાન)
બાબુલાલ ઔર મગન નારાયણ રહે દુશમનપર બને ગનીમ, કડવે દીલસે

૪

રંગત ખડી.–હરીની નામા.

ઉમર પાદશાહ મીના શહેરકે કરે પાદશાહી ભાઇ,
એક રોજ કર જમા ફૌજ ચલને શાકારકી ઠરાઇ. ટેક.

શહેન શાહથે અક્કલમન્દ હુશીયાર શેર નર તખ્ત નશીન,

સવાર પૈદલ પ્યાદે બહોતસે ચોપદારથે સંગ હસીન;
નકીબદાર ઔર દીવાન સંગથે વજીર કેઈ આશક સૌકીન,
સીકારી બાજે લગે બાજને જંગી ઢોલ દફ ઢોલક બીન.

ઝુલ.

પહેલવાનથે બડે બડેજી=ખંમ ઠોકકે રહે ખડેજી,
જુસાન જરકે રહે ચડેજી=ઝુલમેં હીરે રતન જડેજી.

ચાલ તીકડી.

હો રહી ધમસાન = ફોજકી ઉસ મૈદાન = સંગથા સીકાર
ખાના સબ ગુલજાર * હાતીપર ઝુલ = જરીકીથી મખમુલ =
જડીથી કની હરતરફ હારકતાર * હવદા બારી = અજબ સજી
અમ્બારી = પડા નવ લખા હાર ગલેમે યાર *

ચાલ.

ઘોડોંકે મોહરાથા જરકા= કામથા દુમ ચીમેં ગોહરકા,
શોર બડાથા શેર બબરકા= શીકાર સીકરા કરે નજરકા. (મીલાન)

શીકાર સીકરા કરે નજરકા કરે બડી વો ચતરાઇ, એક રોજ૦

૧

છોડ દીયે હૈ સેર તેંદવે રીછ ઔર ગેંડે જીરાબ,
બડે બડે કુત્તેથે શીકારી જીનપે શાહકા હતા રોવાબ;
બહેરી બગન ઔર બબા બાજ હરચરીંદકો લેતાથા દાબ,
સબકો પકડકે કીયે કૈદ કોઈ આગે કર નહીં સકે જવાબ.

ઝુલ.

એક નજર પડી હરની સર=શાહ છોડ દીયે સબજનવર,
ઉસહી હીરનીકે ઉપર= કર લીની જોર પકડકર.

ચાલ.

હીરનીકો પકડ = લાયે અકડ અકડ = બાંધકે મીના શહેરકે
દરમ્યાને * શાહ કહેતે જાવ = મુલ્લાંકો ઝટ લાવ = જીબેહ કર
પકાવ ઉમદે પકવાનાને * પ્યાદે ધાયે = મુલ્લાંજીકો લાયે = રૂબરૂ
કીયે ખડે શાહકે જવાને *

ચાલ.

હીરનીને દેખી મુલ્લાંકો= કહે હૈ ખોલ જબાંકો,
બુલાવ અવ્વલ તુમ સુલતાંકો= બાદ જીબેહ કરો મેરીજાંકે. (મીલાન)

બાદ જીબેહ કરો મેરીજાંકો વહાંપર હીરનીને એ ફરમાઈ, એક રોજ૦

૨

શાહસે હરની લગીથી કહેને સુનો શાહ મતલબ અકસીર,
બગૈર મેરે બચ્ચોંકે એક લહેજા નહીં મુઝે હૈ ધીર;
ભુખે હૈં બચ્ચે મેરે સો ટપક રહા પીસ્તાંસે શીર,
દુદ પીલાકે આઉંગી દો રજા મેરેકો શાહ વજીર.

ચાલ.

શાહ લગે ઉસ્સે ફરમાને = જાત તેરી હૈગી હેવાને,
નહીં તુઝે હમ દેંગે જાને = પકડ લાયે હમ તુજકો ખાને.

દોકડી ચાલ.

તુ હૈ હૈવાન = નહીં હમે ઈમાન = તેરા આતા હૈ તુ નીકલ જાવેગી * હમ દેવે છોડ = જાયગી તુ મુખમોડ = તો કબ તુ ફીરકે હોનેકો આવેગી * નહીં દેં જાને = કહા ન તેરા માને = ચાહે તુ કીતનાહી ચીલાવેગી *

ચાલ.

રસુલે હજરત વહીંપે આયે = હાજર જામની આપ હીખાયે,
સવા પહેરમેં દેંગે લાયે = બચ્ચોં પાસ હરની પહોંચાયે. (ભી૦)

બચ્ચોં પાસ હરની પહોંચાયે હરની જંગલમેં આઈ, એક રોજ કર૦

૩

ભુખેથે બચ્ચે હરનીકે લીપટ શીરકો પીયે સભી,
કહેને લગે અંમાસે રોરો કડવા દુદ કયોં લગા અભી;
ફસીથી મૈં ફન્દેમેં બેટા હરની કહેને લગી જભી,
દીન ઔર દુનીયાંકે માલીક દીયે જામની આન નબી.

ચાલ.

રોરોકે હરની ફરમાઇ = હજરતને આકરી રેહાઇ,
મુજકો નબીને તો છુડવાઇ = મૈં દુદ પીલાને તુમકો આઈ.

દોકડી ચાલ.

મેરે ખાતર = હો જામીન પયગમ્બર = બૈઠે જાલીમકે વ્હાં સુનો જીકર * બચ્ચે બોલે = માસે હોલે હોલે = હમભી ચલેં સાથ કહે રોરો કર * હમ હૈ હલવાન = પહેલે જીબેહ માં જાન = હમી હોવેંગે તેરે બદલે પર *

ચાલ.

દેખી હરની પહેરે ભારી = કરે બહોતસી આહો જારી,
બચાલે બચ્ચે રબ્બે બારી = એ કબુલ કર અર્જ હમારી. (ભી૦)

એ કબુલ કર અર્જ હમારી કહેકે હરની ચીલાઈ, એક રોજ૦

૪

દેખો કુદરત રબકી હરની બચ્ચે જા પહુંચે દરબાર,
વો મુનકર કરતાથા નબીપર જુલ્મ ખીંચ નંગી તલવાર;
હરની કહેને લગી શાહસે ખુલા લો મુલાંકો એકબાર,
કરો જીબેહ મુજકો જલદીસે કરો ન દીલમેં સોંચ બીચાર.

ચાલ.

ખોલ મુહ બચ્ચે કહે બયાને = સકત ગોસ્ત માંકા સુલતાને,
હમ હૈં આપકે લાયક ખાને = ગોસ્ત હમારા હૈ હલવાને.

દોડકી ચાલ.

શાહ થર્રાયા = મુલ્લાંસે ફરમાયા = પછાડો કરો જીબેહ હરની
ઇસિદમ * છુરીકો કાડ = હરની દીયા પછાડ = ખુદા મુલ્લાંકી
કર દીયા તાકત કમ * હીરની માસુમ = ગયે નીકલ હુઇ ધુમ =
ઉનોપર કીયે ખુદાને ફજલો કરમ *

ચાલ.

સમ્મુલાલ રામાને ગાયા= માર્ચ તીનકો ખ્યાલ બનાયા,
અઠયાંએંસી સાલ સુનાયા= ખ્યાલ નબીખાંને કથ લાયા. (મી૦)
ખ્યાલ નબીખાંને કથલાયા બાબુ લાલ ગાતે ભાઈ, એક રોજ૦

૫

રંગત ખડી.

ચાર નાર દુખયારી જાય નીત નદીનુ પાણી ભરવાને,
વીધવા સોહાસન એહરી વાજાણી લાગી ભકતી કરવાને. ટેક.

પહેલી વીધવા કહેછે ઇશ્વિર ધણી આવ્યો તારે દરબાર,
જીગર મારૂં ગયું વીધાંઈ ત્યારથી તજ્યો છે સીનગાર;
સબુરી રાખી મન મનાવુ બેઠી છું તારે આધાર,
ધણી મલે રોજ સ્વપ્નામા બસ બીજી ચીજનો નથીવીચાર. (મીલાન)
કર કબુલ ઇશ્વિર હું નથી ખુશ હાત બીજાનો ધરવાને, વીધવા સો૦
૧

બીજી સોહાસન અરજ કરેછે ફુલ ફુલ બચ્ચાં છે સુંદર,
દસ બચ્ચાંની માતા થઇ હું કીધી ઇશ્વિર રહેમ નજર;
વલી ભચ્ચાંપર બક્ષી માયા પન જર નથી મારા ઇશ્વર,
બચ્ચાં મારા ભુખે ટવલે લુખાં સુખાં પર કરૂં શુકર. (મીલાન)
ધણી ગયો પરદેસ કમાવા હું તો પડી છું મરવાને, વીધવા સો૦
૨

ત્રીજી સુન્દર કહેછે બેહરી મહેર કરની ઈશ્વર તારી,
કાનછે બેહરા જન્મના મારા જેથી હું છુ દુઃખયારી;
ધણી મારોછે રંગીલો સમજે બેહરા પણનુ દુઃખ ભારી,
મારી આસ પુરી કર સાહેબ નીકલે મનની ગમ ખારી. (મીલાન)
એટલુ કહીને ગમથી લાગી આંખમા પાણી ભરવાને, વીધવા સો૰

૩

ચોથી વાંજણી કહેછે ઈશ્વર હું છું રૂપવન્તી રૂપાલી,
પુત્ર વણા ગમ ખાઇ ખાઇને છોડીમે ગાલોની લાલી;
પતીબી મુજને ગણે અકારી હજારો રોજ દીયે ગાલી,
માફ કરજે કંઇ ગુના થયો હોય તુ છે બક્ષેસનો વાલી. (મીલાન)
એટલું બોલી હાત જોડીને લાગી શ્વાસે ભરવાને, વીધવા સો૰

૪

અરજ દુઃખીની ધ્યાનમા લેજે નહીં કરતો જીન્દગી બરબાદ,
બેડાં ભરી લઇ ચાલી ચારો મન ગમતી માંગીને મુરાદ;
અજબ ખુદરતનો તે કાદર જે છે કુલ ખલકતનો ઉસતાદ,
દુર કીધું દુઃખયારીનું દુઃખ મુરાદ તેવોની થઇ આબાદ. (મીલાન)
આસા પુરી થઇ ત્યારે લાગાં ખુશીના આંસુ ખરવાને, વીધવા સો૰

૫

વીધવા નારે જોયો ધણીને સ્વપને વાતો કરતો સારી,
ધીરજની વાતો કહી બોલ્યો હું રોજ મલીસ તુજને પ્યારી;
સુહાસનને ધણી આવ્યોને ખુશી થઇ મલીયાં નરનારી,
લાચારી થઇ દુર તેની ધન માલ કમાઇ લાવ્યે ભારી. (મીલાન)
તે દીનથી નરનારી લાગાં ઈશ્વરનુ નામ સુમરવાને, વીધવા સો૰

૬

કાન બેહરીના ખુલી ગયા કીધી ઈશ્વરે મહેરબાની,
ધણીજ પ્યારી લાગી સુન્દર ધણીના મનથી મનમાની;
વાંજણીયે એક પુત્ર જન્મયો હરીયે તેની દયા જાની,
વાંજીયા મેણુ ટલી ગયું પરમાણુ થયું તેથી જીંદગાની. (મીલાન)
અમુલ બક્ષેસ માલેકની જોઇ સેતાન લાગો લરજવાને, વીધવા સો૰

૭

સમપુરણ આસા એ પોંહચી ખુશી થઇ ચારો સુન્દર,
એ પ્રમાણે મુરાદ પોંહચે સત એકીનથી કરે નજર;
સમ્મુલાલ રામા યાકુબ અહેમદ ખુસરૂ મંગલ ચાતર,

અમરસીંગ નારાયન ભજન ઉંમેદસીંગ કહે સુમરણ કર. (મીલાન)
નબીખાન કહે ચારો સુન્દર ગઇ પવન ચક્રીએ ફરવાને, વીધવા સો૦

૮

રંગત ખડી.–ગુજરાતી.

ઉંચી જાત તુ કહે કલગીની તારેજ મોડેથી મન સંગાત,
ખુદ હલકાઈ દેખાડે બુબખ ના કરતો ખોટી પંચાત. ટેક.
નજીવો દાખલો ફુલી ફુલી ખુબ દેખડાવેછે ક્યાં ઉલ સુલ,
એવા દાખલા કલગીનાતો વધુ જોતોજા તારી ભુલ;
કહેછે તુ સકતી છે કલગી હુમાના પરને ગણે અમુલ,
વલી બતાવે કર્નલ જેનરલ ગાંજો પીએ છે કે ચંડુલ;
એ અકલી લે યાદ ધ્યાન જાને તુર્રાને આલમ કુલ,
ભુલ નહીં કરતો વલી ફરીથી વખત વેલા વેચાય અમુલ.

ચાલ.

ખોટી મોટી કરે તુ વાતો = જરા તરસ નહીં દીલમાં ખાતો;
જાસે તુ આખર પસ્તાતો. (મીલાન)
તુરો નર છે કલગી નારી પીંગલ વ્યાકરણ સીખ બેકાત, ખુદ હલકાઈ૦

૧

સું નીસબત કલગીની ઉંચી દેખાડે છે તુ ઘેલા નર,
શું કર્નલ જેનરલ સરદારોના માથાની ટોપી પર;
ટોપીપર કલગી દેખડાવેચ તેતો બનાવેચ કારીગર,
ફાંફાં ખોટા મારે છે શું બતાવે ખુદરતનો હુનર;
ફુલ તુરાની સાખેસીલે બનાવ નાર છે તે પર વર,
ખુદરતની બક્ષેસ ફુલપર બાગ બગીચા જોતુ તર.

ચાલ.

અક્કલ તારી ગઈ કસાઈ = કર ડાકતરની કોઈ દવાઈ;
મનમા સમજી જા લજવાઈ. (મીલાન)
કહાં સુધી કહું તુને પથ્થર નહીં જનમ તારી ઔકાત, ખુદ હલકાઈ૦

૨

પહેલે કરેછે ખુદ નાદાની અક્કલ તારી થઈબે ભાન,
તારીફ તુંતો કરે પોતાની ફુટી ગયા છે તારા કાન;
ફરી કહે તું નમુછું ફુલને શું ખાયે તું મનમા છાન,
તું જેવાના માન વગર કોઈ ફુલને દેસે નહીં અપમાન;

સાદી રામસની મીજલસમા ફુલ વનાછે ફોકટ માન,
આખરબી તું મરસે પ્યારે ફુલને જોસે તારો જાન.

ચાલ.

સદા રહ્યો એવો બડ બડતો = કરેચ તેઉં જોયે તું ભરતો;
આખરમાં તું મરસે રડતો. (ભીલાન)

ખોટી સીફ્ત ગાસે એવીતો ખાસે તુ ખુદરતની લાત, ખુદ હલકાઈ૦

૩

જુટી કાયા જુટી માયા સઉ જાને છે સો સો વાર,
નવી બાત શું કહે છે તેમા મુનસીનો થઈને સરદાર;
જાણે છે તુફાની જીન્દગી ત્યારે કેમ કરેચ તકરાર,
નીચ ઉચની કરેછે વાતો ખુદ હસે તુ નીચ નાદાર;
અક્કલના દુશ્મન સમજી લેતુ આકેબતમા ખાસે માર,
નીચ ઉંચતુ ગણેછે મનથી ખોદાનો સઉપર સરખો પ્યાર.

ચાલ.

ડોલ દીખાડેચ તું સાહેરમાં = સમજેછે તું મન માહેરમાં;
કોણ મને તુને જાહેરમાં. (ભીલાન)

ઘણો આનનો દુરછે રસ્તો અક્કલ તારી કમ તાકાત, ખુદ હલકાઈ૦

૪

તુરો તો છે અસલ ફુલ વીષ્ણુની નાભાનુ છે મુલ,
ફુલે હસ્તીની પેદાસ અગાઉ છે જાહેર શાસ્રમા કુલ;
જે ફુલને માન દઈને પયગમ્બરોએ કીધું કબુલ,
ગુણ તેવોએ લઈ જાહેરમા અજમાવસો કરી અમુલ;
ત્યારે કહે પંડીના સાયર પયગમ્બરોએ કીધી ભુલ,
તેવોથી શાણો નીકલ્યો તું જાણી જોઈને ફુંકે ધુલ.

ચાલ

વાંચીજે તું હીંદવી શાસ્તર = પહેલાં હતું એક ખીર સમુન્દર;
તેમાં સુતેલો હતો વીષ્ણુ નર. (ભીલાન)

તેની નાભી કંમલમાંથી થયા ઉત્પન બ્રહ્મા સાંભલ વાત, ખુદ હલકાઈ૦

૫

કહેછે તુ કલગી તુરોની માતછે તેનો બોલ ભરમ,
કોન નામ નીસાન સગાની કયે દીવસે થયો જનમ;
સુંછે નામ તુરોના બાપનુ કોન હતો કલગીનો ખસમ,
કયે દીવસે મરી ગયોને કલગીને લાગોતો ગમ;

તારેજ મોડેને સવાલ કહેતું છ મહીનામાં લખી કલમ,
સાફ સાફ બતલાવો દાખલો તારા ગુરના તુને કસમ.

ચાલ.

હુ છઊં તારો દીલદાર નહીં તું= સમજીને દેતો ગાર નહીં તું;
કલગીના નામને બાર નહીં તું. (મીલાન)

જુઠી વાત નહીં શમજીસ પ્યારા જીવપર નહીં કરતો અપઘાત, ખુદ હ૦

૬

અગર અસલ તું કહે જો કલગી જખાં તારી થઈ જાસે તંગ,
ફુલની ઉપન થવા અગાઉ બન્યો કેમ કલગીનો રંગ;
બરાબરી તું કર સાયરી નથી સમજમા તારા ઢંગ,
નામ નીસાની દીખાડજે તુ નહીંતો છીનવી લઇસ હું ચંગ;
વજન વાતમા કહે સમ્બાલી હજુ નહીં રહેતો અડ ભંગ,
નામરદોજે હોય નર જુઠી વાતોની મારે છે ડંગ.

ચાલ.

રસ્તા જોતું સત વાતોના= આપસમા તું મલકા તોના;
દંગલ જોઈ ખોટું ગાતોના. (મીલાન)

રખડી જાસે મગરૂરીમા સત સાધની કર સંગાત, ખુદ હલકાઈ૦

૭

જીવ જહાનનો માલીક તેછે હરદમ રાખે સઉની લાજ,
અંતઃકરણમાં ઠાને તેણે કદીના અટકે તેનુ કાજ;
સત ધણુ એક પ્યારૂં તેને ફકીરને બક્ષે છે રાજ,
રાજ પાટથી દુર થઇને પલમા થાય શાહ મોતાજ;
સમ્બુલાલ શાપુરજી કહે કલગી નારીછે નખરા બાજ,
રામા મંગલ અમરસીંગ કહે દુશમનને લાગેછે ડાજ.

ચાલ.

ઉમેદસીંગ હુસનુની જોડી = જડ નારાયણ દુસમનની તોડી;
દંગલથી ભાગે ચંગ છોડી. (મીલાન)

નબીખાનને જોઈ ધારો કેઈ એક સાયર જોડે હાત, ખુદ હલકાઈ૦

૮

રંગત ખડી—ગુજરાતી.

અજબ સુન્દર એક જોઇ નાજની એવી સમોઇ સ્વપ્નામાં,
મુજ આશક પર પ્યાર ભરીતે ગમથી રોઇ સ્વપ્નામાં. ટેક.

શું કરૂં તારીફ મુખથી મારા અજાયબ તેની દીઠી ચાલ,
બાલ માથાના રેસમ જેવાં ચાંદન જેઉં હતું કપાલ;
ભવાં તેનીના કમાન જેવાં હીરાનો ઝલકે ગલામાં માલ,
આંખના કીકી કણી હીરાની મુજ અશકપર નાખી જાલ. (મીલાન)
નાઇ ધોઇને આવી બાલે બાલ મોતી પોઇ સપામા, મુજ અશક૦

૧

નાક સીધું અનીયાલું કેવું ગુલાબી ગાલોની લાલી,
હોટ હતા પર વાલા જેવા કાનો મા લટકે બાલી;
દાંત હતા મોતીના દાણા જીભ હતી અમ્રત વાલી,
કંઠ ગલાનો જોઇ કોકલા સરમાયે કોયલ કાલી. (મીલાન)
એવી નારીને જોઇ ત્યારથી સુદ્ધ બુદ્ધ ખોઈ સ્વપ્નામા, મુજ અશક૦

૨

ગર્દન તેની શું કહું મુખથી રંગે રૂપેરી જોઇ છાતી,
છાતી પર બે અનાર અમુલ જોબનમા પુરી મદ માતી;
પેટ હતું મખમલના જેઉં ડુટીમા અમ્બરની જાતી,
જાંગ હતા ખુદરતના થમતે બોલી બોલે મલકાતી. (મીલાન)
સગનને માટે હતી હાતમા થારી ભરી લેઇ સ્વપ્નામા, મુખ અશક૦

૩

છેતે અચરજ નાર તું સાંભલ માર કહેછે સમ્ભુલાલ,
રામાજી સાતે મંગલ નરાયણ મગન ગાયે ગોપાલ;
ખુસરૂ શાપુરજી હુસનુ અન્તોન લગાડે ચંગપર તાલ,
અમર સીંગ ઉંમેદે તારા ખ્યાલના ઉપર ગાયો ખ્યાલ. (મીલાન)
નબીખાનને જોઇ ઉડે દુશમનનુ સોઇ સ્વપ્નામા, મુજ અશક૦

૪

રંગત પુરાની ગુજરાતી.

અશકનો વીલાપ.

સમજી લેની વાત તું પ્યારી આ દુખની મારી,
તુ સીવા કોણ જાણે છે દીલની મારી લાચારી. ટેક.

જુદાઇમા તારા રડી રડી હું લાચાર થયો જાની,
દીવાના પણમા ઝુરી ઝુરીને જાય આ જીન્દગાની;
પ્યારનો તીર કલેજે માર્યો આશકને તાની,

નહીં કીધી મારે ઘર મુજસંગ એકદીન મેજવાની. (મીલાન)
બનતી મેહેનતથી કરીસ ચાકરી હું પ્યારી તારી, તુ સીવા કોણ૦

૧

વસી ગયો છે જીગરમા મારા ખરો પ્યાર તારો,
દયા કરણી મુજ દુઃખી નર ઉપર નથી મારો ચારો;
ઘર બારને તજ્યું વલી તજ્યા છે દોસ દારો,
વરસ દીવસના જેવો થાયછે એક દાહડો મારો. (મીલાન)
ઇન્તિજારી કરતા જુદાઇનુ દુઃખ લાગે ભારી, તુ સીવા કોણ૦

૨

મીઠાઇ લાગે ખારી મુજને નહીં ખાવા ગમે એકવાર,
ભુખે પ્યાસે ગમ ખાઇ ખાઇને થયો બહુ લાચાર;
નથી રાતના ઉંગ આખમાં યાદ તારી હરબાર,
તકદીર મારાં ફુટી ગયલાં જે હું થયું બહુ નાદાર. (મીલાન)
મહેર કરની આશકની ઉપર યાદ કરી પ્યારી, તુ સીવા કોણ૦

૩

કર ગરીને અર્જ કરૂં છું યાદ કરની એકવાર,
મહેરબાનીથી મુજ આશકને દીખાડ જે દીદાર;
સમ્ભુલાલ રામા મંગલ ખુસરૂ શાપુર કહે યાર,
મગન નરાયન બાબુલાલ કહે હરનો રાખ આધાર. (મીલાન)
ફરે નબીખાં રાતને દાહડો માલેકની ઇન્તજારી, તુ સીવા કોણ૦

૪

રંગત પુરાની.

માશુકનો વીલાપ.

પહેલે દીખાડી પ્રીત હવે કેમ થાવો છો ન્યારા,
તારી યાદમાં ચાલે આંખોથીં આસુંની ધારા. ટેક.

બેહતર હતું કે ઘરની તારી સીડી નહીં ચડતે,
તો મુજ અબલા નારીને પસ્તાઉં નહીં પડતે;
પ્યારમા તારા ફસી જઈ પાછલથી નહીં ડરતે,
રાતને દાહડો મારા જીગરમા ગમ નહીં નડતે. (મીલાન)
આખોંનાં તમારા નજરમાં મારી દેખાય પલકારા, તારી યાદમાં૦

૧

હાત પગમા ગતી નથી બહુ થાઉં છું હૈરાન,
જીગર થયું છે ભસમ વીંધાઇ મગજ થયું બે ભાન;
માયા લગાડી પાછલથી થઇ જાવો છો બેઇમાન,
હાય અબલાની પડસે તુજપર નક્કી દીલમાં જાન. (મીલાન)
ઘડી ઘડી મનમા આવેછે યાદ નદી નારા, તારી યાદમાં૰

૨

નીદમા રાતના સેજની ઉપર તુજ નજર આવે,
તરસાવે તું મુજ માશુકપર દયા નહીં લાવે;
અંતના સમામા કાન આવીને મુજને ખવડાવે,
પ્યારમા પ્યાર મેલવી જીગરથા જીગરને સમાવે. (મીલાન)
જુદાઇ કીધાથી મને લાગોછે નીમક જેવા ખારા, તારી યાદમાં૰

૩

ખુશી રહે જો હમેશાં આશક હુ તમારી છઉં પ્યારી,
આસીર્વાદ છે અમીન તમુને એવી દુવા મારી;
કહેછે શાપુરજી હુસનુ તુર્રો નર કલગી નારી,
મગન નારાયન રામાજી જાય મંગલ બલહારી. (મીલાન)
કહે નબાખાં આશક તમેછો જીગર જાન મારા, તારી યાદમાં૰

૪

બાહર દુનકી.

સખી.

દોસ્તીનો હક્ક કરો મુરખથો પ્રીત ન કર જો,
દાનાવ દુશમન ખરો નાદાનનો સંગ ન ધર જો;
નીત ગુન વાલાથી ગુણુ ઉંચની સંગમા ફર જો,
નગુનાથી અવગુણુ નીચની મતલબથી ડર જો;
પરાઇ આસ રાખે જે ખુસામતી આતી લર જો,
કહે નબીખાં સાંભલ દોસ્ત અસીખ કદોના બીસર જો.

ધૌસ.

લગાડી લગન જેણે હરથી = માયા મદ લોભ તજી ડરથી;
નહીં તે ડરે ગવન્ડરથો = પાર નીકલે તે સમુંદરથી.
નબી કહે હરીનુ સુમરણુ કર = યાદ બસ તેની દીલમા ધર.

રંગત દુનકી.

કાકા કાદર હે કરીમ વાહદ એકતા =
મેરીજાન = અલીફ ઔવલ હે લાસાની,
એ બેયાન ક્યા લીખું નહીં કોઇ હે ઉસકે સાની. ટેક.

તે તાજદાર તાજરકો કીયા હે રોશન =
મેરીજાન = સે સાની ન કોઇ હે બશરજી,
જીમ જાવેદાં મહેર રખે સબપર જલવેગરજી;
ચે ચૌદા તબકમે રોશન જીસકા જલવા =
મેરીજાન = હે હાતમ હે વો અકસરજી,
ખે ખાદમ હમ ઉસીકે હે કદમોંપે રખે સરજી.

ચાલ.

ખખા ખાલીક રાગા ગરદીસ દે ટાલ,
બધા બન્દેમે દેવે સલ તલત માલ;
નના નહીં ચલતા જીસકે રૂબરૂ જાલ,
ચચા ચાહે શાહકો કરે કંગાલ. (મીલાન)

મેરીજાન = છછા છનવાવે છાનીજી, બે બયાન ક્યા૦

૧

દાલ દીલસે પઢ તુ નમાજ ઔર રખ રોજા =
મેરીજાન = જાલ જંસ કરે જો ઉસકી યાર,
રે રહીમ તો ઉસકો હશ્રમે કરેગા ખસ્તા ખ્વાર;
જે જાહેદ હૈ વો શકર નહીં પાવેગા =
મેરીજાન = સીન હૈ સાજગાર દીલદાર,
શીન શોર મત કરો રહો શાદાન દીલસે એકબાર.

ચાલ.

જજા જોરાવર વોહી એક હૈ પ્યારા,
ઝઝા ઝાંકી કર દેખલે જલવા સારા;
યયાં યહાં ઉસકે બીન નહીં હોય ગુજારા,
ટટા ટુક દેખો કરકે યાર નજારા. (મોસાન)

મેરીજાન = ઠઠા ઠાનો દીલ જાનીજી, બે બયાન ક્યા૦

૨

સુવાદ સાહેબકા ઇરમ પાક હૈ જાનો =
મેરીજાન = જુવાદ જલ કેઉં રહેતા ઇસદમ,
તોય તાલે મત કરો કરો હક રાહમે ગર્દન ખમ;
જોય જુલ્મ છોડકે ચલો રાહ નેકીકી =
મેરીજાન = ઐન આરઝુ રખ યાદ સનમ,
ગૈન ગૌરકર દીલસે દેખ ઇસ દમે હૈ હમદમ.

ચાલ.

ડડા ડરકર ચલ ઇસ દુનીયામે ભાઇ,
ઢઢા ઢપસે રહેના કરકે ચતરાઇ;
તતા તારીફ ક્યા કહું ઉસકી રૂશનાઇ,
થથા થરીતા દેખ હરેક સૌદાઇ. (મીલાન)

મેરીજાન = દદા હૈ દોસ્ત નુરાનીજી, બે બયાન ક્યા૦

૩

કે ફર્ક સમજ મત અહદ વો અહેમદમે કુછ =
મેરીજાન = કાફ કાબીલના કોઈ હૈ જાન,
દાફ કીયા હૈ કાફ નુનસે જીને જમી અસમાન;
ગાફ ગીર્દ ચૌગીરદ ઉસીકા જલવા ઝલકે,
મેરીજાન = લામ લા શરીક હૈ રહેમાન, =
મીમ મહંમદ દોસ્ત હૈં જીનપર નાજીલ હુવા કુરઆન.

ચાલ.

ધધા ના ધુમકર જરા જહાંકે અન્દર,
પપા પઢ કલમા ફફા ફહેમસે અકસર;
બબા બલજા ભભા ન ભુલ તુ દીલબર,
મમા મુરાદ લે માંગ મીલેગી જાહર. (મીલાન)
મેરીજાન = યયા યેક હૈ રબ્બાનીજી, એ બયાન ક્યા૦

૪

નુન નજર પાકસે દેખ કુરાંમેં જાકે =
મેરીજાન = વાવ વાહદ હૈ વોહી કાદર,
હે હાતીફકો કીયા હૈ રોસન જહાંમેં જલવેગર;
ગે યાદ તુ રખલે યાર જરા પુર મજમું =
મેરીજાન = એહી કહે સમ્બુલાલ અકસર.
ફરે પાદશાહ ગદાકો ચાહે શેરકો કરદે ખર.

ચાલ.

રરા રામા લલા લછમનને ગાયા,
વવા વો મંગલ મગનને ચંગ બજાયા;
સસા સર નરાયણ ખુસરૂ ફરમાયા,
હહા હર આદા દેખ યક્ષ અજ્ઞાયા. (મીલન)
મેરીજાન = નબીખા કહે બામાનીજી, એ બયાન ક્યા૦

૫

રંગત દુનકી.-જુલ્ફ.

હૈં જુલ્ફ મોઅમ્બર સીયા મારદો કાલે =
મેરીજાન = મુસ્ક હૈ મારકા જોડાજી,
બના બના શાનેસે રૂખે અનવર પર છોડાજી. ટેક.

જુલ્ફકો દેખ સુમ્બુલને બલપે બલ ખાયા =

મેરીજાન = મીસાલે હે એ નાગ નાગન,
જને દેખે ભર નીગાહ ફીરે આશક દીવાને બન;
કોઈ કહે જાલ માહીકા હે એ અકસર =
મેરીજાન = કેદ ઇસ જાલમે હોવે મન,
જાલ જુલ્ફમેં ફસે લગી હો ઉસ્સે જીસકી લગન.

ચાલ.

રૂખપર એ દોનો કુન્ડલ માર આડે હે,
ગોયાંકે દો હફ્સાનકે જ્વાન ખડે હે. (મીલાન)

મેરીજાન = મુરફ જુલફોંસે નીચોડાજી, બના બના૦

૧

એ કમરકે ઉપર ઘટા સીયા છાઇ હે=
મેરીજાન = લામકી નજર પડી તસવીર,
યાકે લીખું સર શામ ઇસે યા લીખું જુલ્ફ જન્જીર;
જીસ બશરકા દીલ મુસ્તાક જુલ્ફપર હોવે =
મેરીજાન = જુલ્ફમે ફસકે હોય અસીર,
ખાક ઉડાતા ફીરે દર બદર પડે ન દીલકો ધીર.

ચાલ.

એતે હેં ફસા એ દામ જુલ્ફ તો દીલકો,
કરતે હે કેદ બે ગુનાહ નીમ બીસમીલકો. (મીલાન)

મેરીજાન = મારતે જુલ્ફકા કોડાજી, બના બના૦

૨

એ દેખ દેખ જુલ્ફકો પરેશાં દીલ હે =
મેદીજાન = એ દોનો જહરસે નહીં હેં કમ,
જીસ આશકપર કરે નજર પહુચાવેં રાહે અદમ;
એતે હેં જાન હર બશરકી એ હીલ હીલકે =
મેરીજાન = બના જુલફોંકો રખા સનમ,
અગર જરા હીલ જાય ચર્ખ હીલ જાય ના મારે દમ.

ચાલ.

સબ જીનો પરી ગીલમાન હુર ઔર પૈકર,
જુલ્ફોકો દેખકે હોય બશર સબ શશદર. (મીલાન)

મેરીજાન = પૈરમે દાસેં ખેડાજી, બના બના૦

૩

હર બશરકી જાં લેનેમે નહીં ડરતે હેં =

મેરીજાન = ફીક્ર ક્યા લીખે ઇનકા મહેરમ,
હાલ પરેશાં હુવા કલમકા સીના હુવા કલમ;
કહે રસાલગીર ઔર સમ્બુલાલ રામાજી =
મેરીજાન = લીખેં-ક્યા સીફત જુલ્ફકી હમ,
નબીખાનને કીયા લે ખામા બજમમે હાલ રકમ.

ચાલ.

યાકુબ વો અહેમદ કહે ખ્યાલ પુર મૌજું.
નારાયન મગનસે કરે ન ચું અફલાતું. (મીલાન)
મેરીજાન= ફક્ર આદાકા તોડાજી, બના બના૦

૪

રંગત દુનકી.-જુલ્ફ.

જુલ્ફકા સનમકે દેખ માર ઝુંજલાવે =
મેરીજાન = મુસ્ક બાલોંસે નીચોડાજી,
ઉગલા માર મન અપના જુલ્ફકા લગતે કોડાજી. ટેક.

રૂખસારપે જહેરી પડે હૈં કાલે કાલે =
મેરીજાન = ખા રહે હૈં એ બલપે બલ,
જો કોઈ દેખે નીગાહસે વો કલસે હોવે એકલ;
કોઈ કહે દામ સૈયાદકા હે એ બેસક =
મેરીજાન = ફંદે જો જાવે નહીં નીકલ,
દામકે હૈં સરદાર ચીલબીલે ચાલમે હૈં ચનચલ.

ચાલ.

કરતે હૈં સૈકડોં ટુકડે હરએક દીલકે,
વો કરેં જુલ્મ બન જાલીમ તીર કાતીલકે. (મીલાન)
મેરીજાન = હરએકકે તઈ ઝંકોડાજી, ઉગલા માર૦

૧

ના નીકલે જીસપર પડે જુલ્ફકા ફન્દા =
મેરીજાન = ગોયાં માહીકા જાલ બના, ટેક.
જુલ્ફ ન સમઝો ઇસે એતો કાલોંકા કાલ બના;
ચંદનકે પેડમે લીપટ સદાં રહેતે હૈં =
મેરીજાન = છોડા શાનેસે બાલ બના,
જીસને દેખા જુલ્ફ ફીરા દીવાના હાલ બના.

ચાલ.

યા ઇસે ઘટા યાકે સર શામ લીખું મૈં,
જનજીર જુલ્ફ યા ઇસિકો દામ લીખું મૈ. (મીલાન)
મેરીજાન = સદા ખાતે હૈં મરોડાજી, ઉગલા મારુ૦

૨

યા કહુ ઇને હુક્સાનકે જંગી સીપાહી =
મેરીજાન = યાકે મૈં લીખું ઇને અબ લામ,
જુલફીકાર ગર લીખુંતો એબી હૈ તસબી બેકામ:
એ સનમકે રૂખકે દો પહેરે વાલે હૈં =
મેરીજાન = પીલાતે જહરકે ભર ભર જામ,
જરા રહમ નહીં કરેં તુરત પહુંચાવેં અદમ મુકામ.

ચાલ.

યા રાત અંધેરી લીખું ઘટા કાલીકો,
ખામાકી તાબ ક્યા લીખે એ જેહરાલીકો. (મીલાન)
મેરીજાન = પેંચ બલદાર હૈ છોડાજી, ઉગલા મારુ૦

૩

ક્યા લીખે કીલ્ક મજનુન ચાક સીના હૈ =
મેરીજાન = હરએકકો હુવા હૈ પૈદા ગમ,
જીસને દેખા જુલ્ફ હુવા બેતાબ વો ચશમે નમ;
કહે સમ્બુલાલ ઉસતાદ ખ્યાલ પુર મોજું =
મેરીજાન = કહે રામાજી હૈં આશક હમ,
અહેમદ યાકુબ મગન વો મંગલ રહે હૈં ખુશ ખુર્રમ.

ચાલ.

ખુસરૂ નારાયન બાબુ લાલ ગાતે હૈં,
છંદ નબીખાન દંગલમે કથલાતે હૈં. (મીલાન)
મેરીજાન = લછમન અર્જુનકા જોડાજી, ઉગલા મારુ૦

૪

રંગત દુનકી.-ઇશ્ક.

હોગયા ઇશ્કમેં યાર પરેશાં હાલ હૈ =
મેરીજાન = દીલ હુવા પારા પારાજી,
સાખેં સદમે સહા વ લેકીન આહ ન મારાજી. ટેક.
ઇશ્કમેં ફીરે ગલીયોંકો ચુનતે તીનકે =

મેરીજાન = તોભી કુછ ખ્યાલ ન કીનાજી,
ઇસ ગમસે હોગયા હમારા ચાકએ સી નાજી;
હમ ખાક ઉડાતે નંગે પૈર ફીરતે હૈ =
મેરીજાન = અબ મેરા હૈફ હૈ જીનાજી,
તેરે અદા ઓર નાજને દીલ ઘાયલ કર દીનાજી.

ચાલ.

મરતે હૈં તડપતે ઇસ ઇન્તજારીમેં હમ,
એ દમ હમતો હો ચુકે નહીં નીકલે દમ;
દીન રાત રહા કરતા હૈ ઐસો દીલપર ગમ. (મીલાન)
મેરીજાન = ન પાયા કહીં સાહારાજી, લાખો સદમે.

૧

એ વફા આપ નહીં વફા જરા કરતે હો =
મેરીજાન = ન કર કુછ જાલીમ જુલ્મકો, કમ,
સીસક સીસક દમ નીકલ જાય બસ ખુશી હૈ ઇસમેં હમ;
કાતીલકે તરેહ તુ કત્લ કરે બીસમીલકો =
મેરીજાન = કીયે બૈઠે હમ ગરદન ખમ,
ચાહે જીતના તડપાલે નહીં કરેંગે ચસમે નમ.

ચાલ

તુમ હમેં દેખ હરરોજહી ખમ ખાતે હો,
દીખલાકે બાંકી અદાંકો તડપાતે હો;
મકને હાથીસે ઝુમ ઝુમ આતે હો. (મીલાન)
મેરીજાન = ન કુછ ચલતા હૈ ચારાજી, લાખો સદમે.

૨

હમ ઇશ્કમેં તેરે ફીરે બહોત આવારા =
મેરીજાન = કહું ક્યા અપની કહાનીજી,
ગમે ખુને જીગરકો કર પીતા હું પાનીજી;
અફસોસ ઘડીપર ઘડી હમેં આતા હૈ =
મેરીજાન = આપ કરતે નાદાનીજી,
દો દીનકી હૈ જહાન એકદીન હોગા ફાનીજી.

ચાલ.

એકદીન મીલ જાવેગી બસ ગીલમેં ગીલ મે,
ફેર પડેગી તુજપર હાબકી બસ મુસકીલ મે;
ઇસ આહકા બદલા લેવેગા બીસમીલ મે. (મીલાન)

મેરીજાન = હાલ કહા ઇશ્કકા સારાજી, આપો સદમે૦

૩

આ કહું બયાં ખામાકા ચાક સીના હૈ =
મેરીજાન = મુઝે આતા હૈ તેરા ખયાલ,
હુવા દીવાના ઇશ્કમેં તેરે હાલ મેરા પામાલ;
કોઇ જાન બુજકે ઇશ્ક ન ઐસા કરના =
મેરીજાન = કહે ઉસ્તાદ એ સમ્મુલાલ,
નબીખાન રામાકે સખુનમેં ભરે જવાહર લાલ.

ચાલ

ખુસરૂ નારાયણ મગન ખ્યાલ ગાતે હૈં,
અહેમદ યાકુબ હર બશરકો સમઝાતે હૈં;
લછમન અર્જુન ચંગ ફડમે કડકાતે હૈ. (મીલાન)
મેરીજાન = હાલ બાપુ લલકારાજી, આપો સદમે૦

૪

રંગત દુનકી.-ઇશ્ક.

તેરે ફીરાકમે દીવાના પન લેકે =
મેરીજાન = ફીરા દર દર આવારાજી,
છોડકે ઘર વીરાંમેં હમને કીયા ગુજારાજી. ટેક૦

તોભી તુમને નહીં જરા દીલમે જાના હૈ =
મેરીજાન = ખતા મેરી ન બતાતે હો,
બે ગુનાહ આશકપે મીઝેંકે તીર ચલાતે હો;
ઔર કભી ઉઠા અબરૂકો તાનતે હમપર =
મેરીજાન = ન દીલમેં રહમભી ખાતે હો,
હમેં છોડ ગૈરોંકા જાની નાજ ઉઠાતે હો.

ચાલ.

ગૈરોંકા જાની મલે હમાના સીખે,
આશકોંપે કરના તીસના [illegible] સીખે;
હર બશરકે તઇ ફાંસેમેં લાના સીખે. (મીલાન)
મેરીજાન = તેરે ખાતીર મહેપારાજી, છોડકે ઘર૦

૧

રોતે રોતે એ તમામ શબ કટતી હૈ =
મેરીજાન = ચૈન નહીં મુજકો પલભર હૈ,

લેતુ હાથ સમશીર કાટ હાજર મેરા સર હૈ;
તુ બનકે કાતીલ કત્લ મેરેકો કરદે =
મેરીજાન = એક તુ મેરા દીલબર હૈ,
મહેર તુ કર મુજપર તો મુજકો ફીર કીસકા ડર હૈ.

ચાલ.

હો મહેરબાન તુ માનલે કહેના મેરા,
તેરે ફીરાકને આનકે મુજકો ઘેરા;
તુ દીલબર મેરા મૈં આશક હું તેરા. (મીજાન)
મેરીજાન = ભરે દીલ આહકા નારાજી, છોડકે ઘર૦

૨

અબ સુખ સુખ એ જીસ્મ હુવા પીંજર હૈ =
મેરીજાન = નહીં અબ રહી ઉઠનેકી તાબ,
ગમકો નોશ કર કરકે ખુનકો બનાકે પીતા આબ;
ગમગીન હૈ દીલ એ યાર આપકે ખાતીર =
મેરીજાન = જરા તુ બતાદે રૂખ માહાંતાબ,
ગલી ગલી કુંચે કુંચેમેં હુવાહું ખસ્તા ખરાબ.

ચાલ.

આતીશ ગમસેતો જીગર મેરા જલતા હૈ,
હોતા હૈ સીના ચાક એ દીલ હલતા હૈ;
લાચાર હુવા નહીં બસ મેરા ચલતા હૈ. (મીજાન)
મેરીજાન = જરાદે હમેં સહારાજી, છોડકે ઘર૦

૩

ક્યા કહું મેરીજાં જરા સમઝ કુછ મનમેં =
મેરીજાન = પરેશાં દીલ હૈ કલસે બેકલ,
કહેતા હૈ દીલ દીલબર હૈ ઉસ જગેહ તુ જલદી ચલ;
પર સમ્બુલાલને રોક રખા હૈ દીલકો =
મેરીજાન = કહે રામા ના જાય નીકલ,
મગન નરાયન કહે તેરાતો હૈ આશક મંગલ.

ચાલ.

અહેમદ ઔર યાકુબ કહે નહો દીવાના,
શાગીર્દ નબીખાંકાહોં હુકમ ઉઠાના;
ખુસરૂ શાપુર લછમન અર્જુનસે ગાના. (મીજાન)
મેરીજાન = લાલ બાબુ કહે પ્યારાજી, છોડકે ઘર૦

૪

રંગત દુનકી.

કોઇ બીના ઇશ્ક આશક નહીં હૈ દુનીયાંમેં =
મેરીજાન = જો આશક ગમકો ખાયાજી,
ઉસીને પાયા ખુદા ખુદી નહીં જબાંપે લાયાજી. ટેક.

લાખોં આશક હોગયે જહાંકે અન્દર =
મેરીજાન = મસ્ત અલ મસ્ત દીવાને બન,
ખાક ઉડાતે ફીરેં દસ્તમેં અપના છોડ વતન;
પર ખુદાથી દીલમેં ભરી ઉનીકે સમઝો =
મેરીજાન = તો કૈસે પાવેં અપના સનમ,
મુફત ભટકતે ફીરેં પૈર નંગે વીરાં બન બન.

ચાલ.

કોઈ આશક અપના હાલ પરેશાં કરકે,
ભુખે પ્યાસે ફીરતે હૈં લીયે દીલબરકે;
કોઈ ખાનેકે ભુખે હૈં કોઇતો જરકે. (મીલાન)
મેરીજાન = કુફ્રજો દીલસે મીટાયાજી, ઉસીને પાયા०

१

મન્સુરને કરકે ઇશ્ક દાર પાયા હૈ =
મેરીજાન = એનલ હક જબાંસે ફરમાયા,
દારપે વો ચઢ ગયા ન દીલમેં રંજ જરા લાયા;
હસ દીયા દાર પર એનલ હક કહે આશક =
મેરીજાન = વહા જીસ વક્ત વો મુસકાયા,
ગ્રર તલગ ગઈ સરમ કીસીને ભેદ નહીં પાયા.

ચાલ.

લીખ દીયા એનલ હક રોજે અજલ સીનેમેં,
ચૌદાહી તબક ખુલે મૈ વહેદત પીનેમેં;
નહીં મજા રહા કુછ દુનીયાંકે જીનેમેં. (મીલાન)
મેરીજાન = ન આશક આહ સુનાયાજી, ઉસીને પાયા०

२

આશક વો શમ્સ તબરેજ હૈં પુરા દાના =
મેરીજાન = જીલાયા મુરદા માર ઠોકર,
પોસ્ત જીસ્મકી દીયા આહ નહીં કીયા વો કુછ દીલબર;
ઔર કોઇતો કુવ્વેમેં લટકા હૈ જાકે =

મેરીજાન = કીસીને કટાયા અપના સર,
રખે અરની કહા કીસીને જલાયા કોહ અમર.

ચાલ.

આસકતો હજારોં ઈશ્કમેં દીવાને હૈં,
જેઉં શમાકે ઉપર આશક પરવાને હૈ
મસ્તીમેં મસ્ત અલમસ્ત વો મસ્તાને હૈ. (મીલાન)
મેરીજાન = વો જીસકો ઝલક દીખાયાજી, ઉસીને પાયા.

૩

કેઈ એક આશક મર ગયે પરેશાં હોકે =
મેરીજાન = હો ગયે હજાર હાં બે દમ,
છીપા રખા દીલમેં વો જીસ આશકકો મીલા સનમ;
કહેં સમ્ભુલાલ ઉસ્તાદ સમજ રખ દીલમેં =
મેરીજાન = કહે સમા કુછ મત કર ગમ,
મગન નરાયણુ કહે ન કરતુ અપને ચશમે નમ.

ચાલ.

મગલ યાકુબ અહેમદકા સખુન આલા હૈ,
એ બાબુ લાલ બાંકા તુર્રેવાલા હૈ;
કય નબીખાન છંદકો સાચે ઢાલા હૈ. (મીલાન)
મેરીજાન = ખુસરૂ શાપુરને ગાયાજી, ઉસીને પાયા.

૪

રંગત ઠુનકી.-ઈશ્કકા અધર.

દીલ લગાકે દીલ લે ગયા હૈ જાની હસકે =
નાગડધીના = ખ્યાલ હર તરહેંકા આતાજી,
હેકે દગા ચલ દીયા યાર ઈસ્સે થરાતાજી. ટેક.
હૈ દીલકે અન્દર દગા તેરે સચ જાની =
નાગડધીના = જાનકી હૈ એ હૈરાની,
કરતા હૈ તીસના તાના હર ઘડી નાગહાની;
દીલ જલા જલાકે ખાક કર દીયા અકસર =
નાગડધીના = નહીં દીખતા હૈ દીલજાની,
ક્યાં આયેગી નજર હાય દીલજાનીકી શાની.

ચાલ.

કરતા એ કત્લ દીન રાત હૈ જૈસે કાતીલ,

ગૈ ગાર જીગરકે હાય એ સારે છીલ છીલ. (મીલાન)
નાગડધીના = આન નાહક ક્રીડાતાજી, હેકે દગા॰

૧

એ જલા જીગર કર દીયા ખાક હૈ સારા =
નાગડધીના = ખીચને આહકે નારેજી,
રહેતે હૈં દીલદાર યારકે સદાં સહારેજી;
જૈસે એ નીરસા યકીં જીગર ગલતા હૈ=
નાગડધીના = યારકે ઇશ્કસે હારેજી,
જીગર જાન સર તલગ યારકે લીયે નીસારેજી.

ચાલ.

એ જલા જલાકે ખાક કર દીયા સીના,
ક્યા કીયા હૈ એ તકસીર તસદીયેં દીના. (મીલાન)
નાગડધીના = ઇશ્ક હર જગેહ નચાતાજી, હેકે દગા॰

૨

દીલજાન આન કર શાન દીખાકે જારે =
નાગડધીના = તેરે આગે હૈ એ સરજી,
ધ્યાન તેરા હર આન રહા કરતા હૈ અકસરજી;
ના જાને કીસદીન કરે યાર આ તાના =
નાગડધીના = રહા કરતા હૈ એહી ડરજી,
એકીન એકદીન કીસીકા રહેગા નહીં યહાં ઘરજી.

ચાલ.

જાની નીસદીન હૈ ધ્યાન તેરાહી ધરતી,
નહીં ટલતી હૈ તેરીહી યાદ નીત કરતી. (મીલાન)
નાગડધીના = નૈનકે સૈન ચલાતાજી, હેકે દગા॰

૩

કીસ લીયે યાર તસદી ઐસીહી દીને =
નાગડધીના = નૈનસે નીર હૈ જારીજી,
કહત કહત એ ઝુંક નાર રાજાસે હારીજી;
ઓલાલકી આસા લગી હૈ જાના હકસે =
નાગડધીના = નરાયન કહે કરારીજી,
અસદખાનકે સંગ કૃષ્ણ ગાતે ગીરધારીજી.

ચાલ.

એ કદર રતનકી નહીં રતન તેં જાને,

કીનતને દીનસે તેં લગા ખ્યાલ હૈ ગાને. (મીલાન)
નામડધીના = ખાન નીત ખ્યાલ એ ગાતાજી જી, હેકે દગા•

૪

રંગત દુનકી.-કૃષ્ણ લીલા.

બલદેવકે કૃષ્ણ કનઇયા = નીત કરત હૈ તા તા થઇયા =
મેરીજાન = કાન બંસીકા બજાઇયાજી,
છે રાગ છત્તીસ રાગનીકા હૈ ગવઇયાજી. ટેક

ઐસા હૈ કૃષ્ણ ગોપાલા = વો કરે સખીનસે ચાલા =
મેરીજાન = વોહી હૈ કુવર કન્હાંઇ જી,
ગોપી ગ્વાલ સખીયોંકો રાગનીં નઇ સુનાઇજી;
જાં ઠાડે કૃષ્ણ ગીરધારી = વહાં ખડી રાધીકા પ્યારી =
મેરીજાન = સખી સબ ધુમ મચાઇજી;
સુન બન્સીકી ધુનકો સખી સબ દૌડી આઇજી.

ચાલ.

છે રાગ ઔર છત્તીસ રાગની ગાયા,
સખીયોંકો બજાકે બન્સી ખડે નચાયા;
દદ માખન સબકા ચોર ચોરકે ખાયા. (મીલાન)
મેરીજાન = સખી સબકા નચ વઇયાજી, છેરાગ છત્તીસ•

૧

સબમેં વો કુંજ બેહારી = કરતા હૈ લીલા સારી=
મેરીજાન = ખાવે દદ ખડા સેહાનાજી,
બજા બજાકે બન્સી કરતા તાસના તાનાજી;
કોઇ કહે ચરાવો ગઇયાં = મત ધુમ કરો તુમ સઇયાં =
મેરીજાન = ના એસી બાત બનાનાજી,
જાદુગીર બન્સીકો બજા મોહ લીયા જમાનાજી.

=ચાલ=

કોઇ કહત ખડી સખીયેં જૈ ધન ધન મોહન,
તોહેરી બન્સીપર રીદા હૈ સખીયન કા મન;
દદ ચોર ચોર ખાતા હૈ મસકતા જોબન. (મીલાન)
મેરીજાન = સબી સખીયનકા નચઇયાજી, છે રાગ છત્તીસ•

૨

કહીં ખડી રાધીકા પ્યારી = કહીં ખડી બીન્દેકી નારી =
મેરીજાન = નંદકા શામ સલોનાજી,
કોઇ કહે જલ જાવો ખેલ ના હમકો હોનાજી;
નીત ઝુમ ઝુમકે આવે = બઇયાંકો મસક મસકાવે =
મેરીજાન = માગે માખનકા દોનાજી,
રોક ખડા હૈ ગલી હુવા ગ્વાલનકા રોનાજી.

=ચાલ.=

દીખલાવે અપની કલા આપ ગીરધારી,
કોઇ સખી કહે મૈં જાન તુમા પર વારી;
કોઇ કહેતી કૈસી કલા કરે બનવારી. (મીલાન)
મેરીજાન = કોઇ ઝુક પકડત પઇયાજી, છે રામ છત્તીસ.

૩

કોઇ કહે મેરા કાના હૈ = બન્સીમેં કરે ગાના હૈ =
મેરીજાન = કલા સારીકો દીખાયાજી,
સમ્મુલાલ કહે રામા જૈ જૈ કાર મનાયાજી;
યાકુબ અહેમદને લાલા = એ ખ્યાલકો સાંચે ઢાલા =
મેરીજાન = મગન મજમુન સુનાયાજી,
નારાયન મંગલ કહે કીસીને ભેદ ના પાયાજી.

=ચાલ.=

કચ નબીખાન કહે કૃષ્ણ જગમેં જાહર હૈ,
આદા દંગલસે હુવા તુરત બાહર હૈ;
અન્તુનપે મહેરબાં રહે વોહી શાહર હૈ. (મીલાન)
મેરીજાન = દામા કલગીકા નચઇયાજી, છેરાગ છત્તીસ.

४

રંગત દુનકી.—અવર કૃષ્ણલીલા.

ઝટ કરત હૈ તા તા થઇયા = નીત કરત હૈં સીતલ છઇયા.
નાગડધીના = સખી સારીકા નચઇયાજી,
ગ્યાન ધ્યાન નીત કરે કાન ગઇયનકા ચરઇયાજી, ટેક.

હૈ ખડા નંદકા લાલા = નાથા હૈ કાલીયા કાલા,
નાગડધીના = દેખતે ખડે સકલ નર નાર;
જલસે આયા નીકલ સકલ નર કરત હૈં જૈ જૈ કાર,

ઠાડે હૈં સકલ નર નારી = દેખત લીલા અધીકારી;
નાગડધીના = સરન આયે કેઇ ક્લા નેહાર,
રક્ષા કરકે દાસથે જીતને દીયે ચરનસે તાર.

ચાલ.

ગા ગાકે દે રહા ગારી = સખીયેં કાનાસે હારી,
કહે જાને દે ગીરધારી = કૈસી હૈ ચાલ તેહારી. (મીલાન)
નાગડધીના = ખડા હૈ રહસ રચઇયાજી, ધ્યાન ધ્યાન.

૧

કરતા હૈ કલા ડટ ડટકે = દીખલાતા નયે નીત લટકે =
નાગડધીના = રાગ છત્તીસ હૈ ગાતાજી,
છલકે ચનચલ નારકા લે દદ હસ હસ ખાતાજી;
કર કરકે કલા ગીરધારી = છલ લીયા હૈ સખીયેં સારી =
નાગડધીના = તાલ તત્કાલ લગતાજી,
કહીં ઝીડકની દેતા કીસીકે તઈ હસાતાજી. ધ્યાન ધ્યાન.

ચાલ.

નીત રાગ રાગની ગાતે = નર નારી ખડે નચાતે;
કેઇ દેખ દેખ થર્રાતે = દદ છીન છીનકે ખાતે. (મીલાન)
નાગડધીના = સકીન સારીકા છલઇયાજી, ધ્યાન ધ્યાન.

૨

નીત ધરે ધ્યાન નારી નર = કરતે હૈં ગીરધર ગીરધર,
નાગડધીના = કેઇ કહે જે નંદલાલાજી;
કાનને કરકે ધ્યાન ધ્યાનસે કીયા હૈ ચાલાજી,
નહીં કલા કીસીને જાના = કર રહા સખીન સંગ તાના =
નાગડધીના = ખ્યાલ નીત નયા નીકાલાજી,
હાલ નંદકા લાલ જાલ કર રહા નીરાલાજી.

ચાલ.

ઠાડે હૈં નાર નર હટકે = જીતનેથે કાન નીકટકે;
કેઇ ખડે આન ડટ ડટકે = કેઇ એક હસ હસકે ચટકે. (મીલાન)
નાગડધીના = ચરાજા તેરી ગઇયાજી, ધ્યાન ધ્યાન.

૩

નીત કૃષ્ણ કૃષ્ણ ચીતલાના = ઝટ સરન કાનકે આના =
નાગડધીના = ગાજતા સીતાર એક અલંગ,
ઝાંઝ ઝનાઝન કરે ઝડે ડંકે થાલી સારંગ;

કડતાલ શંખ બાજે હૈ = હર રાજ સાજ સાજે હૈ =
નાગડધીના = કડકતા દંગલ અન્દર ચંગ,
સીલાલકી ક્થન દેખ શાહેર રહે ગયે કેઈ દંગ.

ચાલ

આસાને ખીંચકે સારે = કહે દીયા હૈ આદા હારે,
નારાયન કહે જગ તારે = ઉસકે નર રહે સહારે. (મીલાન)

નાગડધીના = કીનારે કરદે નઈયાજી, ગ્યાન ધ્યાન૦

૪

રંગત દુનકી.

સુભ લક્ષન દુખ ભંજન હૈ નંદકા લાલા =
મેરીજાન = સબોંકે દીલકો છીનાજી,
બજાકે બન્સી શ્રીકૃષ્ણને જાદુ કીનાજી. ટેક.

છે રાગ ઔર છત્તીસ રાગની ઉસમેં =
મેરીજાન = મીલા સમ સબ્દ કહે નંદલાલ,
સુર અનેકકો સાધ સાધકે બજા રહે ગોપાલ;
હર તરહેં તરહેંકે કેઇએક રાગ સુનાવે =
મેરીજાન = પ્રથમ ભૈરોંકા રાગ કર ખ્યાલ,
પાચ રાગની અલગ અલગ બન્સીમે કહે સમાલ.

ચાલ.

ભૈરવીં ઔર બંગાલી કહે ગીરધારી,
બૈરાઠ મદુ મધ્યાન સીંદવી પ્યારી;
દેસી નટ કાનરા કે દારા હીતકારી,
કમોદનકી ક્યા કરું મૈં બરનન સારી. (મીલાન)

મેરીજાન = રાગ દીપક કહે લીનાજી, બજાકે બન્સી૦

૧

પરમોદન રાગ હીન્ડોલ તીસરા ગાએ =
મેરીજાન = વો રામકલી પટ મંજરી જાન,
લાલ બીલાવલ ઇસી તરહે સબ બજાવે નંદકા કાન;
વો સ્વર્ગ મીર્ગ પાતાલકે નર ઔર નારી =
મેરીજાન = છોડા ચરના ગઉવોંને માન,
સુધ બુધ સબ બીસરાયકે બ્યાકુલ ભયે બલી બલીવાન.

ચાલ.

બન્સીકી ધુન સુન સુનકે સકલ નર હારે,
અકાસકે હોગય મંદ મંદ સબ તારે;
ઔર ચંદ્રકી ફીકી જોત ભઇ સુન જારે,
ઔર તેજ ભાનકા મીટા કહું લલકારે. (મીલાન)
મેરીજાન = હુવા થા મુસકીલ જીનાજી, બજાકે બન્સી૦

૨

પર્બત પહાડ સાગર તલાવ સુન બન્સી =
મેરીજાન = ચેતસે અચેત ભય એકબાર,
વાયુ બંદ હોગઇ મંદ હોગઇ ગંગકી ધાર;
સબ પશુ વો પક્ષી ભુલ ગયે જલ અનકો =
મેરીજાન = દુદ બછડોંને છોડા યાર,
મીન તડપને લગી કોઇ નહીં સ્વાસ ભરેં નરનાર.

ચાલ.

શ્રીજનાર ગ્વાલ ઔર બાલ વો બન બન ડોલે,
ગયે કહાં હમારે કૃષ્ણ બૃક્ષોંસે બોલે;
હો હો કે બાંવરે ખાતે ફીરે ઝકોલે,
જો ચત્ર હતે બન્સીકો સુન હુવે ભોલે. (મીલાન)
મેરીજાન = કીસીને ભેદ ના ચીનાજી, બજાકે બન્સી૦

૩

હર ખંડ ખંડ હર દીપ દીપમેં જીનકી =
મેરીજાન = હો ગઇથી બન્સીકી ધુમ,
બને ભીકારી ફીરતેથે સબ બીના દરસ મહેરૂમ;
સંવત એગનીસશે ચુમાલીસમેં ભાઇ =
મેરીજાન = થા દીન પુનમકા કરો માલુમ,
ફાગન મહીના સુકલ પક્ષથા ક્યા જાને કોઇ સુમ.

ચાલ.

એ સમ્બુલાલ ઉસતાદને રાહ બતાયા,
તો નબીખાન રામાને બનાકે ગાયા;
યાકુબ ઔર અહેમદસે ઉદું સરમાયા,
મગન નરાયન ખુસરૂ ચંગ બજાયા. (મીલાન)
મેરીજાન = લાલ બાબુ કહે દાનાજી, બજાકે બન્સી૦

૪

રંગત દુનકી.–બરસાદી.

મહીને અસાડમેં પીયા નીકસ ગયે ઘરસે =
મેરીજાન = મદનને મુજકો ઘેરાજી,
ના જાને વો પીયા મેરે કહાં કીયે બસેરાજી. ટેક.
બીજલી ચમકે નહીં ચૈન પડત હૈ હમકે =
મેરીજાન = ઘટા કાલી ઘીર આઇજી,
તડપ રહી સેજોંપે પીયા નહીં દેત દીખાઇજી;
એ બરસ રહી ચૌ ઓરસે મુસલ ધારા =
મેરીજાન = સખી મૈં તો ઘબરાઇજી,
તડપ રહી દીન રૈન નહીં સુખ ચૈનભી પાઇજી.

ચાલ.

મોરી બાલી ઉંમ્રમે પીયા દગા દે ગૈરી,
કીસ દેસમેં જાકરકે અલોપ વો ભૈરી;
એ જુલ્મ કરત હૈ જુલમીં જોબન ઐરી. (મીલાન)
મેરીજાન = એ જી ઘબરાતા મેરાજી, ના જાન વો૦

૧

સરાવનમેં સાજન નહીં આયે હૈં ઘરકો =
મેરીજાન = ઘટા ઘીર આઇ કાલીજી,
પીયા ગયે પરદેસ ઉંબર મેરી હૈગી બાલીજી;
કીસ તરહેં પીતમ આનકે મીલયેં મોહકો =
મેરીજાન = ન માને જોબન જાલીજી,
સબ તુમ કરેં કીલોલ મેરા હૈ મન્દર ખાલીજી.

ચાલ.

ચૌ ઓરસે છાઇ ઘટા બરસ્તા પાની,
મોરા પીયેરા રંગ હેગયા બીકસ ગઇ જવાની;
અબ પીયાને કૈસી દીલમે આપને ઠાની. (મીલાન)
મેરીજાન = છા ગયા નૈન અંધેરાજી, ના જાને વો૦

૨

બાદૈંમે બીધ ક્યા કરૂં સખીરી બોલો =
મેરીજાન = મૈં કષ્ટી તનપર ઝેલી હું,
સબકે સાજન ઘર હૈં મૈંતો પડી એકેલી હું;
રોતી હું જારો જાર જેઉં બરસે ઇન્દર =

મેરીજાન = નહીં મૈં કીસીકે ભેલી હું,
પીયા નહીં હૈ પાસ વલે રસકી મૈં ભરેલી હું.

ચાલ.

નહીં ચૈન પડે દીન રૈન નૈન ફડકે હૈ,
ક્યા કહું સખી જોબન જુલમીં તડકે હૈ;
ઘન ઘોર સોરસે તો બીજલી કડકે હૈ. (મીલાન)

મેરીજાન = એ કબ હોવેગા સબેરાજી, ના જાને વો૦

૩

આસોજકે લગતે પીયા ઘરે આયે હૈં =
મેરીજાન = ઈરાદા પુરા ભયા મનકા.
સેજપે લેકર પડા મજા સબ લુટા જોબનકા;
સુખ ચૈનમેં સારી રૈન પીયા સંગ કાટી =
મેરીજાન = લુટ લીયા રસ બાલે પનકા,
સમ્બુલાલ તો પ્યાસા હૈ એક હરીકે દરસનકા.

ચાલ.

રામા મંગલ નરાયન છંદ ગાતે હૈ,
કેઇ બાબુલાલ અન્તોનસે સરમાતે હૈં;
કથ નબીખાન તો ઘેરા કડકાતે હૈં. (મીલાન)

મેરીજાન = ખ્યાલ એ તોડા તેરાજી, ના જાને વો૦

૪

રંગત દુનકી.-કર્મની કાહાની-ગુજરાતી.

નસીબે દીકરી મલ્યું તારા એ જોડું =
મારીજાન = એમા શું કરે તાતને માત,
લેખ લખેલા ટલે નહી કર્મના કોઇને હાત. ટેક.

માટીનુ નથી વાસણકે બદલી લઇયે =
મારીજાન = હમેં બહુ દયા દીલે આણી,
ઘણી મેહેનતે મલ્યો વર તારો જેઠ ને જેઠાણી;
માય બાપ દુશમન નહીં હતાં કાંઈ તારાં =
મારીજાન = કર્મમા હસે એવી કહાણી,
શું કરસે દીકરી સબુરી કર ખારૂં પીને પાણી.

ચાલ.

નસીબે લખેલું હોય તે આગલ થાએ,

તકદીરના ઉપર તતબીર ઉલટી જાએ. (મીલાન)
મારીજાન = ધીરજને ડાટ મનની સંગાત, લેખ લખેલા૦

૧

તુ કહે છે દીકરી ભુખે મરૂં છું માએ =
મારીજાન = વાતો નહીં કરીએ નઠારી,
ભુખે કદી નહીં રાખે કોઇ જુઠી વાતો તારી;
સલા સમ્પતથી મલીને રહીએ દીકરી =
મારીજાન = નથી તે જોઇ દુનીયાં દારી,
જેથી લાગસે હમણા દીકરી વાતો બહુ ખારી.

ચાલ.

સંકટથી પાછલ કદી હટી નહીં જઇએ,
દુઃખની સાથે કંમર બાંધીને રહીએ. (મીલાન)
મારીજાન = કદી ના કરીએ જીવપર ઘાત, લેખ લખેલા૦

૨

નસીબે દીકરી મલ્યો એ લુચ્ચો ખાવીંદ =
મારીજાન = તજીદે તેની ફીકર સારી,
આપો આપ સુધરસે બોજે પડસે સનસારી;
દારૂ પીઓ લુચ્ચાઇ સઉ ભુલી જાસે =
મારીજાન = પડસે માયાની જાલ ભારી,
છુટી જાસે સઉ છંદ એમજ ચાલે દુનીયાં દારી.

ચાલ.

નહીં છોડીએ ઉમરમા હાત એકનો જાલી,
કર સબર તે પાલન હાર મોટો રખવાલી. (મીલાન)
મારીજાન = માને માતાની વાત સજાત, લેખ લખેલા૦

૩

તુરત માની સીખામણ માતાની દીકરીએ =
મારીજાન = ચાલી સાસરે થઇ તઇયાર,
ધીરજ રાખી મનમાં દીલને કઠન કીધું એક વાર;
માત પીતાને મલી સાસુને ઘર ગઇતે =
મારીજાન = માન બહુ દીયે ધણીને નાર,
નમનતાઇ જોઇ નારીની ખુશી થયો ભરતાર.

ચાલ.

કહે ખુસરૂ જાણે માલક સઉની લાજે,

શાપુર હુસનુને જોઇ દુશમનો દાઝે. (મીલાન)
મારીજાન = નઓખાં ગાયે પીસ્તાલીસ રાત, લેખ લખેલા૦

૪

રંગત દુનકી.-ભુંડાધણીના.

નીર ભરવા ચાલી હલી મલી પનહારી =
મારીજાન = હતી હીંદવાની એની જાત,
ગઈ પનઘટ ઉપર પાણી ભરવા પાંચ જણી સંગાત. ટેક.

જઈ કુવાની ઉપર પાણી ભરવા લાગી =
મારીજાન = બેડાં ભરી લઈ તેવાર,
દુઃખ સુખની વાતો કરવા લાગી એક એકમાં ચક ચાર;
ત્યાં પહેલી સુન્દર કહેછે દીલની વાતે =
મારીજાન = સેલાની છે મારો ભરતાર,
આવકથી વધારે ખરચ છે તેનો જેથી થયો નાદાર.

ચાલ.

ભરાતો ફરે દેવા દારોંથી શરમતો,
ઘર બાર છોડીને ફરતો ફરે તે ભમતો. (મીલાન)
મારીજાન = કરે નહીં હસીને કોઈ દી વાત, ગઈ પનઘટ ઉપર૦

૧

બીજી સુન્દર કહે સમજો બેનીઓ વાતે =
મારીજાન = ધણી બહુ મલ્યો છે તુફાની,
લુચ્ચાઓ સંગમાં કરે ઇજ્જતની ધુલધાની;
લગાડયો બટો માય બાપને ભારી =
મારીજાન = કરે મારેથી વાત તાની,
બાલી મારેછે મુજને ફોકટ જાય આ જુવાની.

ચાલ.

બાઈ મલ્યો મુજનેં આવો ધણી ભીખારી,
ગઈ જીન્દગી છુટી હું દુઃખી કર્મની નારી. (મીલાન)
મારીજાન = ગાલો દીયે કરે પન્ચાત, ગઈ પનઘટ ઉપર૦

૨

એટલામા ત્રીજી કહે વાત પોતાની =
મારીજાન = બલુંછું જોઇ પતીને ઢંગ,
ભમની ગોટી ખાઇ કેફમાં બની રૂહે તે તંગ;

બહુ કરીને થાકી ઇલાજો તેણા ઉપર =
મારીજાન = બલી જાય જુવાની નો આ રંગ,
જોબન મારૂં ઢલી જાય ઇસ્કિનો છે દીલે ઉમંગ.

ચાલ.

ધણીને જોઈ દીલમા બહુ બરૂં છું,
કાપુંછુ આખી રાત રડીને મરૂં છું. (મીલાન)
મારીજાન = છે પાસે નથી માતને તાત, ગઈ પનઘટ ઉપર૦

૩

એવામા ચોથી સુન્દર બોલે વાતે =
મારીજાન = વરછે મારો ગુસ્સા બાજ,
સ્વભાવ તેનો પાજી જરામાં કરીદે મોટો અવાજ;
ગુસ્સો જોઈ તેનો શરીર મારૂં કાંપેછે =
મારીજાન = આવે મનમા મુજને લાજ,
દીલમાં લાગેછે એવું છોડીને જાઉં મઇયરે આજ.

ચાલ.

અરમાન અધુરો રહયો ધણો જોબનમાં,
લોકોનો માર ખાઈ આવે પાજી લક્ષનમાં. (મીલાન)
મારીજાન = રડીને કાપું સારી રાત, ગઈ પનઘટ ઉપર૦

૪

સમજી સઉ વાતો પાંચમા સુન્દર બોલી =
મારીજાન = ધણી મલ્યો હલકટ ભારી,
હલકાઈ બહુ કરે પોતાને મોડેથી ફ્રીસીયારી;
ભુંડાને લાડકો કરે મુઓ સાએરી =
મારીજાન = લાવણીઓ લખેતે વીચારી,
ધુર ધમાસો લખે કાનેથી કલમને ઉતારી.

ચાલ.

કહે રહુંછું મુંમ્બઇમા હું ચાલનો સારી,
મુઓ ખરોજ અક્કલને દુસમન અનારી. (મીલાન)
મારીજાન = ટચાક પણો કરે પોતાને હાત, ગઇ પનઘટ ઉપર૦

૫

મુઓ ગાવા બેસે જેવો બાયડીઓમાં રડવા =
મારીજાન = પોતાની ગાય બડાઇ સારી,
લાવણીઓ ગાય સરમ ભરી જયા લોકોની હોય નારી;

વલી નફ્ટનાકે નામ પોતાનુ ગાયે =
મારીજાન = ફોકટમા જાગે રાત સારી,
હલકાઈ બડાઈ કરી કરી થઇ ગયોછે ભાખારી.

ચાલ.

બાઇ કહો કયા ગામમાં છે શાએર એવા,
સર નામા રાખે લાવણીઓંમા બાકી તેવા. (મીલાન)
મારીજાન = કહે મુઓ મોડે ફુલીને વાત, ગઇ પનઘટ ઉપર૦

૬

રડી વાતો કરી ઘર ગઇ પાંચો સુનદરો =
મારીજાન = લખી જે હસે કરમની ગતી,
લખે વીધાતા કદી ટલે નહીં એતો રતી રતી;
કહે સમ્ભુલાલ રામાજી સાંચી વાતો =
મારીજાન = ભટકતા ફરે વો જોગી જતી,
લોભ લાલચને તજે થાય તેને પરસન સરસ્વતી.

ચાલ.

કહે શાપુર હુસનુ જે સાફ જીગરને રાખે,
કહે ખુસરૂ તે નેકીને ફુલને ચાખે. (મીલાન)
મારીજાન = નબાખાન ગાય છે દાહાડો રાત, ગઇ પનઘટ ઉપર૦

૭

રંગત દુનકી.-ગુજરાતી.

દુસ્મન અક્કલની જાણો નારીને ભાઈ=
મારીજાન = સમજો એ વાતનો કહું વીસ્તાર,
ઓરતના ઇતિબારની ઉપર માર્યો ગયો દીલદાર. ટેક.

દુઃખ સુખનો સાથી સ્ત્રી છે દુનીયામાં =
મારીજાન = ઉતારે દુઃખ દરયાથી પાર,
અગર થાય એ વફા જો સ્ત્રી કરે પતીને હાર;
એ સરદારોની વાત કહું એક સમઝો =
મારીજાન = હતા જો લસ્કરના સરદાર,
બહાદુરીનુ નામ તેવોનુ લડાઇમા આસકાર.

ચાલ

બેઉની દીલદારી હતી જન્મની ભારી,
સોસો માણસ પર ચલાવે ઓધે દારી. (મીલાન)

મારીજાન = હતી સંગાતે બેઉની નાર, ઓરતના ઈતબારની૰

૧

લસ્કરી કાંપમાં હતી છાવણી તેની =
મારીજાન = બેઉની નાર બહુ સુન્દર,
રંગ રાગમા દીવસ ગુજારે ખુશીમા નારી નર;
એવામા હુકમ થયો આગલ વધવાનો =
મારીજાન = લડવા લડાઈની ઉપર,
નવ કલાકના અરસામા તઈયાર થયું લસકર.

ચાલ.

બેઉ બહાદુરોએ તરત કરી તઈયારી,
છાવણીમાં રાખી ગયા પોતાની નારી. (મીલાન)

મારીજાન = તેઓની નાર થઈ લાચાર, ઓરતના ઈતબારની૰

૨

એક એકથી છુટાં પડી ગયા નર નારી =
મારીજાન = કરી લસ્કરે કુંચ ભારી,
મન્જલ દર મન્જલ રાહ કાપી વીતી રાત સારી;
પહુચ્યું લસ્કર દુશમનની સામને જારે =
મારીજાન = થઈ ત્યા લડાઈ ખુન ખારી,
લોથના ટેકડા થયા નદી લોહીની થઈ જારી.

ચાલ.

આખરતે નાસી ગયા દુસમનો હારી,
ખુદરતે ફતેહ તેવોને બક્ષી યારી. (મીલાન)

મારીજાન = ખુસીનો ઉઠયો ત્યાં પોકાર, ઓરતના ઈતબારની૰

૩

મુલકપર વાવટો ચડાવીયો ફતેનો =
મારીજાન = ભરપુર હતો જરથી રઈયત,
લસ્કરે ચલાવી લુટ બગાડી પૈસા પર નઈયત;
લુટી લીધું માલને ધન તેઓનું =
મારીજાન = મલી સરદારોને ઈજ્જત,
પાછલથી રઈયત સરણ થઇને મલી ગયા એક મત.

ચાલ.

રાજાને જીવતોં પકડી બંધાવો કીધો,
નહીં થયાજ તાબે જીવ તેઓનો લીધો. (મીલાન)

મારીજાન = વધ્યા પદવીએ બેઉ સરદાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૪

એમ ઘણા વરસ ભોગવી તેઓએ પદવી =
મારીજાન = થયા છુટ્ટા પેનસીન ખાતે,
ઓરતોને મલવા આવ્યા બેઉ જણા સાતે;
ધન માલ ખજાનો સંગાતે સઉ લીધો =
મરીજાન = થઈ ગઈ જંગલમા રાતે,
ઝાડના છાયા તલે આસરો લઈ કીધી વાતે.

ચાલ.

આ જંગલ છે મારા દોસ્ત જીગરના જાની,
અહીં સુઈ જઉ એ છે મોટી નાદાની.

મારીજાન = તપાસી જુઓ પાસ હતીયાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૫

બંદુખમાં તુરત ત્યાં ભરવા લાગ્યા દારૂ =
મારીજાન = નામ માલેકનું યાદ કરી,
વચમા રાખી તલવાર નાગી બેઠા બંદુકો ધરી;
નારાજ થયા નીદ્રાને મારે તેવો =
મારીજાન = રચના જંગલની જુઓ ખરી,
આવુ અઘોર વન કોઇ દીવસ નહીં દીઠાંમાં આવે ફરી.

ચાલ.

દલગીર થયો ચેહેરો બન જોઈ બહાદરનો,
રસ્તો ઝાડીમાં ડીઠો ચોરોના ઘરનો. (મીલાન)

મારીજાન = જીવની છોડી આસતે વાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૬

એવામા ટોલી આવી લાગી ચોરોની =
મારીજાન = સમસેરો નાગી હાતમાં લઇ,
ધસારો કીધો જોતાંવાર બેઉ બાહાદુરો પર જઇ;
જીવ ઉપર આવો ગયા બેઉ સરદારો =
મારીજાન = તલવારોથી લડાઈ થઈ,
કતલ કીધા પલવારમાં જોઇ જમીનબી ધુજી રઇ.

ચાલ.

ના રહ્યો જીવતો ચોરોમાં નર કોઇ,
બેઉ બહાદુર બેઠા ઝુપડીમાં જોઇ. (મીલાન)

મારીજાન = હતું ઝોપડીમા જર બીસીયાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૭

તકદીરમાં હરેકના ન હોય ભાગ બીજાનો =
મારીજાન = તેઓને લાગી થાક તનમાં,
ઝુપડીને બંદ કરી સુતા બે ફીકર થઇ વનમાં;
ઢંગે પોતાનો કીધો ગલબો ભારી =
મારીજાન = એકની ખોટી દાનત મનમાં,
બદલી ગયો દોસ્તથી મુર્ખનો લાગો જીવ ધનમાં.

ચાલ

ચંડાલે ધરી બંદુક હાતમા ભારી,
નેમ ધરી તેના માથામાં ગોલી મારી. (મીલાન)

મારીજાન= ખોપરી ફાડી નાખી તે વાર, ઓરતના ઇતિબારની૦

૮

ધડ ધડ કરતો લોહીનો ફુંવારો છુટો =
મારીજાન = જખમ લાગો તેને કારી,
મરતી વકતે બોલ્યો દોસ્ત તુંએ કામ કીધું ભારી;
મારા જીવથી શું હતું આ ધન વધારે =
મારીજાન = જર પહોંચસે ન જીંદગી સારી.
જીવતો હતે હું દોસ્ત દુ:ખમા કરતે વફાદારી.

ચાલ.

અરમાન હતો મલવા મારી નારીમાં,
મજવણા જીવ તે ખોસે ઇન્તેજારીમા. (મોલાન)

મારીજાન = છે માલેક તેનો મદદગાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૯

પાણી પીવાનો કીધો ઇશારો હાતે =
મારીજાન = પાવા લાગ્યો પાણી બેઇમાન,
છલી ઘડીએ જોયો દોસ્તને છોડી દીધો જાન;
બેઇમાનની છાતી પીગલી ગઇ તે વારે =
મારીજાન = એકલો પડી ગયો બે ભાન,
અરે દોસ્ત શું કીધું મે આજે લીધો તારો પ્રાન.

ચાલ.

બહુ રડી રડીને થઇ ગયોં ગમ ખારે,
આખોંથી ખોઇ અશુંની નવ નવ ધારે. (મોલાન)

મારીજાન = પસ્તાવા લાગો સો સો વાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૧૦

ગાલોપર તેના ચુબન કરવા લાગો =
મારીજાન = પોતાનુ માથું ત્યાં ફોડી,
નાસી પાસ થઇ માટી ખોદી ઝુપડીમાં ઘોડી;
લાસને ઉતારી ખાડામા સંભારી =
મારીજાન = પસ્તાવો કીધો હાત જોડી,
હત્યાર જર સાથે મુકી કીધુ દફન માટી છોડી.

ચાલ.

આ બંદુક તારી હું યાદગારીમાં રાખીશ,
કહે મરીસ ત્યા વેર જખમને તારા ચાખીશ. (મોલાન)

મારીજાન = ન થાસે જીવને કદી કરાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૧૧

એટલામા વીતી ગઇ રાતને થઇ સવારે =
મારીજાન = માલ ધન અખુટ લીધો સાત,
છલ્લી સલામ કીધી દોસ્તની લઈને બંદુક હાત;
બંદુકને જોઈ જીગર તેનું કતરાતું =
મારીજાન = રાહમાં પડી ગઈ પાછી રાત.
તોએ રાહ કાપીને ચાલ્યો રાખી હીંમત સંગાત.

ચાલ

બીજે દીવસે આવ્યો પોતાને શેરે.
જઈ ઘરમા મલ્યો નારીને સારી પેરે. (મોલાન)

મારીજાન = ખુશી થઈ ગયા બેઉ નર નાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૧૨

પાસેની છાવણીમાં રહે દોસ્તની નારી =
મારીજાન = તે પુછવા લાગી ઉમેદ ભરી,
મારો ધણી નહીં આવ્યો સાથે કહોની વાત ખરી;
અધીર મનમાં લાગે મુજને બાઇ =
મારીજાન = છુટા થયા તમેં કજીયો કરી,
મુજ અબલાપર રહેમ કરીને બોલો વાત જરી.

ચાલ

હીંમત રાખો પાપી બોલ્યો નારીને,
હું ભુલી ગયો છું દોસ્તની દીલદારીને. (મોલાન)

મારીજાન = નથી હું જાનતો તેનો સાર, ઓરતના ઇતબારની.

૧૩

લડાઈ પર હમો પડી ગયાથા છુટા =
મારીજાન = પછીની ખબર નથી કાંઈ વાત,
લડાઈ થાવા અગાઉ મારી છોડી ગયો તે સાત;
એટલું સમજીને નારી લાગી રડવા=
મારીજાન = બણુ ખેદ લાગી મન સંગાત,
બે નસીબ બીચારી પડી અધીરી ઘસવા લાગી હાત.

ચાલ.

પાપીની નારી દીલાસા દેવા લાગી,
ધીરજની તેણે વાતો કહેવા લાગી. (મીલાન)

મારીજાન = આવતો હસે તારો ભરતાર, ઓરતના ઇતબારની.

૧૪

વખત આવે છે પડતો નરને જ્યારે =
મારીજાન = થાયછે ચાર તરફથી ઠાર,
પાપીના ઘરમા ધનછે મોટું એવી થઈ ચકચાર;
એ વાત જેવી લુચ્ચા ચોરે એ જાણી =
મારીજાન = નીકલ્યા સમો જોઈ તે વાર,
રાતના વખતમાં ચોરી કીધી પાછળનું ભાંગી બાર.

ચાલ.

સવારે ઉઠી પાપી ગભરાવા લાગો,
ધન ગયું જોઇ દીલમા પસ્તાવા લાગો. (મીલાન)

મારીજાન = તંગ હાલતે થયો નાદાર, ઓરતના ઇતબારની.

૧૫

ચૌ ઘડયું તે બેહું પાપી ઉપર ભારી =
મારીજાન = તે નારી થઈ ઘણી ગંભીર,
ઘરનુ કામ કાજ કરવા લાગી મનમાં રાખી ધીર;
દોસ્તની તે બંદુક હતી પડેલી બાજુ =
મારીજાન = પડી લાકડાની તે પર ચીર,
બે ટુકડા બંદુકના જોઇ બહુ થયો પાપી દલગીર.

ચાલ.

ગુસ્સામાં બોલ્યો નારી તે ઈર્ષાની ખોઈ,
મારા દોસ્તની બંદુક ભાગી જાણી જોઈ. (મીલાન)

મારીજાન = પાપી તે જીગરની મારા ધાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૧૬

તે એવી વાત સમજીને નારી બોલી =
મારીજાન = સાંચું કહોની મારા વીર,
લુટાવ્યો માલ એ પરવા કેમ બંદુકથી થયા અધીર;
નારી લઈ બેઠી હટ જીવની ઉપર =
મારીજાન = ભર્યા પાપી એ આંખમાં નીર,
સાંચી વાત કહી નારી આગલ ગમનો ખાધો તીર.

ચાલ.

એમ થોડા દહાડા નીકલી ગયા છે જ્યારે,
નારી એ વાત કહી સહીની આગળ ત્યારે. (મીલાન)

મારીજાન = કીધો છે ધણીને તારા ઠાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૧૭

મારા પતી એ માર્યો ઠાર જરની લાલચમાં =
મારીજાન = જંગલમા રહે ઝુપડામા ચોર,
ઠાર. કીધા ચોરોને ત્યાં છે તારા વરની ગોર;
પાપીની નારથી વાત સઉ સમઝી લીધી=
મારીજાન = તે ફરયાદ થઈ ઉઠાવ્યો શોર,
જાહેર વાત કરી સરકારમાં મારા ધણીને માર્યો ડોર.

ચાલ.

પાપીના તરત ત્યાં મુસકાં તંગ કરીને,
ઉભો રાખ્યો સરકારમાં તેણે ધરીને. (મીલાન)

મારીજાન = ન મલજો એવી કોઇને નાર, ઓરતનો ઇતબારની૦

૧૮

ઇન્સાફ થયો પાપીની વાતનો જારે =
મારીજાન = કીધી નહીં જુટી વાત તકરાર,
ખરૂં દોસ્તનું કીધું ખુન છઉં ગુન્હેગાર સરકાર;
સરકારે હુકમ ફાસીનો તેણે દીધો =
મારીજાન = થયો લાચાર પાપી સરદાર,
દોસ્તનો દાગ રહ્યો દીલમા ખાદો નારીપર ખાર.

ચાલ.

ઓરતે તે કીધી ઠાર છે જાણી જોઈ,
પસ્તાઇ અક્કલ ઉપર પાછલ રોઇ. (મીલાન)

મારીજાન = ધરોધર થઈ બહુ ચકચાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૧૯

ફાસીનો વખત થયો પાપીનો જારે =
મારીજાન = ગાળો નાખ્યો હાતે તે વાર,
ગલામાં ફાસો લઈ બોલ્યો આલમને કરી પુકાર;
હજારો રઇત મલીથી ભેગી જોવા =
મારીજાન = જોઓ આ ઓરતનો ઇતબાર,
કદીના કરસો દુનીયાંમાં આ રીતે થાસો ખુવાર.

ચાલ.

આ વખત હતે જો દોસ્ત જીવતો જાની,
કરતે મુજને તે મદત ઘણી મનમાની. (મીલાન)

મારીજન = દીદો કરતુકનો બદલો યાર, ઓરતના ઇતબાની૦

૨૦

નારીનુ મોડું જોઇને બોલ્યો પ્યારી=
મારીજાન = ખોદા છે તારો મદદગાર,
છેલ્લી સલામ લીધી તેણે દીધો ફાસી તે વાર;
બેઉના પગારની રાખી પેનસીન ચાલુ =
મારીજાન =સુકર કરતી તે પર બેઉ નાર,
આપ્યો નારીઓને આસરો દયાલુ તે સરકાર.

ચાલ

કરો તેવું જોસો ભાઇ આ દુનયામા,
ઘણા ખોટા કામો કરે બહુ પાપી નકામા. (મીલાન)

મારીજાન = પડે અન વસ્તરનો વહેવાર, ઓરતના ઇતબાર૦

૨૧

કહે સમ્ભુલાલ રામા છંદ આ ગ્યાનીમાં =
મારીજાન = અમરસીંગ ઉમેદ સેલાની,
યાકુબ અહેમદ મગન નરાયન બાપુલાલ ધ્યાની;
અન્તોન તે મંગલ ગાએ ખ્યાલ ગુજરાતી =
મારીજાન = તે દુશમનોના મન માની,
સુર તાલથી કહે રાહ રંગતને પેછાની.

ચાલ.

કહે શાપુર હુસનુ ઇતબાર નહીં નારીનું,
છે ખરસેદજી દોસ્તની દીલદારીનું. (મીલાન)

મારીજાન = નબીખાં ગાએ ખ્યાલ હજાર, ઓરતના છતઆર૦.

❁ ૨૨ ❁

રંગત ઠુનકી.–માશુકનો વીલાપ.

આ જોબન જાય ભરપુર ઓ જાની મારા=
મારીજાન = નકામી જાયે છે જુવાની,
જુદાઇ કરીને ગયા પીતમજી છોડી મહેરબાની. ટેક.

આ નજરની અન્દર નજર પડે તું પ્યારો =
મારીજાન = છોડીને ગયાછો સરમ્માં,
લાગો ઇશ્કનો જખમ કારી આ છાતીના નરમ્માં;
દીલમા લાગી રહી મને ઘણી ગમખારી =
મારીજાન = દુઃખ પડયું છે આ કરમ્માં,
પીતમની આસમાં ઝુરી ઝુરીને મરૂછું ભરમ્માં.

ચાલ.

હર ઘડી ટપકે ગમના આંખોથી આંસુ,
કહો દીલની વાત જઇ કોની આગલ ભાંસુ;
મનમા આવે ઘરબાર છોડીને નાંસુ,
આ સંગદીલ ધનીના ઉપર ગલું મારૂં ફાંસુ. (મીલાન)

મારીજાન = ઇશ્કની બની છું મસ્તાની, જુદાઇ કરીને૦

૧

રાત દીન બલું છું જુદાઇના હું ગમ્મા =
મારીજાન = સેહવું કહાં સુદી દુઃખ આવું,
ભુખ પ્યાસને તજ્યું ગમે નહીં પીવુંકે ખાવું;
હું ઢુંડુ પતીને જાતે વેરાગન થઇને =
મારીજાન = જીગરને કહાં વેર તરસાવું,
મુલકો મુલકથી સોધી પતીને દરસન દેખડાવું.

ચાલ.

મદ ભરી આંખો આ જોબન જોઇ તઇયારે,
લાવસે દયા મુજ ઉપર મારો ભરથારે;
આજેજી કરીસ હું થઇ ઘણી લાચારે,
કહાં મલસે પીતમ કહો કોઇ નર નારે. (મીલાન)

મારીજાન = મેલવીસ મોહબત મનમાની, જુદાઇ કરીને૦

૨

બહુ ઉમંગ મારા જીગરમાં છે બાકી =
મારીજાન = આગ લાગી રહી જોબનમાં,
કઇએક મુલક હું ફરી ફરીને જાઉં દખ્ખનમા;
હીંગલાજ ભવાની નાહું દરસન કરીને =
મારીજાન = ધીરજ બહુ રાખું તનમનમાં,
અમદાબાદ પાલનપુર થઇને જોઉં ઉજ્જનમાં.

ચાલ.

જોવું છે પછી તો યુરેપખંડ વીમલ છે,
ત્યાં કારીગરીની મોટી મોટી અક્કલ છે;
વલી થેમ્સ નદીના નીર ઘણા નીર્મલ છે,
બહુ ચન્ચલ રાનીજીના ત્યાં બીરૂબલ છે. (મીલાન)
મારીજાન = જોવું ત્યાં પીતમની ઇધાની, જુદાઇ કરને૦

૩

પછી ફરી વલીસ હુ ત્યાંથી અરબસ્તાને =
મારીજાન = જોવું ઇસ્ફાન અને તહેરાન,
સીરાજ તાતાર દેશ અને જઇ જોવું તુર્કસ્તાન;
ન રાખું મુલક હું બાકી કોઇ ખંડોનાં =
મારીજાન = એટલો વીચાર કરૂં અરમાન,
એવામાં કાગદ આવ્યું હાતમાં પોષ્ટને તે દરમ્યાન.

ચાલ.

લખ્યું તુ તેમાં ધન માલ બહુંજ કમાયો,
હું મલીસ કાલે સમજી જવ હર ખાયો;
જોઇ શાપુર હુસનુ મનમા બહુ બીરમાયો,
ખુસરૂ નારાનને જોઇ દુસમન લજવાયો. (મીલાન)
મારીજાન = નબીખાં કહે સાંભલ આની, જુદાઇ કરીને૦

૪

રંગત ઠુનકી.

છે દખમું કબરસ્તાન ને ત્રીજું સમસાન =
મારીજાન = સર્વ છે દીલના એ વીચારો,
આગલ પાછલ મરવું સઉ માલેક ના ગુન્હેગારો. ટેક.
છે નામ તેનો નાસ તે સઉ કોઈ જાણે =
મારીજાન = તેને તુ ક્યાં સુદ્દી રડસે,

શાહેરી એવી ભુલી જસે જો દીલમા તુ ડરસે;
કરવું તેવું ભરવું માલમ દુનીયાને =
મારીજાન = તેમા કોન આડો હાથ ધરસે,
અંતકરન હોય સાફ તો સઉપર સરદારી કરસે.

ચાલ.

જેનુ અંતકરન હોય સાફ કરે સરદારી,
મલે તેને ખુદરતની મોટી યારી. (મીલાન)
મારીજાન = હાત જોડે દાવા દારો, અગલ પાછલ૦

૧

નથી પૈસાવાલો નસીબવાન દુનીયામાં =
મારજાન = લીએ દુનીયાંનો જસ ગુનીજન,
કીર્તી દેખડાવે દુનીયાંમાં ખોય સારા કામમા ધન;
પરદુઃખ ભન્જન થઇ દુઃખ દુઃખીનુ ટાલે =
મારીજાન = સાફ રાખીને અંતકરન,
છે મદદગાર તેનો માલેક કરનારો છે રક્ષન.

ચાલ.

જોઇ હજારો દુસ્મન હાથ જોડી સરમાયે,
ચાહે ગર્દન કાપવા બાલના વાંકો થાયે. (મીલાન)
મારીજાન = છે કીર્તીવાન નસીબ વારો, અગલ પાછલ૦

૨

કરે યાદગારી દુનીયામાં કાયમ કીર્તી =
મારોજાન = ખરો તે નસીબવાન ગુનવાન,
તન થાસે માટીને હવાલે જીવ તું જમનો જાન;
તમે જુવો ભલાની ભલાઇ આ દુનીયામાં =
મારીજાન = રહી જાસે દીલમા અરમાન,
નથી ગુજારો કાંઈ દુનીયામાં સમજી લે બેભાન.

ચાલ.

જો પૈસા ઉપર જાસે તું હર ખાઇ,
બદનામ થઇને પસ્તાસે તુ ભાઇ. (મીલાન)
મારીજાન = અકારત જાસે જન મારો, આગલ પછાલ૦

૩

છે દખમું કબરસ્તાન રસમનાં બહાના =
મારીજાન = એથી જો ડરે હોય નાદાન,

અંતકરન હોય સાફ છે તેને એહુ જહાનમા માન;
ભણે ગણેને દેખાડે પરહેજ પાકી =
મારીજાન = જીગરમાં બદકામોના ધ્યાન,
ખોફ ખુદરતનો તે પર બહુ થાય તે હેરાન.

ચાલ.

કહે શાપુર હુસનુ છે સતમા અબાદાની,
છે ખરસેદજી દીલદાર દોસ્તનો જાની. (મીલાન)
મારીજાન = નબીખા હરીનો છે પ્યારો, અગલ પાછલ૦

૪

રંગત મેરીજાન છોટી ખડી.

મેરીજાન = સીફતકી તેરે = ક્યા કરે ફીલ્ક તેહરીર,
નહીં લીખ સકે સના હજારોં હુવે પયમ્બર પીર. ટેક.

મેરીજાન = જુલ્ફ શાનેસે = રખા હૈ બના સનમ,
માંગકે રાહસે ગયા જો આશક પહોંચા રાહે અદમ;
મેરીજાન = રૂખે અનવરપર = દો પડે જુલ્ફકે ખમ,
બલખાયાં સુમ્બુલને મારકા નીકલ ગયા હૈ દમ. (મીલાન)
મેરીજાન = દેખ પેશાની = લીયા શમ્સ છીપા તસવીર, નહીં લીખ૦

૧

મેરીજાન = અબરૂ જો દેખા = બના કોસ કુજાહ ફીલ હાલ,
મેહેરાબ કાબા ખમા ખમી શમસીર એ સુનો મીસાલ;
મેરીજાન = તીરે મીજગાંકા = જો દેખા હુવા હલાલ,
નરગીસ શરમા ગયા ચશ્મસે આહુ ભુલે ચાલ. (મીલાન)
મેરીજાન = દેખ રૂખ ઉસકા = ગુલ ગીરે હોકે દીલગીર, નહીં લીખ૦

૨

મેરીજાન = દેખ બીનીકો = હુવા ખડા અલીફ રોશન,
લબકો દેખ શરમાયે લાલ દન્દાંસે દુરેં યેમન;
મેરીજાન = ડુબ ગએ જાકે = જો દેખે ચાહ જકન,
શરમ સુરાહીકો હુઈ પૈદા દેખકે વો ગર્દન. (મીલાન)
મેરીજાન = સાફ સીનેસે = આઈના હુવા નખચીર, નહીં લીખ૦

૩

મેરીજાન = દેખકે પીસ્તાં = આનારને ખાયા બલ,

નાફ્સે જીસકે ખુન મોઅતર પૈદા હુવા અસલ;
મેરીજાન = સીફ્ત ક્યા લીખ્ખું = હુવા દીલ કલસે બેકલ,
નરમ શીકમ દીલબરકા ન વૈસા હૈ પુમ્બા મખમલ. (મીલાન)
મેરીજાન = દેખકે કંમર = વો ચીતા હૈ દીલગીર, નહીં લીખ૦

૪

મેરીજાન = રાનસે હૈરાં = હોગએ ફરીશ્તે હાલ,
પંજે મરજાં દેખકે મરજાં હુવા યકીં પામાલ =
મેરીજાન = નાખુંસે હીરા = સરમાયા કહે સીલાલ;
રામાજીને કહા બજ્મમેં ખ્યાલકે ઉપર ખ્યાલ. (મીલાન)
મેરીજાન = નબીખ્યાં કીયે = સુન કથન ભગે બે પીર, નહીં લીખ૦

૫

રંગત તીન કડી નેહંગ.

ચાલમે છલબલ = હૈ બાંકી ધરન, જૈસે ચંદ્રકી કીરન. ટેક.
બાલ ઘુંગરાલે = હૈ ભોલા પન, ચલી હૈ વો બન ઠન;
ઝુમકે ચલતા = હાતીકે નમન, મારે ચો તરફ નયન.

દોહરા.

ભવેં બની કમાન મીઝેંકે બાનકે મારે સબપર માર,
જો કોઈ દેખે ગીરે જમીપર હો જીના દુશવાર. (મીલાન)
સીસકતે લોટેં = વો લગે મરન. જૈસે ચંદ્રકી કીરન૦

૧

સખુન વો શીરીં = સે બોલે બાત, બાત બાતમેં ઘાત;
સોવે બીસ્તારપે = કહીં કરકે લાત, રખ સીનેપર હાત.

દોહરા.

નાક પાકકા લીખું ક્યા નકસા અલીફકે જસી હૈ શાન,
લબે લાલકો દેખ દેખકે લાલ હુવે કુરબાન. (મીલાન)
સાન હૈ બાંકી = હૈ રૂખ રોશન, જૈસે ચંદ્રકી કીરન૦

૨

દેખકે ઉસકી = વો બાંકી શાન, હુવે મલક હૈરાન;
દેખ દન્દાંકો = હીરોંને ખાન, છોડ હુવે વૈરાન.

દોહરા.

જો કોઈ ચાહકે ગયા જકનમેં ડુબ ગયા ઉસમે એકબાર,
નીકલ ના સકા બાહર ઉસીમેં રૂહે તાહશર યાર. (મીલાન)

પરેશાં દીલ હૈ = વો દેખ કુબન, જૈસે ચંદકી કીરન૦

૩

સુરાહી ગર્દન = હૈ બની અસલ, જરા નહીં હૈ સલ;
લાલ સમ્મુકો = હૈ તેરા બલ, દીલમેસે મત નીકલ.

દોહરા.

નબીખાન કથ કહે ખ્યાલ રામાજી જીનકે રહેતે સંગ,
મગન નરાયન બાબુ લાલ મંગલકા ખડકે ચંગ. (મીલાન)
ગારહા અહેમદ = યાકુબ લછમન, જૈસે ચંદકી કીરન૦ .

૪

રંગત તીન કડી નેહુંગ.

સખીરી સાજન = ગયે છોડ મકાન, મુઝે હૈ ઉનકા ધ્યાન. ટેક.
બીરહેકી સુલગત = હૈ તનમેં આગ, ગય મેરેકો લાગ;
ફુટ ગય મેરે = જ્વાનીમેં ભાગ, કીનસે ખેલું ફાગ.

દોહરા.

બીલમ ગએ કીસ સૌતન ધરજા પીયા મેરે તો હૈં નાદાન,
ચઢી ઇસ્કકી ફોજ મેરે તન લગે ઇસ્કકે બાન. (મીલાન)
ફીક હૈ મુજકો = મૈ ભઈ જવાન, મુજે હૈ ઉનકા ધ્યાન૦

૧

બહોતસા રોકી = પીઉ નહીં માના, જરા ના દીલમેં જાના;
ઇસી બહાને = બસ થા જાના, કીયાથા તીસના તાના.

દોહરા.

ઉધર ધુપકા સોર જોર હૈ ઇધર બરત હૈ મોરા તન,
કરત રાત દીન જુલ્મ મોરેપર એ જુલમી જોબન. (મીલાન)
બીના પીઉ મોરી = નીકસત હૈ જાન, મુજે હૈ ઉનકા ધ્યાન૦

૨

સબકે હૈં સાજન = અપને ધરમેં, મૈં એકેલી મન્દરમેં;
પડી હું રોતી = મૈં બીસતરમેં, હોતા સોર નગરમેં.

દોહરા.

આહો જારી કરૂ રાતદીન નહીં મુઝે હૈ પલભર ચૈન,
પીયા પીયા નીત જપા કરૂં મૈં ફડકત હૈં દોઉ નૈન. (મીલાન)
ખુદાને કૈસા = મેરા મારા માન, મુજે હૈ ઉનકા ધ્યાન૦

૩

અગર આ મેરે = મીલ જાયેં સજન, ઉસીદીન હો દીલ મગન;
લાલ સમ્મુકે = સંગ રહે મગન, રામાજી કહે સુખન.

દોહરા.

નબીખાનને કથ કર ગાયા દંગલ અન્દર તાજા ખ્યાલ,
નારાયન મંગલ અર્જુન સંગ ખુસરૂ બાબુ લાલ. (મીલાન)
અમરસીંગ સંગ હૈ = ઉંમેદ જવાન, મુજે હૈ ઉનકા ધ્યાન૦

૪

સખી.

જુઠી દુનીયાં જુઠી કાયા = જુઠી જકતની જુઠી માયા =
· ભજન હરીનુ કરવું જી હાં *
સઉ નેકીને મારગ ચાલો = ખરૂં કહું છું મારા લાલો =
ધ્યાન પ્રભુનુ ધરવું જી હાં *
પરમેશ્વરની સેવા કર જો = ચીતમાં સીવ સંકરને ધર જો =
હરને નહીં વીસરવું જી હાં *
નબીખાં રામા ભક્ત છે હરનો = ખુસરૂ છે પ્યારો સંકરનો =
ભજન કરીને તરવુંજી હાં *

ચૌસા.

વાત હું કોઇ નહીં માનુ = સાંચ કામ ભકતી કરવાનુ;
આખર સઉ કોઇ મરવાનું = કહેછે મગન હરી કાનુ.
પ્રેમથી કર ભક્તી ભારી = આ જુઠી સઉ દુનીયાં દારી.

સખી.

પ્રથમ નમુ નારાયન નરને = પાછલ બ્રહ્માં વીષ્ણુ સંકરને =
ત્રીજે રામ સીતા રઘુબરને = કહુ સૃષ્ટી એ સારીને જી *
દેવી દેવતા નાત સુમર જો = સેવા રઘુનાયકની કર જો,
ધર્મ ધ્યાનને મનમાં ધર જો = કરવી ભક્તી વીચારીને જી *
રાતના દહાડો સુમર સુમરની = જકતમાં કરવી ઉત્તમ કરની =
કર સુમરન તુ ધરની ધરની = માન જો તે ત્રીપુરારીને જી *
પાર બ્રહ્મ પરમેશ્વર તુ છે = ગંગા જમના સરવર તુ છે =
જગન્નાથ જગદીશ્વર તુ છે = જીવાડે તુ નર નારીને જી *
જગન્નાથ જગદીશના દરસન = પ્રેમથી કરતુ સીવની પુંજન =
તેની છે લીલા સઉ ધન ધન = દીધા દુષ્ટ તુ એ તારીને જી *
નબીખાં રામા દાસ છે તારો = તુછે પરમેશ્વર સત મારો =
ખરસતજીને છે તુ એક પ્યારો = જો મારી લાચારીને જી *

ચૌસા.

ભક્તી ભગવતને પ્યારી છે = ભક્તી નહીં હરથી ન્યારી છે;
ભક્તી હર ભક્તને સારી છે = ભક્તી શીર છતર મારી છે.
ખરી કીધી દરેક ભક્તી = છે ભારી ભક્તીમાં સક્તી.

બહર છોટી.

સખી.

દુનીયાં અન્દર ભાઇયો બદકામ કોઇ કરવું નહીં,
જાની જોઇને પાપ વીપતમાં કદી પડવું નહીં;
કામ ક્રોધને તજી કેમ હરીને સુમર વું નહીં,
કર યાદ સાહેબ સાંચ નર સંકટ સમે રડવું નહીં.

ધૌસ.

કામ ક્રોધ લાલચથી ડરસો = તો સઉપર સરદારી કરસો;
હાત લઇ માલા જો સુમરસો = તો દુખના પહાળથી ઉતરસો.
નબીખાં કહેછે સાંભલ યાર = નેકીછે સર્વ ઉપર સરદાર.

રંગત છોટી.

માલી હે જહાંકા શહેન શાહ સરવર તુ,
રાઝીક હે રીઝકકા ઓર ગુર્બ પરવર તુ. ટેક.

દો જહાંમેં ઉસકી બડકર જેબાઈ હે,
હર સૈ અન્દર કુદરત ઉસકી છાઈ હે;
હરએક રંગમેં ઉસકી રંગત આઈ હે,
હર ચતરાઇમે ઉસીકી ચતરાઈ હે. (મીલાન)

એ પરકો લગા દેવે લહેજેમેં પર તુ, રાઝીક હે૦

૧

દો જંહાંકા ખાલીક તુહી સાહેબે મન હે,
એ માહતાબમેં તાબ તેરી રોશન હે;
ગુલઝાર હુવા તુજસે એ બન ગુલશન હૈ,
દીવાનોકો તેરાહી દીવાના પન હૈ. (મીલાન)

કર દેવે શહેન શાહ જીસપર કરે નજર તુ, રાઝીક હે૦

૨

ક્યા કહું મૈં તેરી ઐસી પાક જબાં હૈ,
જીસકે જબાનસે રોશન હુવા કુરાં હૈ;
લાસાન તુહી એક મેરા આલીશાં હૈ,
તુજ સીવા કીસીકા રહે ના નામોં નીશાં હૈ. (મીલાન)
તુહી દીલ વો જાન ઓર દહન જબાં હૈ સર તુ, રાજીક હૈ૦

૩

તેરા જલવા તો હૈ હર મરદો જનમેં,
તુ સમ્મુલાલ રામાકે રહે સુખનમેં;
ઇસ નખીખાંકે રહેતા તુ બના દહનમેં,
નારાયન મગન કહે બસા તુહી તન મનમેં. (મીસાન)
કહે બાપુ લાલ જેવર હૈ હમારા જર તુ, રાજીક હૈ૦

૪

રંગત છોટી.

કહો બડે તુમ અકીલમંદ બને હક્કાની,
હો સખુનજી સીરીં ઔર મીસારા બા માની. ટેક.

કહેતા હું તુમકો દંગલમે સમઝાકે,
તબીયતકો ખુસ કરો ખ્યાલ બમાની ગાકે;
નહીં યાદ હો માની સીખો કીસીસે જાકે,
લુચાઇ છોડેદો જરા ખ્યાલમેં લાકે. (મીલાન)
અક્કલ સીખો છોડો તમામ નાદાની, હો સખુનમી૦

૧

હક્કાની ખ્યાલ કોઇ કહો ન કરના દેરી,
છા જાય ઉજાલા કુલ મીટ જાય અંધેરી;
કયૈં બકતે હો ક્યા તુમેં નેસતી ઘેરી,
ઇસમે બાતે સબ બીગડ જાયગી તેરી. (મીલાન)
યા કહો કીતાબી યા કોઇ કહો જબાની, હો સખુનજી૦

૨

દો બદી છોડ નેકીકે રાહકો જાનો,
સુર સબ્દ બાંદ સમ રાગ રાગની તનો;
એ નશાહત મેરી યાદ રખો ઇન્સાનો,
કોઇ ગલત બાત હોવેતો આપ બખાનો. (મીલાન)
ઇમાનદાર બન તર્ક કરો બૈમાની, હો સખુનજી૦

૩

દો નસાં છોડ કર તર્ક દે મૈંકી પ્યાલી,
પ્યાલીકો પી મત બકે બાત મતવાલી;
કહે સમ્મુલાલ ઉસ્તાદ વો રામા પ્યાલી,
કથ નબીખાનને રંગત સાંચે ઢાલી. (મીલાન)
કહતે નારાયન મંગન ધરો ઇન્સાની, હો સખુનબી॰

૪

રંગત છોટી.

દો જહાંનમેં જલવેગર રબ્બાની હૈ,
બીન પાની જગમેં કરે અવાદાની હૈ. ટેક.

એવજ પાનીકે વો બરસા ગોહર દે,
હીરોંસે સાગર તલાવ નાલે ભર દે;
હર અદનાકો હાકીમ લહેજેમે કર દે,
ચાહે જહાંન નીચેકી ઉપર ધર દે. (મીલાન)
વો રબ કરીમ કાદર એક લાસાની હૈ, બીન પાની॰

૧

બીન બરસાયદ ચાહે બીજલી કડકાવે,
ઉસકે કુદરતકે ભેદ કોઇ નહીં પાવે;
વો મેહેર કરે તો ગદાકો શાહ બનાવે,
બીન પરવાલેકો બે પર આપ ઉડાવે. (મીલાન)
ઉસકે કુદરતકે આગે ક્યા પાની હૈ, બીન પાની॰

૨

કુદરતકા કહું ક્યા હાલ ઉસકે સારા હૈ,
લુકમાન દેખ કુદરત ઉસકી હારા હૈ;
ઉસકે આગે નહીં ચલે કીસકા ચારા હૈ,
ઉસકે આગે નહીં કીસીને દમ મારા હૈ. (મીલાન)
નહીં પાએ દીદ લાખોંને ખાક છાની હૈ, બીન પાની॰

૩

અપના જલવા હરએકકો આપ દીખાયા,
જબ કીયા ખુદી શદ્દાદ જહન્નમ પાયા;
એ સમ્મુલાલ રામાને ખ્યાલકો ગાયા,
હૈ નબીખાનકે દીલમેં પાક સમાયા. (મીલાન)
નારાયન મગન ખુસરૂ કહે હક્કાની હૈ, બીન પાની॰

૪

રંગત છોટી.

એ પાક નામ એક તેરા નુરાની હૈ,
લાસાન તેરી કોઈ જહાંમેં નહીં શાની હૈ. ટેક.

હર જલવેમેં જલવે નીગાર એક તુ હૈ,
દેખા સચમેં યારોંમેં યાર એક તુ હૈ;
અસ્વારોંમેં દુલ દુલ સ્વાર એક તુ હૈ,
દેખા હરજા નકસે નીગાર એક તુ હૈ. (મીલાન)
તેરે સીવાય એ સબ દુનીયાં ફાની હૈ, લાસાન તેરી૦

૧

કાબે વો દૈર અકસામેં જલવા તેરા,
મહે મકાંમેં ઔર લામકાંમે જલવા તેરા;
હર સખુનમેં પાકે જબાંમેં જલવા તેરા,
દેખા હમને હૈ કુરાંમેં જલવા તેરા. (મીલાન)
તુહી કાજી મુલાં ફાજીલ હક્કાની હૈ, લાસન તેરી૦

૨

જીસ જગેહપે દેખા વહીં નુર તેરા હૈ,
હર સૈંકે અન્દર કુલ જહુર તેરા હૈ;
જલવા જહાંનમે સબ ગફુર તેરા હૈ,
રૌશનહી ઇસ્મ એ સબી દુર તેરા હૈ. (મીલાન)
સુન હદીસ તેરી હુવા જીગર પાની હૈ, લાસાન તેરી૦

૩

હૈ જહાંમેં તેરે નુરકા કુલ ઉજીયાલા,
તેરે નામકા સમ્મુલાલ ફેરતા માલા;
રામાજી ગાતા બજમમે તુર્રેવાલા,
સાંચેમેં ખ્યાલ કથ નબીખાનને ઢાલ. (મીલાન)
નારાયન મગનકો દીયા તુ ઇન્સાની હૈ, લાસાન તેરી૦

૪

રંગત છોટી.

જબ જુલ્ફ સનમ રૂખસારપે આઈ હોગી,
મહેતાબકે ઉપર ઘટાસી છાઈ હોગી. ટેક.

પુર શીકન જુલ્ફ જબકે ફૈલાઈ હોગી,
આશકી હુઈ કીસ તરહેં રીહાઈ હોગી;

જન્જીરે જુલ્ફ જબ ઉસને બીછાઈ હોગી,
લાખોંકી જાન ઈસિ જાલમેં આઈ હોગી. (મીલાન)
શાનેસે જુલ્ફ જાનાને હીલાઈ હોગી, મહેતાબકે૦

૧

અબરૂ કમાન જબ ઉસને ચઢાઈ હોગી,
કૈસે રોશનકે જાંપે બન આઈ હોગી;
રૂખસારકે ઉપર અફશાં બનાઈ હોગી,
રોશનીકા ફુલ અન્જુમકી છીપાઈ હોગી. (મીલાન)
હરએકને કરી વહાં જીબહે સાઈ હોગી, મહેતાબકે૦

૨

કર સુર્ખ ચશ્મ જબ ઉસને દીખાઈ હોગી,
ઉસ શાકને તબ બારીશ બરસાઈ હોગી;
ખનદીદગી જબ બર્કકો દીખાઈ હોગી,
આસમાંમેં બીજલી ફીર ના સમાઈ હોગી. (મીલાન.)
દન્દાંસે ગોહરને ખીજલત પાઈ હોગી, મહેતાબકે૦

૩

ઉસ સનમસે જીસદમ મેરી રીસાઈ હોગી,
એક તર્ફતો મૈં એક તર્ફ ખુદાઈ હોગી;
એ સમ્મુલાલને રંગત ગાઈ હોગી,
કહે રામસીંગ નબીખાને બનાઇ હોગી. (મીલાન)
મંગલકી એ રંગત સબ પર છાઈ હોગી, મહેતાબકે૦

૪

રંગત છોટી.

નીકલા હૈ દહનસે આજ એ તીર સુખનકા,
ગમગીન હૈ દીલ આદા પુર રંજો મહનકા. ટેક.

ખત દગાકા આયા જબકે વતનસે પહેલે,
તૈયાર હુવે શહે મરદો જનસે પહેલે;
મુસલીમકા કટા સર ઈબ્નેે હસનસે પહેલે,
ફેર ઉઠે શાહ અપને મસકનસે પહેલે. (મીલાન)
કર બલામેં પહોંચા લસ્કર શાહ જમનકા, ગમગીન હૈ૦

૧

રૂક ગયા જીસ ઘડી દુલદુલ શહે સરવરકા,
ઉસજાપે ખીમા પડા પીસર હૈદરકા;

રહે ગયા પીયાસા લસ્કર પૈગમ્બરકા,
અબ્બાસને રસ્તા ફૈરન લીયા નહરકા. (મીલાન)
સબ કહેને લગે સક્કા લસ્કરે હસનકા, ગમગીન હૈ૦

૨

શાહ મસ્કકો ભરકર ચલે મચા તુફાં હૈ,
જાલીમોંને જબ મારા તીરે પરાં હૈ;
ગીરા સીધા બાજુ કટ કરકે શાહે જહાં હૈ,
લી બાયે હાથપર મસ્ક કર શોર ફુગાં હૈ. (મીલાન)
બાજુ વોભી કટ ગીરા હૈ ખસ્તે તનકા, ગમગીન હૈ૦

૩

ધર મસ્ક દાંતમેં શાહને કદમ બઢાયા,
લસ્કરેં લઇને ઉનપર તીર ચલાયા;
લગતેહી તીર અબ્બાસકો બસ મરા આયા,
બહે ગયા વો પાની થા જો નહેરસે લાયા. (મીલાન)
ગમસે સીના હુવા ચાકવો લીશને દહનકા, ગમગીન હૈ૦

૪

કરબલામેં હોગયે શહીદ અકબર અશઅર,
પીયા જામે શહાદત કાસમ નૌસા બનકર;
અબ્બાસનેભીં ધર દીયા હૈ દર સીજદે સર,
બરસાય લઇને જફાસે તેગો ખન્જર. (મીલાન)
ઇસ ગમસે સીના ચાક હૈ ચર્ખ કોહનકા, ગમગીન હૈ૦

૫

ક્યા લીખું હાલ સર કલમકા હાય કલમ હૈ,
હર બશરકે દીલપર પ્રસીકા દરદો ગમ હૈ;
રહે સમ્મુલાલ રામાજી ચશમેં નમ હૈ,
સર નબીખાંનકા રહે સીજદેમેં ખમ હૈ. (મીલાન)
આદા સરમાયા સુનકે સખુન મગનકા, ગમગીન હૈ૦

૬

રંગત છોટી.—ગુજરાતી.

ઇશ્વરની પાસે નહીં થાય નામ પૈસાથી,
કર ભજન મલે નહીં મલે રામ પૈસાથી. ટેક.

દેસે ઇશ્વર રૂજગાર કરે પૈસાથી,
ચાહે સઉને લાચાર કરે પૈસાથી;

થાય મરન તો શું સીંનગાર કરે પૈસાથી,
કાલ આવેતો શું કાર કરે પૈસાથી. (મીલાન)
નહીં દયા હોય કેમ થાય નામ પૈસાથી, કર ભજન૦

१

બચ્યો નરનો પ્રાણ કેવ ક્યાન સમે પૈસાથી,
જમ લેવા આવે નહીં પ્રાણ થમે પૈસાથી;
તુ નમસે જરને ના સાધુ નમે પૈસાથી,
સત તેનુ છોડીને નાહક ભમે પૈસાથી. (મીલાન)
માટે વીચારી ના રાખો કામ પૈસાથી, કર ભજન૦

२

મોટી છે જક્તમાં બીધા દાન પૈસાથી,
તે સઉમા સરસ છે ગુરૂ ગ્યાન પૈસાથી;
કોઈ લોકો કરેછે અભીમાન પૈસાથી,
કર ભજન ઉઠાવી લેતુ ધ્યાન પૈસાથી. (મીલાન)
નહી મલે નાર નરને ધનશામ પૈસાથી, કર ભજન૦

३

કર ભક્તી ઉઠાવી લેતુ મન પૈસાથી,
સઉથી છે સરસ એક હરી ભજન પૈસાથી;
ચાહે પ્રભુ મગનને કરે મગન પૈસાથી,
નહીં મલસે વેચાતું ત્રીભવન પૈસાથી. (મીલાન)
કહે નબીખાન નહીં પાસે ધામ પૈસાથી, કર ભજન૦

४

રંગત છોટી.—ગુજરાતી

જે આસક થઈ માયાની લોભ ચાએ છે,
માયામાં ફસી પાછલથી પછતાએ છે. ટેક.

ઈશ્વરની યાદ ના જાને ભલી બલાઈ,
દુનીયામાં થાએ તેની કેમ બડાઈ;
બીજાની નીંદા પાછળથી કરે બુરાઈ,
તે પોતેજ પાપમાં પંછતાએ છે ભાઈ. (મીલાન)
બુરાઈ કરસે તેની બુરાઈ થાએ છે, માયામાં ફસી૦

१

જુઠા માણસની જાજી વાત નહીં ચાલે,
થાય થોડા દહાડામાં તેના હાલ હવાલે;

સાંચા માણુસની વાત કોઈ નહીં ટાલે,
જે બોલે વીચારી બોલ પોતાનુ પાલે. (મીલાન)
નહીં કોઇ દહાડો તે પેટ ભરી ખાએ છે, માયામાં ફસી૦

૨

સાંચાની પ્રીત સઉ ગુનીવાન નર રાખે,
જુઠાને ઇશ્વર નરક કુંડમાં નાખે;
સાંચો અમરીત વૈકુંટ જઇને ચાખે,
જુઠા નરની જઇ કોઇ વાત નહીં ભાખે. (મીલાન)
નર જુઠો સદા મદ લોભમા લલચાએ છે, માયામાં ફસી૦

૩

કહે સમ્મુલાલ રામાજી સાંભલ ગ્યાની,
આ જુઠી દુનીયાં ત્રણ દહાડાની ફાની;
ખરસેદજી મગન નારાયન કહે છે ધ્યાની,
કહે નબીખાન હું નામ જપું નીરબાની. (મીલાન)
અન્તુનની સાતે હસેન અલી ગાએ છે, માયામાં ફસી૦

૪

રંગત દેડ કડી.–ગુજરાતી.

માત પીતા શું કરે કર્મમાં લખે વીધાતા કામ,
અકલ તારી કેમ થઈ એ ફામ જી. ટેક.

સપુત બેટો પ્યાસો રહે પીતાને પાણી પાય,
જોઇ ખુશી રહે તેની માય જી;
દુનયામાં જીવે ત્યાં સુદી નીત માતાના ગુણ ગાય,
સદા તે પ્રેમના દુધે નાય જી;
સોનાનો ઢગલો આપી ચાહે પગે લગી સરમાય,
તોપણ નહીં બદલો પુરો થાય જી. (મીલાન
સપુત બેટો નહીં મલે વેચાતો ખર્ચી દામ, અકલ તારી.

૧

એટલું મોટું છે માત પીતાનુ પુતર પર હેસાન,
થોડો છે આપે પોતાનો જાન જી;
સરન થઇ મા બાપની બન્તી કરે ખાનને પાન,
તેની પર રહે ખુદા મહેરબાન જી;
સપુત થઇને નામ ઉઠાવે સમઝે દયાને દાન,
માલેક બકસે તેને ગ્યાન જી. (મીલાન)

સેવા કરીને માત પીતાની પી નેકીનુ જામ, અક્લ તારી૦

૨

માત પીતાએ મોટો કીધો રાખીને તુજપર પ્યાર,
ખુશી બહુ થયા જોઇ દીદાર જી;
લાજ રાખી માતાની ખુદાએ તુજ માટે એકવાર,
દુઃખથી નહીં થયાં કદી લાચાર જી;
દુઃખ વેઠીને આપ્યું સુખ બહુ હવે થયો સરદાર,
ખાતરી થાસે કર સન્સાર જી. (મીલાન)

જીગરનુ પાયું દુધ પ્રેમથી રાખ્યો બહુ આરામ, અકલ તારી૦

૩

જીંદગીનો કાંઇ નથી ભરોસો સાચ આ નર ગ્યાની,
છે એકદીન દુનયા ફાની જી;
સન્મુલાલ તો ગાએ પ્રેમથી એક નર નીરબાની,
ખુદાની રાહ ને પેછાની જી;
રામા મંગલ મગન નરાયન અમરસીંગ ગ્યાની,
ખુસરૂ ઉમેદના મનમાની જી. (મીલાન)

મધુર વચન છે નબીખાનના સખુન છે શુદ્ધ કલામ, અકલ તારી૦

૪

રંગત દેડ કડી.-ગુજરાતી.

ગુરૂમાં નહીં પુરો ઉસ્તાદી રહે ચેલો બે કામ,
ગ્યાનનું પીએ તે ક્યાંથી જામ જી. ટેક.

હજારેં ઐબ રહે ગુરૂમાં જોઇ ચેલો લજવાય,
મુખથી કેમ કરીં બોલાય જી;
મનમાં રહે મુસ્તાક ગુરૂ બદ કામોંમાં સપડાય,
સાગીરદ મનમાં બહુ પસ્તાય જી. (મીલાન)

ગ્યાન ધ્યાનથી દુર લોભ લાલચના ગુરૂ તમામ, ગ્યાનનુ પીએ૦

૧

મુવો બાપ જગતમાં એવો ગણે પૈસાને આજ,
નહીં દીલમાં દીકરાની દાજ જી;
બલી જીન્દગી દીકરાની જેમાં બાપનો તોડે રીવાજ,
બીગાડે હાતે પોતાનુ કાજ જી. (મીલાન)

ઇસિતરી કરોતો યેવો જે દુખમાં લીયે સાત આરામા, ગ્યાનનુ પીએ૦

૨

જીવો નાર દુનીયાંમા યેવી ધણીનો રાખે વીચાર,
નીભાવે સુખથી તે સન્સાર જી;
ધીકારછે નરને જે હટી જાય દુખને જોઇ કોઇ વાર,
રડે તે સંકટ સમેં હર બાર જી. (મીલન)
જુગાર ચાડી ચોરી યેછે મોટી ખોડના નામ, આનતુ પીએ૦

૩

ખરો સાગીરદ ગુરૂનો રૂડી જગતમાં ચાલે ચાલ,
થાયે ઉસ્તદનુ નામ નેહાલ જી;
સાપુર હુસનુ કહે ખરાનો ખરે નહીં યેક બાલ,
ચલાવે ખુસરૂ ચાલ ટકસાલ જી. (મીલન(
કહે નબીખાં બનેછે મોટા જે ખરચીને દામ, આનનું પીએ૦

૪

રગત દેર કડી.

ઉસકે કુદરતકા બયાન કોઇ લીખે કહાં તક યાર,
હૈ જીસ્સે અર્શ ફર્સ ગુલજાર જી. ટેક.
કાફ નુનકે કહેતે કીયા રૌશન એ જમી અસમાન,
લીખું લાસાનકી કૈસે શાન જી;
નુરસે જીસકે જહાં હૈ રૌશન જબાસે જીસકે કુરાન,
માન ઇન્સાન તુલા ઇમાન જી.

ચાલ.

કાલ તલગ જીસ્સે હારા હૈ = માહાં કાલ નહીં દમ મારા હૈ,
નહીં વો રહે કીસ્સે ન્યારા હૈ. (મીલાન)
નહી વો રહે કીસ્સે ન્યારા હૈ કાદર વો કરતાર, હૈ જીસ૦

૧

એક લહેજેમેં બના દીયા વો મહા કાલીયા સેસ,
કાટે ભક્તનકે કષ્ટ કલેસ જી;
કીપા કરકે કીયા હૈ પરઘટ બ્રીહ્મા વીષ્ણુ મહેસ,
કરે એૈસી લીલા વો હમેસ જી.

ચાલ.

પાંચ તત્વકા સકલ પસારા = કીયા ગંગા જમના કી ધારા,
જનકો ગંગાસે નીસતારા. (મીલન)
જનકો ગંગાસે નીસ્તારા એૈસા સીરજન હાર, હૈ જીસ્સે૦

૨

ઘટ ઘટ બ્યાપક બ્રીહ્મ બ્રીહ્મકી અખંન હૈ માયા,
સબોને બીચાર ફીર લાયા જી;
ગ્યાન ધ્યાનકે સાગરમેં જીસને ગોતા ખાયા,
કીનારા વો જલદી પાયા જી.

ચાલ.

સત સુમરન કરલે તુ હરકી = કરસેવા તુ ધરની ધરકી,
હૈ એ સબ માયા ઇશ્વરકી. (મીલાન)
હૈ એ સબ માયા ઇશ્વરકી નહીં પાયા કોઇ પાર, હૈ જીસે૦

૩

પાર બ્રહ્મ પરસોતમ કો ભજ હૈ વો દીન દયાલ,
બનાયા સ્વર્ગ મીર્ગ પાતાલજી;
ત્રીભુવન ત્રીલોક ત્રીર દેવા ઉસીકે હૈં સુન હાલ,
કહે ઉસતાદ એ સમ્મુલાલજી.

ચાલ.

રામા મંગલ કહે ધન ધન હૈ = ખુસરૂ અન્તોન સંગ મગન હૈ,
નબીખાનકી નઇ કથન હૈ. (મીલાન)
નબીખાનકી નઇ કથન હૈ કહે નરાયન સાર, હૈ જીસે૦

૪

રંગત દેઢ કડી.

નીરાકાર નીરધાર નીરંનજન વો નર હૈ નીરમાન,
તુ પહેલે ઘટમે બ્રહ્મ પૈચાન જી. ટેક.

પરથમ ધુન્દુકાર હતા તુ લે હીરદેમે જાન,
નહીં થા અકાર કહેના માનજી;
ઓહંગ સબ્દ ફીર હુવા સોહંગ ફીર ઉસસે હુવા નીદાન,
સોહંગસે માયા હુઇ પરમાનજી.

ચાલ.

માયાસે હુવા હૈ જાન જમી અસમાન,
અનેક પરકારકે જીવ જંત્ર ધર ધ્યાન;
તુ ગુની સમજ લે હુવા હૈ જબ ગુર ગ્યાન,
હો ગયા હે ગ્યાની જો નરથા અન્જાન. (મીનાન)
ઉસ માયાસે હુવા હૈ સ્રષ્ટીકા તમામ મન્ડાન, તુ પહેલે૦

૧

તરહેં તરહેંકે નીગાકારને કીયે હૈં પૈદા શાન,
હજારોં કીયે હૈં બુદ્ધે જવાન જી;
જમીસે લગાકે યાર ચમકનો તારે ચંદ્ર ઔર ભાન,
ઇસે ક્યા જાનેગે નાદાન જી.

ચાલ.

મૈં અલગ અલગ કહેતાહું સભી નીસાન,
અબ કપટ ત્યાગકે તજદો આપ ગુમાન;
તુ દેખ ભેદમે ગોર કરકે ઇનસાન,
નહીં પાએ હાલ મર ગયે બહોત દીવાન. (નીલાન)
કહાં તલગ મૈં કરૂં બયા હૈ વો એક રસકી ખાન, તુ પહેલે૦

૨

સબ ઘટ ઘટ બ્યાપક હૈ વો સત આપ રૂપ ભગવાન,
કે જીસકા હૈ નીર્મલ અસ્થાન જી;
કેઇ રંગકે કીયે હૈં ઇન્સાં ફીસને સત્ત સુજાન,
હુવે હૈં બડે બડે બલવાન જી.

ચાલ.

મૈં કહું ગ્યાનકી બાત રખો તુમ કાન,
મારૂંગા દર દંગલમેં ગ્યાનકા બાન;
કીને પરઘટ હૈં દેવ ઓ દેવસ્તાન,
કર ભજન હરીકા છોડ સભી તુફાન. (મીલાન)
અપના સીસ તુ નીરાકારકે ઉપર કર કુરબાન, તુ પહેલે૦

૩

ભજન કરો પરમેશ્વરકા નહીં હોવે જરા ભર હાન,
એહી હૈં ગુરૂકા સત પરમાન જી;
બાના સુરકે સહશ્ર ભુજાકો કાટા નંદકા કાન,
કર દીએ કુન્દન પુર કલ્યાનજી.

ચાલ.

હૈં સમ્ભુલાલ રામાજી રસકી ખાન,
નારાયન મંગલકે સંગ સેખ ઉસમાન;
કથ નબીખાન ગાતે હૈં નીરાલી તાન,
એ બાબુ લાલને કીના સભી બખાન. (મીલાન)
અહેમદ યાકુબ મંગલ ખુસરૂ કહે આન હરઆન, તુ પહેલે૦

૪

રંગત તીકડયા.

ઈગ્રેજ યાર = કરકે બીચાર = અક્કલ હુસ્યાર = હૈ દૌડાઇ,
ગાડી ચલાઇ = ખાસી બનાઇ = બમ્બઇમેં લાઇ = કર ચતરાઇ. ટેક.
ઇન્જનકો ચીન = રહે લોગ તીન = ગોરા સંગીન = રહેતા સબસે,
કાલેકા એક = કાલાહી ભેક = રસ્તેકો ટેખ = રહેતા દબસે;

લીયા તાર બાંચ = કીના હૈ માંચ = ધન્ટોંકો જાંચ = લીના જબસે,
બીકમેં જાન = એકી જવાન = ઉસકાહી ધ્યાન = રહેતા રગસે.
ફસમેં ગીલાસ = સેગન પ્રકાસ = તીસરા હૈ લાસ=ચોથા ભાઇ, ગાડી૦

૧

પાનીકા શોર = અગ્નીકા તોર = રખતી હૈ જોર = ચલને ભારી,
કેઇમેં હૈ તીસ = કેઇપે પચીસ = કેઇમેં હૈ બીસ = ડબે જારી;
ચલનેકે બાર = હોકે હુસ્યાર = સીટી પુકાર = ધર લલકારી,
કલકા સીપાઇ = કરતા સફાઇ = કલ ધર દબાઇ = કી હુસયારી.
દેકે કલદાર = લીએ ટીકટ યાર=હો ગયે સવાર = જબ ચીલાઇ, ગાડી૦

૨

કલકા સુમાર = કેઇએક યાર = દીલસે બીચાર = કહેના શાને.
યહાંપર બતાવ = તુમ ઢુંડ લાવ = મુજકો સુનાવ = હૈ અરમાને;
બંમ્બઇસે જાન = આઇ કલ્યાન = પુનેકે મ્યાન = ગઇ ધર ધ્યાને,
ગઇ સોલાપુર = કરના મન્જુર પહોંચી સબ દુર = કરના ગ્યાને.
કહેના તમામ = કલોંકે નામ = હૈ તુમસે કામ = મુજકો ભાઇ, ગાડી૦

૩

કહેતે રીસાલ = સુનલે એ ખ્યાલ = કહે સંભુલાલ = નર ગુનવાને,
ગ્યાની સીપાઇ = સેક ચાંદ બાઇ = કરકે સફાઇ = કહેતે ગ્યાને;
રામાજી છંદ = કારીગે બંદ = કહે પુનમ ચંદ = નર ઇનસાને,
મગનકે સંગ = નારાયન ચંગ = ખડકાવે દંગ=ભૈ નાદાને. (ભીલાન)
કથ નબીખાન = ગાને હૈં તાન=દંગલ દરમ્યાન=સુન જન ભાઇ, ગાડી૦

૪

બાહર સીકસ્તા—ગુજરાતી.

હું તુને જોયા વગર ઝુરૂં છું આ દીલ છે તારૂ તુજાન મારી,
હું જીવ તારો તુ કાયા મારી જીગરમાં મારા લાગે કટારી. ટેક.
હુંતો દીવાનો થયો છું પ્યારી ગલાથી લાગી લેં દીલ જાની,
વો પ્રાણ પ્યારી કપટ તજીદે ત્રન દહાડાની છે જીન્દગાની;
સામાટે તાના માના કરેછે ના કામ આવસે તારી જુવાની,
માટે અશકને નમીને જોતુ આખર એક દહાડો છે દુનીયાં ફાની.
હું તારો આશક તુમારી માશુક હું તારો દીલબર તુ લછમી મારી,

૧

તજીને દુનીયાંની માયા ઝુઠી તે પ્રેમ પ્યારેથી મન લગાઉં,
વલીએ મનમા આ એકજ આવે કે માથુ પટકીને મરી જાઉં;
એ દીલમા તુ જાન જે કે નીશ્ચે વેચાતુ લાવી હુ ઝેર ખાઉં,

જો મલસે જાની તો દરયા સાગર પર તે દહાડે જઇ ફુલ ચડાઉં. (મી)
હું પીતમ તારો તુ પ્રીત મારી હું પ્રેમ પ્યારો તુપ્રાણ પ્યારી, હું જીવ૦

૨

ઝુરીઆ કરછું હુ રાતના દાહાડો વો પ્રાણ પ્યારી હું તારા ગમ્માં,
એ બદલો તારેથી લઇસ જાની પ્રભુની પાસે અગલા જલમ્માં;
એ શું વીધાતા એ મારી અક્ષર લખીને એવા મારા કરમ્મા,
દસ્કા ખાઇને રડયા કરંછું ઝુરયા કરંછું તારા સીતમ્મા. (મી૦)
પતંગ હું તારો તુ ડોર મારી હુ નરસું તારો તુ મારી નારી, હું૦

૩

આવા દુખને વો બદલે મુજને મરન દે તુ મારા ત્રીપુરારી,
પુરવેજ જનમનુ શું પાપ હતું કે મુજ આશકપે જફા છે ભારી;
નજરતુ કરજે વો મારા ઇશ્વર નથી વાત માસુકની એ સારી,
મગનજી રામા બાબુએ મંગલ નરાયન કહે લેજે દાદ મારી. (મી૦)
નબીખાન કહે હું અશક તારો તુ જીવાડ નાર લે જાન ઉગારી, હું જીવ૦

૪

તીન કડી–ગુજરાતી સલામ.

સલામ મારી છે = હવે નેકો નામ, બંદો છઉં ગુલામ. ટેક
આજે રાત ગઇ રંગ રાગમા ખુસી થયા સઉ નર નારી,
દાયા રાખ જો મુજપર તમેં બંદગીની કરો તયારી. (મીલાન)
રસ્તા નેકીના = લો ખરચી દામ, બંદો છઉં૦

૧

જીગર સાફ કર અંતકરનને રાખી બોલો સાચી વાત,
વખત જાયછે અમુલ ઘડી એક ગફલતમાં તુ જાન. (મીલાન)
ફીકરને મનપર = લઇ દીલમાં હામ, બંદો છઉં૦

૨

બનાવીને નવી નવી લાવણી વલી ફરીથી લાવી શુ,
નામદારોની મીજલસમાં રાગ રંગ મચાવી શું. (મીલન)
વજન તારોંપર = સુરતાલ તમામ, બંદો છઉં૦

૩

નામ સાહેબનો યાદ કરો કહે શાપુર હુસતુ છે ગ્યાની,
રસ ભરી લાવણી તરાં તરાંની ખુસરૂને મન માની. (મીલન)
નબીખાં કહેછે = લો હરીનુ નામ, બંદો છઉં૦

૪

જાહેર ખબર

આ પુસ્તક કાવસજી પટેલના તલાવના આગલ અલીભાઇ જીવાજી વોહરા પરચુટણ સામાન વાલાની દુકાનપર મલશે અગર હમારે ત્યાં નીચે લખેલા ઠેકાણે મલશે.

આ પુસ્તક હમારે ત્યાંથી સામટી પ્રતો ખરીદ કરનારા સાથે કમીશન વીગેરેનો બંદોબસ્ત અમોને જાતે મલ્યાથી અથવા પોષ્ટપેટ કાગલ લખ્યાથી થશે, નાટપેટ કાગલ લીધામાં આવશે નહીં. બાહાર ગામવાલાઓએ ટપાલ ખરચ અને કીંમત મોકલવાથી પુસતકો મલશે અગર વ્હાલ્યુપેએબલ પાર્સલથી પણ મલશે.

નારાયન આસા ખારવા,
મગન રામજી ખારવા.

મુંબઇ—ઠેકાણું કાવસજી પટેલના તલાવપર નારાયણ બાલાજી મીસ્ત્રીની વાડીમાં.